

DURERILE FACERII TRANZIȚIEI

Gh. Ionescu OLBOJAN

Nu mai incapa indoiala ca Romania, prin guvernanta sa, *paseste ferm pe drumul luminos al socialismului*, cum ii placea cizmarului din Scornicești sa spună in lunguetele sale discursuri. Prin FDSN, țara a ajuns intr'un impas greu de depasit pe cai pasnice. Concret, cum stau lucrurile? Că FDSN-ul este copia perfectă a PCR-ului, nu mai trebuie demonstrat. Că Iliescu este fratele cu carte al lui Dej și Ceaușescu, iarăși nu trebuie demonstrat. Care este impasul in care a fost adusă țara? El nu este altul decât politica FDSN de stopare a reformei și trecerea la conducerea economiei prin centralismul de stat și anihilarea proprietății particulare dobândită după 1989.

In virtutea acestor principii, guvernul Văcăroiu a intreprins următoarele: inlocuirea funcționarilor de stat FSN-ști cu FDSN-ști, atât in administrația internă cât și in cea a ambasadelor române; alocarea de fonduri din bugetul de stat pentru revigorarea unor ramuri ale industriei cu potențial uman deosebit de mare (exemplu: extracția cărbunelui, siderurgia și industria chimică); controlul sever al statului asupra circulației valutare din sectorul privat al

economiei; stoparea micului comerț stradal prin demolarea chioșcurilor și dușenelor care au împânzit mai toate orașele țării; controlul vamal deosebit de sever pentru depistarea liniilor de comerț prin contrabandă; asmutirea Gărzii Financiare asupra micilor intreprinzători și comercianți, cu intenția vădită de a stopa proliferarea inițiativelor personale in aceste sectoare economice; acuzarea comercianților privați de cele trei rețele aduse de guvernele Roman-Stolojan, anume inflația, corupția și somajul.

Pentru legitimarea acestei politici de izolare și anihilare a sectorului privat din economia românească, guvernul, președinția și SRI-ul au aruncat pe taraba democrației originale mai multe dosare cu un singur numitor comun: corupția la nivelul ministerial in perioada dualismului Roman-Stolojan. Toate aceste dosare sunt tratate drept cele mai mari afaceri de luare de mită și primire de foloase necuvenite din perioada ce s'a scurs dela Decembrie '89 incoace.

Prin demascările făcute acum, Iliescu și ai lui nu doresc altceva decât să arate lumii românești cât de nefastă este pentru țară Reforma și cât de corupți sunt

cel care o sprijină in continuare. Autorii afacerilor respective, foști miniștri, secretari de stat, directori generali etc. nu sunt deferiți justiției pentru a da seamă de păcatele lor, intrucât Constituția spune, prin al său articol 108 alin.3, că miniștrii sau asimilații acestora nu pot fi urmăriți penal decât la sesizarea Parlamentului. Cum însă România nu dispune de o Lege a răspunderii miniștrilor, actualul Parlament nu poate sesiza procuratura impotriva miniștrilor actuali sau foști, neavând un temei juridic. Asta nu înseamnă că parlamentarii români se grăbesc să adopte o asemenea lege. Nu. Ei știu să coabiteze pașnic cu executivul, lăsând rufele murdare ale Guvernului să fie clătite in paginile presei, pentru impresie și iritarea orgoliului clasei muncitoare impotriva celor alungați dela guvernare de tartorul din Palatul Cotroceni.

O listă incompletă a afacerilor și a celor aflați in spatele lor și puși la stălpul infamiei de tovarășii Văcaru, Văcăroiu, Văcăliescu, Verdeț: afacerea AIRBUS - contractarea cumpărării a trei asemenea aeronave dela Francezi contra unui comision Continuare in pag.3

CITIȚI

ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

Gh. IONESCU OLBOJAN	pagina 1
Prof. Valeriu NEȘTIAN	pagina 1
E. CONSTANTINESCU	pagina 8
Dan Emilian ROȘCA	pagina 8
Ghe. BODNARU	pagina 9
Adrian GRIGOROPOL	pagina 10
Petre PASCU	pagina 13
Dr. Ion ZEANA	pagina 14
Prof. Anton MOISIN	pagina 15
Prof. Dr. N. CIACHIR	pagina 18
Nicoleta BUZNER	pagina 21

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
25\$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 203 - MARTIE 1993 -

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE IN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEZIA, TURCIA, NOUA ZEELANDA.

PROBLEMA CLAUZEI

Eugen BĂRSAN

Anul trecut, când Congresul American a refuzat să acorde României Clauza Națiunii celei mai Favorizate, unul din argumentele dătătoare de ton s'a invărtit in jurul atenționării Forului legislativ american, care s'a lăsat odată pălăit de speculația diversionistă cu "independența" lui Ceaușescu. De această dată, el ar trebui să fie mai circumspect și să nu mai cadă pradă unei alte păcăleli și anume al diversionii speculative iliesciene, numită "democrație". Deci să fie mai circumspect, nu față de țara România și poporul ei, ci față de inveterații ei guvernanți comunisti care se încapățânează să nu părăsească puterea guvernării statale, pretinzând că ei s'ar fi metamorfozat in democrați.

Aceasta a fost in 1992. Acum, in 1993, se așteaptă ca in actuala sesiune a Congresului American, Clauza pentru România să fie repusă pe rol. De aceea, să vedem ce s'a petrecut intre timp.

Nomenclaturistii "democrației originale" s'au întărit și mai mult in scaunele lor de pe care au dat drumul diversionii acuzatoare că vinovată de neacordarea Clauzei ar fi numai și numai opoziția din Convenția Democratică, prin faptul că ea critică guvernul, îi subminează acestuia credibilitatea și obstrucționează Clauza. Este clar că printr-o asemenea diversione, nomenclaturistii țin să speculeze, propagandistic, opoziția cu argumentul că făcând o politică contra intereselor lor, ea face in fapt o politică contra intereselor țării. Nu poate fi nici o indoială că felul in care se face uz de țară aici, este calculat, sfîndu-se că Românul este foarte sensibil când aude de ceva ce nu sună bine cu privire la ea. Legat de acest lucru, nomenclaturistii țin să speculeze, propagandistic, neacordarea Clauzei in favoarea popularității lor. Școliți in diabolicismul comunist, ei știu să tragă foloase și din eșecuri. In cazul de față, pasând blamul neacordării Clauzei in seama partidelor opoziționiste din Convenția Democratică.

Pe de altă parte, să aruncăm o privire și asupra Opoziției. In ciuda meschinei ocări și a meschinului blam că ea ar fi contra țării, că din cauza ei România nu primește Clauza, liderii Opoziției sunt activi pentru obținerea Clauzei. A fost trimisă, Continuare in pag.3

AXA SPIRITUALĂ A NEAMULUI

Valeriu NEȘTIAN

Această formulare, cei avizați o știu, caută a defini, frumos și lapidar, dar mai ales adânc, acele fenomene specifice naționale și prin excelență creștin, pe care-l agramim dintr'o respirație, românism spiritualizat. Si e, totodată, pricină de sminteală, piatră de poticnire, cap de acuzare, pentru ignoranți, oameni de rea credință și vrăjmași de diverse calibre și coloraturi. Astăzi, ca și ieri ori alaltăieri.

De fapt, altfel nici nu poate fi. Căci însuși creștinismul a primit de-a lungul veacurilor lovituri și atacuri - indeosebi "sub centură" din partea felurilor denominațiuni religioase, confessionale, laice sau ateiste. Să amintim, ilustrativ, doar intoleranța sinoadelor unioniste. Contra-reforma ori neoprotestantismul contemporan. Toate asemenea manifestări au îmbrăcat deseori forme fanatice deosebit de ascuțite și de agresive, similare intr-o anumită măsură bolșevismului antichristic.

Nationalismul sănătos și curat precum un iezec carpatin, ca infrastructură spirituală a Națiunii noastre, exprimă naturalmente acel suflet

propriu românesc ce nu-i altceva decât o revelație divină. Prezență vie și activă in istoria Neamului, el creează spontan și in proporții de masă, înainte de orice, "o școală spiritual-morală", cum nu se cunoaște să se fi născut o alta undeva; considerând, cu limpezimea cristalului, că felul final al individului, al colectivității naționale și al Națiunii rămâne mântuirea in numele lui Iisus Hristos. E o parte din definiția lui, indiferent ce nume atribuim acestei doctrine mereu actuale, niciodată perimabile, întodeauna energetice. Cade partea, cade integru. De aceea, credința, cultura, caracterul sunt linii ce brăzdează in contemporaneitate autentică viața personală și comunitară a bunilor Români din Tară ori de pe alte meridiane ale lumii. (Cum remarcă N. Steinhardt, doar caracterul importat in ultima instanță, părerile filosofice, ideologice, originea socială, profesiunea, pregătirea intelectuală nefiind decât niste accidente!) De aceea spiritul de sacrificiu devine in prezent esențial. Si de aceea sufletul național, uriaș cât un munte și mare ca o furtună răcolitoare, își

caută împlinirea într-o ordine naturală a lumii, caracterizată prin spiritualism religios, patriotism real și democrație organică. Evident, atari sentimente firești, lăsate la voia întâmplării, necanalizate spre manifestări bine-făcătoare, pot îmbrăca forme care merg până la exagerări, erori, păcate, degenerând in cu totul altceva (cum se petrece pe alocuri aici in Tară, acum), decât este și vrea să fie un spirit, un curent și o mișcare "duhovnicească".

Nu aceasta este însă nota definitorie in prezent. După cum, credem noi, nu va fi nici in viitor. Tradiția spiritualității naționale și creștine veritabile (nu cea falsificată de vechii și noii comunisti), verificată pe parcursul deceniilor de trăire autentică, in România și in exil, preluată de fiecare generație dela cea dinainte, prezintă indubitabil garanția că se află pe linia de succesiune binecuvântată, menită să perpetueze intenția nobilă primară și modelele exemplare. Pilda majorității foștilor deținuți politici este, bunăoară, ilustrativă. Altminteri, cruciada pentru cruce și libertate a pus

un accent aparte pe paza minții și a inimii, pe introducerea minții in inimă, care are și sensul de colaborare a intelectualului cu simțirea (cf. mulțimea de savanți, genii, eroi morali ce-au sfințit cu propriul lor nume / sânge lupta anticomunistă).

Da, desigur, sunt și or mai fi și impostori, oportuniști, profitori. De fapt, niste mistificatori ce se folosesc de calitatea exterioară de foști combatanți, cu aparente de autenticitate, care umblă orgolios prin Tară ori aiurea, cu texte "clasice" in mână și cu fraze "guriste" frumos lustruite, prin ajutorul cărora trag nădejde să câștige, pentru scopuri suspecte, buna credință a aceluia cu care vin in atingere.

Insă pseudoluptătorul se demască negreșit. Ca și veșnic "invulnerabilul" antilegionar, mercenar subordonat nu importă căror forțe oculte. Deși, o vreme, poate înșela, poate recruta "adepti", poate perverti judecări sănătoase, până la așa măsură încât să dispare facultatea de discernere intre efecte și cauze, intre firesc și arbitrar sau intre autoritate și libertate. Sen-

Continuare in pag.4

EDITORIAL

NOMENCLATURA COMUNISTĂ POARTĂ MASCA NAȚIONALISMULUI

??
??
Cel de-al Doilea Război Mondial s'a sfârșit cu victoria aliaților occidentali, care reprezentau capitalismul și democrația, ca idei de orientare politică, dar și cu victoria Uniunii Sovietice, simbolul ideologiei marxiste, în contradicție totală cu cea a Occidentului capitalist și democrat. Erau două lumi opuse și cu idei care nu puteau să găsească o platformă de conciliere.

Este adevărat că de multe ori, ideologii marxști s'au găsit în situația de a simula o formă moderată, un socialism cu tentă umanistă, pentru a depăși anumite stări de impas. Gorbaciov a mers și mai departe. A creat o fisură periculoasă în monolitul comunismului (bolșevismului sau marxismului, care în fond reprezintă același lucru, dar cu nume diferite), prin "perestroika" și prin "glasnost", dar n'a realizat că fisura se va lărgi și monolitul își va pierde consistența și țara structurală. Până la urmă, în fața blocului de fermitate, ridicat de America conservatoare a lui Reagan, întreg eșafodul politic, administrativ, economic, ideologic și pseudo-moral al marxismului s'a sfărâmat în forme caricaturale de doctrină, disparând până la urmă de pe mapamond, într-o formă penibilă.

Marxismul a dispărut, rușinându-se de numele pe care l-a purtat, intrucât în cameleonismul lui de a-și ascunde fața și "universalele" teorii (perimate și anacronice) a ajuns să-și boteze acțiunile cele mai vătămătoare, ca strigoi din folclorul românesc, cu nume pe care altădată le blama, căci erau degradante.

Astăzi, marxștii se îngheșuie să rămână la suprafața istoriei, dar nu cu principiile pe care le-au propovăduit altădată, ci prin acelea în care n'au crezut și pe care le-au batjocorit și defăimat. Ieri, marxștii erau socialiști radicali, astăzi sunt socialiști moderați și oferă lumii salvarea prin doctrine adaptate noilor cerințe mondiale. Desigur, fără ecou și fără succes.

Între timp, după prăbușirea marxismului și a regimurilor dictatoriale, instalate în numele lui, au apărut concepții noi de viață, care fuseseră scoase, cu violență, din circulația de către aroganța subintellectualitate a dictatorilor proletariului. Pe vremea dominației marxiste era absolut interzis să se vorbească de spirit, de națiune, de naționalism etc., pentru că aceste idei nu corespundeau doctrinei lui Marx și a lui Engels, titani monștruoși ai istoriei contemporane.

1?
0?
Astăzi, pentru necesități urgente de camuflaj (recte de salvare), marxștii de altădată recurg la sistemele lor de fraudă și înșelăciune, promovând idei, valori și principii în care n'au crezut niciodată. Această scamatorie politică și ideologică este necesară pentru a se face un camuflaj, dar și pentru a crea diversioni ce amână procesul de clarificare a confuziilor apărute după căderea regimurilor comuniste.

Pentru demonstrarea celor de mai sus, realitatea din România este cât se poate de evidentă și ilustrativă. Ilescu, cu toată suita de nomenclaturști, a înlesnit crearea, după tipicul comunist, a unei puzderii de partide și grupulețe politice, care își revendică, fără nici o îndreptărire decentă, o platformă naționalistă. Pentru că marxismul este perimat și nu mai poate apăre cu teoria materialismului istoric pe terenul activităților politice. Marxismul nu mai poate acționa din lada de gunoi a istoriei unde a fost aruncat.

Acum, nomenclaturștii din vechea gardă a comunismului își acoperă acțiunile cu formule naționale și naționaliste, încercând să înșele încă odată istoria prin denaturările lor. Acești nomenclaturști au furat Revoluția din Decembrie '89, în numele naționalismului pe care l-au urât și l-au batjocorit. Astăzi, ei continuă genocidul cultural, spiritual și etnic al întregului românesc, pe care l-au început în 1945. Atunci o făceau în numele materialismului istoric, azi o fac în numele naționalismului pe care și l-au însușit numai ca să-l altereze și să-l ucidă, așa cum au procedat cu toate valorile spirituale, culturale și naționale de care s'au atins: credință, neam, tradiții, omenie etc.

1?
0?
Și astăzi, adevărații naționaliști sunt prigonți și nu au dreptul să-și manifeste crezurile lor în viața societății românești. Ceea ce face Ilescu cu suita lui este un genocid care va trebui pedepsit odată, exemplar, de legile dure ale istoriei.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Epistolă către fratele meu

Pr. Dr. Petre POPESCU

Îți scriu aceste epistole dintr'un spațiu calm, cald și primitor. Îți scriu de pe plajă, din "Gulf of Mexico", din Fort Myers, Florida. Valurile apei bat continuu spre mal și aruncă tot ce nu-i aparține. Noaptea se aud din camera de dormit care dă spre imensitatea apei. Un spectacol divin. Mișcarea apei este ondulantă, este poruncă, să uiți de "toată grija cea lumească". Este invitate să reflectezi la cel ce a creat totul pe acest pământ, la Dumnezeu, cel necuprins de mintea omenească.

Pe plajă se plimbă oameni decenti, parca sunt aleși din furtuna timpului, te salută reverențios și cu zâmbet pe buze, lăsându-ți impresia că te cunosc de când te-ai născut. Toți merg domol, nu în cadența vremurilor, ci în cadența eternității. Atmosfera de pace îți dă impresia că cerul este mai aproape de pământ, că Dumnezeu vrea să-ți vorbească.

În fiecare zi, dimineața, după amiaza și după cină, eu însumi mă plimb pe plajă, în această liniște și singurătate extrem de agreabilă. Tot timpul plimbării mele mă rog, urmând indicațiile Sfintei Fecioare Maria ce a apărut în Iugoslavia. Rostesc Tatăl Nostru de șapte ori, Crezul de trei ori, Miluiește-mă Dumnezeu (Psalmul 50 al lui David) de trei ori, toate rugăciunile de dimineață și rugăciunile de seară în care includ Ecetenia Intreită cu rugăciuni de cerere și mulțumită. La încheiere rostesc de trei ori, Cuvine-se Cu Adevărat, mulțumind lui Dumnezeu și Maicii Domnului, pentru toate binefacerile pe care le revărsă zilnic asupra acelora pe care eu îi acopăr cu rugăciunile mele, asupra familiei și asupra nevredniciei mele.

În aceste rugăciuni te țin aproape de mine, iubitul meu frate.

Nu te pot uita, tu faci parte din universul meu spiritual. Tu ești fiu al comunității și bisericii mele. Așa a fost să fie, Dumnezeu te-a încredințat nevredniciei mele, să te port în grija mea duhovnicească și să răspund mâine de tine în fața Tronului ceresc.

Scopul acestor epistole este să ne regăsim și să trăim împreună lângă inima caldă a Bisericii, să menținem împreună flacăra interioară a credinței, să luptăm împreună, din colțul nostru modest, la întronarea domniei adevărului, să te determin să te lași în voia emoțiilor pe care le stărnesc ideile și atitudinile religioase. Să știi iubitul meu frate, din acest izvor nu vor putea țâșni decât sentimente pure.

Drama societății în care trăim, este că ne-am îndepărtat prea mult de Dumnezeu, că doctrina întemeiată pe principiul suprem al unității și transiterii directe a adevărului, a suferit atâtea rupturi, atâtea răstăcirii și apariții străine de creștinismul primitiv. Aceste răstăcirii dezic invocă Mântuitorului: "Părinte, mă rog ca să fie una, precum noi suntem una" și dezic împărăția lui Dumnezeu pe pământ. De aici decurge haosul în care trăim, și care totuși indică viitorului schimbări fundamentale, o nouă eră creștină a adevărului unic.

Toate ramificațiile creștine ce s'au îndepărtat de dogma creștinismului primitiv, se vor topi în lumina și focul sacru al învățăturii creștine. Cei ce au adoptat aceste răstăcirii din ignoranță sau din alte motive, se vor rușina și se vor prosterna în fața Ierusalimului etern.

Lumea stă astăzi într'un singur picior, destul de grav descumpanită. Nimeni nu dispune de o sferă a existenței bine determinată, nimeni n'are reguli de conduită pentru nici o situație. În propriile case avem aerul că ne aflăm într'o tabără, în propriile familii avem aerul unor străini; în propriile orașe avem aerul unor nomazi.

Toate popoarele cunosc o perioadă de frământări violente de neliniști pasionate, de activitate fără vreun țel bine gândit. Toate popoarele trec printr'o gravă criză, de bună judecată, criză morală, criză economică, criză politică etc. Toate popoarele plutesc într'un haos teribil.

În această vreme oamenii

rătăcesc prin lume cu trupul și cu sufletul. Popoarele parcă și-au pierdut memoria, parcă le este rușine de trecutul lor, de valorile din care ele și-au tras seva. Trădarea, lășitatea și minciuna sunt ridicate la rang de virtute. Sodoma și Gomora sunt oficializate.

Gândindu-mă mai adânc, s'ar putea ca această epocă să fie o nouă adolescență a acestor popoare, să fie clocotul ideilor, era marilor pasiuni, a marilor emoții. Am impresia că trebuie mers până în fundul iadului, pentru a ieși la lumina eternă.

Până acum am fost numai căldice, gata la toate compromisurile, gata de aacomodare la orice situație, gata de vânzare pentru cel mai sărăcăcios bilid de linte.

Iubitul meu frate, hai să ne uităm acum și să primim cu atenție și la soarta poporului român. Pe el îl cunoaștem mai bine.

În ultimii cincizeci de ani a fost saturat de o existență cenușie și întunecată, fără vigoare, fără energie insufletită de ticăloșie și amărăț până la dezgust de servitute.

Îți aduci aminte iubitul meu frate, tu mi-ai spus cu lux de amănunte, că, din această epocă neagră nu există nici o amintire fermecătoare, nici o imagine grațioasă și nici o reglementare socială solidă. Din această eră nu s'a descoperit nici o amintire care să producă simpatie, nici un moment venerabil, care să ne vorbească despre acest trecut cu vigoare, care să ni-l reconstituie într'o manieră vie și pitorească.

Veritabila dezvoltare a ființei umane în societate nu începe pentru un popor, atâta timp cât nu i s'a reglementat viața, cât ea nu i-a devenit mai ușoară, mai bună și mai blândă. Cum vrei iubitul meu frate, ca germenii binelui să se păruiască atâta timp cât viața nu s'a constituit încă în nici un fel și când totul este în stare de fermentație haotică, când aceleași false valori - minciuna, ura, gelozia, denunțul și invidia - se întrec în inflație cu banul?

De unde și cu cine să înceapă dezvoltarea morală?

Cine să facă educația de bază a acestui popor? Cine să-l învețe abecedarul etic, cine să-i dezvolte gustul frumosului, al armoniei, al binelui, al solidarității și al unității?

Cine ar putea și ar avea autoritatea morală să denidei și să călăuzească viața acestui popor atât de greu încercat?

Pentru a lega viitorul de ce este divin și permanent, trebuie mers în trecut, la timpul când România era România și când Poporul Român se alimenta duhovnicește din izvorul cel nescut al divinității întemeietor, antrenând generații și generații la construirea spirituală a Neamului Românesc. Trebuie mers înapoi la instituția care ne-a dat viață și care a alimentat secole și secole de-a rândul Neamul: Biserica Ortodoxă Română. Rolul pe care ea l-a jucat în istoria noastră este atât de important, încât nu se poate vorbi de Poporul Român fără să vorbești de Biserica Ortodoxă Română și de rolul ei sănătos pe care l-a avut în dezvoltarea noastră ca popor.

Când Biserica a fost marginalizată, când a fost împinsă să aibă rolul cenușăreșii și să dispună de ea și de soarta ei oameni atei și cinici, se știe ce am avut. Totuși, în această vreme întunecată, Biserica Ortodoxă Română - cu preoții ei, a stat lângă popor, iar pâinea și vinul s'au transformat pe masa sfântului altar al Tării Românești, în trupul și sângele Mântuitorului Hristos, îndumnezeind și divinizând poporul, ce îi rămăsese atașat cu trupul și sufletul. De răstăcirii vom vorbi mai târziu.

O revenire în ogradă Bisericii strămoșești este primul gest pe care Poporul Român îl are de făcut. Să devină ceară moale și receptivă, să aibă curajul să se supună sfințelor ei învățături, să-și modeleze viața după sfințele ei exigente și să fie convins în conștiința lui că ea are o forță divină și eternă, care acționează la instituirea pe pământ a unei ordini perfecte și care va dura până la sfârșitul veacului.

Va urma

FACEȚI ABONAMENTE NOI

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reinnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".

Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI

REDAȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

- Mihaela MOISIN

Răzvan Theodorescu nu putea preda șafteta de luptător comunist și credincios al guvernelor "escu", lui Paul Everac, și intra brusc în anonimat. Pe de altă parte, cea mai bună apărare este atacul; iar Răzvan Theodorescu va avea nevoie de multă apărare.

Ca o ultimă zvăcnire a coziș gârpelii care moare, și mergând pe principiul "Încurcă-i drace...", Răzvan Theodorescu, bucurându-se și de binecuvântarea prietenului său de nebulii, Ion Iliescu, a dat o lovitură la ce biliard, cu multe

Ca atare, după aproape un an și jumătate dela plângerile penale făcute de Răzvan Theodorescu și Gabriela Neagu (redactor al departamentului "Actualități"), deodată dosarul D-nei Cornea se bucură de aceeași atenție din partea Procuraturii, ca orice altă plângere penală de ex. cea făcută împotriva lui Miron Cosma). De ce s'a așteptat atâtă timp? A vrut Răzvan Theodorescu să găsească un moment favorabil lui, sau prietenului său? A vrut să compromită pe D-na Cornea azi, și nu înainte? Sau a vrut să compromită guvernul României, când acesta își trimitea "reprezentanții" la lucrările CCE? Încercate sunt iese politicii comuniste, cu situații una mai șocantă decât alta.

C.V. Tudor, "proprietar" al unui impresionant număr de dosare penale, persoană incomod atât pentru conducere cât și pentru Opoziție, la apărarea D-nei Cornea. Adrian Păunescu este forțat să-și pună la căruță la ședința Comisiei Comunității Europene unde era delegat al României și trebuia să ia la atitudine în cazul D-nei Cornea, când această problemă s'a ridicat, încă înainte de începerea discuțiilor. Paul Everac își debatează liniștit ineptiile la Televiziunea Română (de ce ne trebuiau atâtea filme americane, țigări americane și prostituție pe dolari, când avem produse indigene?). Dl. Ilescu, nevinovat, ca întotdeauna, zămbește gândurilor sale: energie și pagini în presă irosite în cazul D-nei Cornea, iar el, președintele, va face o declarație publică, va acuza un funcționar ș.a. oarecare că a trimis citația în cauză dintr-o greșală stupidă; va mai acuza pe de altă parte, pe Dl. Coposu că din cauza Dumnezeui lui a păcătosului de exil, încă cu coloană vertebrală, nu se acordă "Clausura" României.

În acest timp, pe străzile
Bucureştiului se plimbă
sănătos şi înfloritor
Nicuşor, într'un "aspirator
de cucoane" ultimul model
Mitsubishi; Dincă, Bobu
et Co. vor trece la cele
venice, ca şi Nicolşky,
înainte de a fi condamnaţi,
securiştilor care au ucis în
1989 şi 1991 nu numai că
nu vor da socoteală pentru
faptele lor, dar vor fi
avansaţi în posturi înalte
de securitate a ţării.

Pe D-na Cornea nu o poa-
te compromite însă nimeni.
D-na Cornea este un simbol
al rezistenței române.

In ziua de 11 Februarie a.c. D-na Cornea a fost asteptată la Procuratura din Cluj de ziariști, reprezentanți ai PAC, UMRL, PNTCD și tineri cu pancarte.

Pe una din aceste pancarte era scris: "Altă putere, aceiași acuzați". Când vom putea spune: "Altă putere, adevărații acuzați"?

- Urmare din pag.1

chiar, o delegație specială la Washington în această privință. Nu putem decât să vedem că Opoziția face acest lucru din convingerea că obținerea Clauzei va ajuta cauza democrației în România. Prin obținerea ei, nu se va mai putea spune demagogic, că democrațiile americane nu-i pasă de biata Românie și că democrația românească opoziționistă e contra țării. Un lucru care atârâă greu la electorat.

Fără Clauza, întorcând demagogia pe cealaltă parte, discursul politic al nomenclaturiştilor va fi un discurs de consolidare purtat pe cuvintele: "Hai să rămânem unde suntem." Adică la "democraţia originală" a D-lui Iliescu.

De bună seamă că atunci când în 1992, Congresul American a dezbătut Clauza pentru România, el a mai privit și la realitatea tristă și greu de înțeles că dintre toate statele care au aparținut blocului comunist, România este singurul în care nomenclaturii se mențin la putere. În vederea unei lămuriri asupra acestui lucru, Congresmanul Tom Lantos, cel mai înverșunat adversar al acordării Clauzei, a făcut o vizită în România, unde s'a întâlnit cu Președintele Iliescu, cu alți oficiali și apoi cu liderii Opoziției. Păstrând secretul convorbirilor cu Dl. Iliescu, el a ținut să sublinieze că dacă România va primi Clauza, aceasta se va datora numai cererii făcute de Opoziție.

Dacă orice politică e un complex dificil, tot așa e și cu problema Clauzei. Pentru că deși se vorbește de Clauză și România, de Clauză și Opoziție, de Clauză și popor, în fapt în cauză este doar Clauza și comunismul. Dacă Dl. Iliescu ar fi adoptat linia: noi comunistii "ne-am trăit traiul, ne-am mâncat mălaiul", acum e timpul democraților, obținerea Clauzei n'ar fi absolut deloc o problemă. Impedimentul provine, deci, delăsător, că glasul prigonit al conștiinței naționale zice: "Vrem Clauză fără comunism!"

Deci nu Românii de conștiință împiedimează Clauza, ci faptul că până mai ieri lagărul comunist era cuprins în "cortina de fier", și mai nou, el începe dela granița României. A României care-și degradează imaginea în fața străinătății și a celor care votează Clauza, cu mineriadele și atentatele la drepturile umane care au loc între granițele ei.

Politica nomenclaturiştilor cu privire la Clauză, nu-i nimic altceva decât un exerciţiu al formelor care ţin să întărească centralismul socialist în dauna privatizării. Un exerciţiu de sfidare a strigătului "am trăit prea mult în comunism!"

Nomenclaturişti, societăţile de stat şi burocrăţia lărgită de Dl. Văcăroiu la 75 de secretari de stat, au lipsa mare de resurse. Se vorbeşte, în special, de societăţile de stat neproductive, ameninţate de faliment. Iată unde ajutorul Clauzei este căutat şi aşteptat, mai cu seamă când sacsoşa ţării este goală. Să nu se creadă cumva că Clauza o va ajuta şi pe ţărana Illeana Ichim din Sascut, Bacău, care incredibil, dar adevărat se întâmplă să primească doar o pensie de 12 lei pe lună.

Și în timpul lui Iliescu ca și în cel al lui Ceaușescu, cu Clauză sau fără Clauză poporul tot sărac rămâne. Legat de acest lucru se vede bizarul: deși majoritatea cetățenilor aproape că mor de foame, ei totuși țin cu Iliescu. Pentru că au fost coordonați la starea de teamă că în cazul că vin democrații opoziționali va fi și mai rău.

În pofda celor remarcate, e aproape sigur că, pe curând, România va primi Clauza, grație intervenției Opoziției. Dar pentru a nu se mai repeta ce s'a întâmplat în trecut, ea va fi supusă unor condiții care privesc împlinirea unor principii democratice.

Desigur că în cumpăna acordării ei, joacă un rol și prezumția că dracul n'ar mai fi chiar așa de negru, că el ar fi devenit cenușiu. Să nu se scape din vedere că negru, cenușiu, sau trandafiriu, dracul tot drac rămâne.

Eugen BÂRSAN

Se pare că moartea comunismului a fost puțin exagerată; el a reușit să supraviețuiască "democratic" în unele țări satelite, în unele republici sovietice, iar în România comunismul zburchă sub zămbăreata "Democrație Originală".

Ce ne îngrajorează e că adepții "unui pas înapoi" pregătesc doi pași înainte prin întregirea unui front comun ce se va întinde dela Marea Nordului până la Marea Adriatică. Deviza lor e simplă: prin haos să recucerească lumea.

Datorită haosului creat de Războiul Mondial nr. 1 comuniștii au pus stăpânire pe Rusia, după haosul Războiului Mondial nr. 2 ei au cucerit Răsăritul Europei și acum speră că după un alt război, să-și recapete redevitele pierdute, plus dobândă.

La baza complotului întâlnim comuniștii înrăiți din fosta Uniune Sovietică, pe cei din Iugoslavia, România etc. Planurile imperialiștilor comuniști se deapănă sub ochii noștri:

Tranșeea nr. 1) Iugoslavia, unde Sârbi
prin atrocitățile comise vor să provoace
un conflict armat în Balcani. O horă la
care se vor învinge țările vecine și apoi
țările vecine cu vecinii.

A doua tranșă adăpostește pe comuniștii îndărătnici din fosta Uniune Sovietică. Ei au silit ca Moscova, în drum spre privatizare, să bată pasul pe loc; iar ultimul atentat la viața lui Elțin, (Să nu uităm nici pe cel îndreptat contra lui Gorbaciov) ne arată că adepții lui Karl Marx n'au ridicat încă steagul alb.

Dar armatele roșii din tranșeele din Nord și Sud au nevoie de un coridor de legătură, o tranșee care să unească cele două fronturi; vorbim de "Tranșeea nr. 3", la care sapă din greu eroii comuniști de ieri și supra patrioți de azi; pentru finalizarea planului de cucerire a lumii ei vor să provoace conflicte sângeroase.

? între cetățenii de diferite naționalități și
? confesiuni. Ei vor să iugoslavizeze România.
? Ei au nevoie de haos cum are pește nevoie de apă.

Până acuma eforturile de a stârni răzmerița au dat greș. Majoritatea Ungurilor au înțeles că visul unei Împărății Austro-Ungare se va transforma în coșmarul unei Împărății Rșii.

Planurile **„enotobilo”** din ambele tabere au fost respinse. La Congresul ținut la Brașov de „Uniunea Democrată a Maghiarilor români”, 15-17/1/93, a fost ales ca președinte moderatul Marko Bela, iar la dezbateri au fost respinse propunerile belicoase. Maghiarii recunoscând că s-au minoritate care-și cere dreptul de a-și păstra limba, tradiția, cultura etc. Succesul împăciuitoarelor n'a fost ușor, ei au avut de luptat cu radicalii, unii din țară, alții din străinătate, printre care și unii

- Ana Maria Barki - poposită din Austria, care în modestia ei, a cerut ca Maghiarii din România să aibă legile lor, drapelul lor, poliția lor și armata lor, minus bombele atomice, că's prea scumpe.

Pe scurt, UDMR dorește să aibă aceleași drepturi pe care și noi Românii de peste hotare le avem în țările libere: să ne păstrăm cultura, credința, tradiția, dar, în același timp, să rămânem cetățeni leali țării care ne-a adoptat.

Congresul UDMR s-a terminat cu o mână întinsă pentru pace și înțelegere, dar cei din "Tranșeele nr. 3" în frunte cu Comandantul Suprem al Armatei, Dl. Președinte Ion Iliescu, le-a dat un răspuns umplut cu democrație "a la Ion":

Emisiunile în limba ungară și germană de la Radio și TV din țară au fost suspendate.

(Stroe MOLDOVANU, *Artist*)

Desen de Nicolae LENGELE

Urmare din pag.1

gras primit, chipurile, de către Petre Roman și Traian Băsescu, fostul ministru al Transporturilor; afacerea vânzării de vapoare românești la prețuri mici - inovativă fiind Traian Băsescu și Călin Marinescu - secretar de stat în Ministerul Transporturilor; afacerea vânzării copiilor prin intermediul Comitetului Român de Adopții, înființat de Petre Roman și dat în arendă Doamnei Alexandrina Zugrăvescu; aducerea deseurilor toxice din Germania, prin complicitatea lui Dolphi Drimer, Marian Bleahu dela Ministerul Mediului; certificatele de proprietate, farsa lui Adrian Severin pentru păcălirea populației în legătură cu transferul unei părți a proprietății de stat în mâinile particularilor; certificatele pentru handicapați, eliberate de autorități medicale afiliate FSN și care sunt folosite de persoane valide fizic și intelectual pentru a fi scutite de impozite și alte taxe; introducerea de tutun de contrabandă internațională prin implicarea unor ofițeri din armata română; aducerea de zahăr infestat cu Leuconostas, din China și Cuba, prin complicitatea unor firme în care acționari sunt foști demnitari

comuniști din preajma lui Ceaușescu; importarea de grâu sub standardul aprobat pentru consumul uman, prin societatea AGROEXPORT, condusă de Triță Fanfă și apoi exploatată de rigoare ale Ministerului Agriculturii; importul de păcură pentru populație, la prețuri peste cele practicate pe piața mondială, afacerea fiind avantajoasă lui Stolojan și Danielescu; alimentarea stațiunii Baile Herculane în vederea cumpărării hotelurilor de aici la prețuri avantajoase pentru rechini aduși de diverși miniștri și directori din turismul românesc; repartizarea lungimilor de undă pentru posturile de radio și televiziune private, operațiune care este realizată de Evreii din televiziune și care dau câștig de cauză coreligionarilor lor (exemplu, Max Bănuș a obținut cele mai multe spații de emisie în raport cu Românii) etc.

Durerile acestei faceri de tranziție vor aduce poate pe lume adevărata Revoluție română. Pruncul născut în Decembrie '89 a murit de mult, sugrumat în somn.

Gh. Ionescu OLBOJAN

EPILOGUL A TREI ANI DE "DEMOCRAȚIE"

—Ovidiu VASILESCU—

Imprevizibilul nu s'a produs. Previzibilul, actul normal pe care puterea îl pregătise cu minuțiozitate și rafinament drăcesc, a venit și s'a transformat în conștiința Opoziției - angajată direct ori indirect în lupta politică românească în "neprevăzutul" care, brețu provizoriu al conducerii comuniste într-o permanență legală, pentru cel puțin încă patru ani. Ceea ce nu fusese posibil timp de patruzeci și cinci de ani, cu toate eforturile disperate făcute din afară și din interior, s'a petrecut în ziua de 27 Septembrie 1992, când o speranță robustă (!) a unei minorități elitiste - superba altfel - s'a topit sub suflul grotesc al unei gloate dezamăgite, care prin voința ei nătângă, dăduse certificat de legalitate și puteri discreționale comunismului! Această masă compactă de pușlamale, pufuroși, mincișoși și hoți, elementul majoritar în mediul rural, printre care țărânul se simte umilit și străin, n'au vrut să dea națiunii dreptul la schimbarea de care are atât nevoie. Bază solidă, bine sudată prin tot felul de potlogării, încă de pe timpul lui Ceaușescu, această gloată avea să fie bine întreținută, reindoctrinată de ultimul eșalon comunist, cu termenii anilor '47 - '48 adică, cu aceeași scarboasă luptă de clasă, injurii și calomnii la adresa Opoziției. "Vin moșierii, exploataorii, camarila regală, ș.a.m.d." După publicarea oficială a rezultatelor alegerilor, consternarea era atât de mare în rândurile celor care speraseră într-o schimbare, încât în mod inconștient, își venea în memorie calmul desăvârșit, liniștea aceea suspectă și obositoare

dinaintea deznodământului. Cum a fost posibil actul dela 27 Septembrie 1992? Simplu! Două au fost condițiile care l-au generat:

1) Pregătire minuțioasă, așa cum am spus diabolică, a ceea ce urma să fie scena de confruntare electorală din partea FDSN & Co., PUNR, PSM, PRM și alții, care au folosit toate mijloacele ce le-au avut la dispoziție. Dela propaganda ordinară condusă cu multă abilitate de această malefică persoană, Dl. Ion Iliescu, vechi activist comunist și deci bun cunoscător al campaniei de defăimare, dela naționalismul ordinar deșăntat al lui C.V. Tudor a cărui frazeologie bolnavă a prins pe ici pe colo (atât cât a fost nevoie), nimic din arsenalul subtil și murdar nu a lipsit. Penetrarea Opoziției cu vechi cadre de partid care și-au făcut datoria într-un mod subtil, atunci când li s'a cerut, a făcut și ea parte dintr-o strategie bine gândită, după cum nu cu puțin a contat șantajul direct sau indirect, cu "Dosarele" de care se pare că se fereșc și unii dintre cei mai proeminenți opoziționiști.

2) Opoziția trăia încă euforia alegerilor locale; conta hotărât pe suportul masiv al marilor orașe și mijloce, (care a venit, dar nu tocmai) și mai conta desigur pe o prezentă masivă la vot a tineretului. Ceea ce nu s'a întâmplat. Una peste alta, Opoziția trăia o stare de euforie, asemănătoare aș zice, cu cea pe care o trăia societatea românească după Primul Război Mondial și întregirea țării. Toate acestea sunt de natură să demonstreze că ea nu cunoștea cu o cât de cât exactitate adevărata stare de lucruri, atât

din tabără ei și mai ales, nu cunoștea ori nu înțelegea mișcările adversarului. Ea nu a înțeles că rezultatul din alegerile locale care fusese o victorie a ei, avea să devină un test foarte important pentru comuniști care, vor face din aceasta un punct de referință privind alegerile generale. Comuniștii au înțeles imediat că trebuie să se regrezeze; să facă totul pentru a mai câștiga un termen electoral, cu care să cumpere timpul care pentru ei a devenit de esență într-un climat în care în orice moment ar putea veni scadența, adică răspunderea în fața națiunii pentru faptele lor. Necunoașterea adversarului, înseamnă suficiență nejustificată, înseamnă superficialitate ori naivitate. Atunci când prefigurezi viitorul unei țări, trebuie să vezi și să urmărești rezultatul final al prezidenției tale, așa cum îți vezi și urmărești exactitatea ceasornicului dela mână. Orice anticipare, orice acțiune în bătaie lungă, trebuie văzută în perspectiva cea mai îndepărtată, cu claritatea zilei în care există. Altfel totul seamănă a amatorism, ori și mai grav, seamănă a neputință.

Necunoașterea adversarului înseamnă suficiență nejustificată, înseamnă superficialitate nejustificată.

Actul politic de perspectivă este ideea concretă de azi.

Opoziția, și când spun asta, mă refer numai la Convenția Democratică, mai puțin FSN care s'a dovedit a nu fi un partener solid și de încredere, Opoziția deci, ar fi trebuit să-și facă toate calculele și să vadă ce poate face ea singură, anticipând ce spuneam cu privire la FSN. Ar fi trebuit, dar din păcate nu a făcut aceasta. S'a văzut limpede din primul tur de scrutin care sunt intențiile FSN-istilor. Au votat în bloc pentru Dl. Iliescu la președinție, excludând pe însăși candidatul lor. Nu leg persoana D-lui Roman de ceea ce au făcut subalternii dumneaui. Sunt conștienți că altele au fost intențiile D-lui Roman, dar, lare de-a face cu un partid în care îi va fi foarte greu să pună ordine.

Nu ne permitem să dăm sfaturi. Ceea ce scriem aici sunt constatări dela fața locului, urmărite și verificate cu atenție pe o durată de timp necesară să putem concludem așa cum am făcut-o. Adică, Opoziția suferă de o oarecare ușurință în abordarea unor idei grave, și pe deasupra este penetrată și manevrată subtil de comuniști. Ceea ce este și mai grav este faptul că reprezentanții acestei Opoziții, parlamentarii, par să fie în deplin acord cu ce spunem noi aici, din moment ce ei, victimele comunistilor, stau alături de călăii lor în așa-zisul Parlament. Ei participă cu însuflețire la validarea călăilor lor în posturile de parlamentari. Cum altfel s'ar putea explica validarea în unanimitate... a lui C.V. Tudor, Adrian Păunescu și a lui Ștefan David, fost comandant al Securității Carăș-Severin?!

Juridic nu mai era nimic de făcut împotriva celor trei infractori care vânașă cu disperare imunitatea parlamentară.

Absurdul lui Pirandello, Ibsen și Kafka este un nimic pe lângă absurdul paroxistic din Parlamentul românesc!

Oare de ce țin cu tot dinadinsul reprezentanții Opoziției să imbușătească cumva cartea de vizită a comunistilor peste hotare?

Suneam mai sus că Opoziția conta pe aportul tineretului. O altă ușurință în gândire. Ba mai mult, căta superficialitate! Tineretul, acest atât de important segment al națiunii române, pe care sconta Opoziția și pe care este în stare să-l glorifice, partea aceea sănătoasă a exilului românesc, nu este altceva decât imaginea noastră grav deformată cu privire la acel tineret!

În primul rând, mulți dintre cei mai emancipați, (ei fiind și cei mai radicali), deziluzionați, au părăsit țara în bloc. Azi sunt risipiți prin lumea largă. Din cei care au rămas, doar o fracție de cca. 20% este conștientă și dispusă să se angajeze plenar

în efortul unit cu ceilalți 20% din masa matură a populației, pentru emanciparea națiunii și împingerea molohului roșu la periferia treburilor țării. Marea masă a tineretului este o surpriză mai mult decât neplăcută. Vorbim despre tinerii din toate mediile sociale, pe care i-am cunoscut îndeaproape. Este prima dată când atacăm un astfel de subiect și ne dăm seama de gravitatea lui. În urma unor experiențe personale și repetate, uneori în condiții prelunge, nu putem spune decât ceea ce este cinstit, indiferent care ar fi credințele noastre intime.

Există, cum am spus, cca. 20% din tineretul român care poate fi oricând considerat structuralizat și emancipat din punct de vedere politic. Acest procent dă dovada unei maturități și a unui devotament unic, atunci când este vorba de ființa națională. El este gata oricând acțiuni solide, serioase și hotărâte pentru viitorul țării. A fost regretabil să înțelegem că și acest tineret superb stă de veghe de aproape trei ani, în așteptarea unui semnal sănătos din partea acelor care încearcă să facă acea miraculoasă legătură ideatică peste decenii. Din păcate, acel semnal întârzie să vină. Ba mai mult, "idolii" acestui tineret nu mai fac dovada exemplelor demne de urmat, ceea ce este grav. Când și această mână de tineri deznădăjduiți și debusolați va renunța la idealul românesc și la lupta de emancipare civică, totul va fi pierdut.

Stie Convenția Democratică, Opoziția, toate acestea? Dacă da, atunci pe ce aport masiv al tineretului sconta în alegeri?

În sfârșit, dacă pentru ultimul val al comunistilor - legalizați acum - așa cum spuneam, alegerile locale au fost un punct de referință pentru alegerile generale, atunci ziua de 27 Septembrie 1992 trebuie să fie un punct de referință pentru membrii Opoziției. Să gândească și să creadă că acolo au fost învinși, ei, combatanții cinstiți(?) dar neexperimentați, că acolo s'au prăbușit sub gândurile și intențiile lor cele mai bune(?) și că nimeni nu va putea spune că n'au încercat să-și facă datoria. De acolo se vor ridica mai înțelepți și mai buni, mai hotărâți și mai gata pentru marile sacrificii(?) și adânciți în propria lor conștiință, mai maturi și mai demni, vor înțelege ceea ce nu au putut înțelege înainte de cadere, atunci când nu au înțeles pe deplin sensul suferinței lor. Vor înțelege că dezlegarea fenomenelor prin percepție nu este o cunoaștere completă, că necunoașterea adversarului înseamnă suficiență nejustificată, că implicarea lor în miezul lucrurilor, în mijlocul concretului, dezlegând taina conceptului acestuia ar putea fi o acțiune cu urmări revelate, o adevărată cunoaștere pe care o pot folosi cu mai mulți sorți de izbândă în acțiuni viitoare.

De abia atunci vor înțelege că mai întâi trebuie dezarmat călăul, imobilizat, să i se ia scos mâna din găteliul națiunii, și numai după aceea să se fi pronunțat pentru judecarea și eventual, pedepsirea lui. Si vor mai înțelege un lucru esențial: vor înțelege că gloata, multimele în general, sunt un instrument delicat și periculos în același timp. Multimele care astăzi te duc pe umeri ca pe un fulg de betală, ele, pentru care vorba ta abruptă ori cumpătată are același efect de fuziune în lanț, când orice nebulie colectivă este rugăciune sfântă, un crez cu rezonanțe cosmice în inima lor, când pe bolta vineții ori potrivită cu lumină, domină autoritar răstignirea chipului tău, și când nici o moarte, oricât de grea nu ar fi deajuns pentru a-ți stropi imaginea cu sângele lor aburind, mâine, răvășite de vântul unei neînțelegeri, căzute în delirul distrugerii cu orice preț, te vor face vinovatul cu neputinței lor de a înțelege și de a se înțelege, și cu ura egală devotamentului cu care te au venerat până în acea clipă, te vor călca în picioare, te vor ucide ca pe singurul lor inamic, pentru că în ziua următoare să plângă deznădăjduite pe umerii tăi. Va ști atunci Opoziția secretul magic prin care să ajungă la inima acelei gloate obtuze, s'o lumineze, și de abia atunci să creadă în sprijinul ei necondiționat. Altfel în CETATEA aceea nu se va lumina de ziua niciodată.

AXA SPIRITUALĂ A NEAMULUI

Urmare din pag.1

sibilitatea specială față de particular, incapacitatea de sinteză, robia la literă riscă cu adevărat să facă dintr'un asemenea onorabil individ un "inutil periculos" (v. unele "luări de poziție" din publicații românești sau dela Radio-TV). Toamnele unui atare intrus sunt, dacă el nu este bolnav și nociv, în cel mai fericit caz sterpe, nerodnice, pline de bălării...

Așadar, spiritualitatea pozitivă, luminoasă, de viitor, care concepe omul ca o realitate psiho-fizică cu vocații pentru pământ și cer, nu poate avea nimic comun cu agitațiile, exhibițiile și bizareriile de

natură "extremistă", "fundamentalistă", fals-naționaliste, manifestate galăgios pe ici pe colo, din rațiuni obscure și cu vădite intenții compromițătoare. Față de unele ca acestea identitatea românească s'a apărut fără încetare. Si înainte de război, și în perioada prigoanei celei lungi; și se ferește cu sârg de ele și actualmente.

Dimpotrivă, frontul comun antimondialist din-tre democrație și naționalism, situat pe trancine fundaluri creștine, se păstrează neclintit în legalitate, omenie, smerenie, în lumina care "luminează în întuneric și

întunericul pe dânsa nu a cuprins-o", cu legea naturală nescrisă din inima Românului imbușătit. Crezând drept, muncind cinstit și ducându-și fără patimi viața creatoare.

Iată de ce purtători de ideal național și creștin resping isпита imediatului și a succesului ușor. Nu se lasă atrași în circuitul unor "mode", programe politice, partide - capcană, "celebrități" de conjunctură. Recuză jumătățile de adevăr, absoluturile efemere, etemitățile de-o clipă. De aici enervarea, răca, ba chiar adversitatea cu care sunt înconjuțați. Stau dovadă numeroasele articole, "studii" și cărți cu nemiluita (dar "miluite" bănește din belșug!) aruncate neeconomic pe piața "liberă"... o fi în aceasta o invitație vinovată la maculata renunțare la memorie? La o instituire a amneziei "planificate" ce se dispensează de responsabilitatea morală? Inclusive față de morții și martirii Neamului și ai Crucii?!

Acest factor ideal al existenței românești nu poate pieri, pentru că reprezintă axa spirituală a poporului nostru. Alte curente (politice, sociale, culturale) se apropie eventual de această dreaptă orientativă, chiar de nu reușesc a o înțelege deplin. Important este că pe asemenea puncte de miră să se sprijine în căutarea viitorului încurajator al Țării. Salvarea visului cel realizabil, acesta e singurul imperativ!

Valeriu NEȘTIAN

ACCEPTAM URGENTE

ALL DENTAL PLANS ACCEPTED

DR. MIHNEA E. STRUGURESCU

DENTAL SURGEON

745 DANFORTH AVE. #309
(LA EST DE PAPE AVE.)
PARCARE AMPLĂ

469-1968

STĂȚIA DE METROU PAPE

DANFORTH

PAPE

LUNI - VINERI (10 a.m. - 8 p.m.)
SÂMBĂTA (9 a.m. - 2 p.m.)

Scrisoare deschisă lui Paul Everac

— Camilian DEMETRESCU —

Îți mai aduci aminte, Paul Everac, era prin '64, '65. Practicam la "Contemporanul" lui Ivașcu exercițiul naiv și oarecum risicant al scrierii printr-un rânduș. Și eu și tu. Ana Blandiana era încă publicabilă. Ecaterina Oproiu zbenguia cronici pentru micul ecran: eram doar la începutul epocii aurifere.

Într-o zi ai venit în atelierul meu și mi-ai propus să facem o revistă, noi doi. Așa, pe genunchi. Cu ceva fonduri și o aprobare care n'au venit niciodată. Nu prea aveai aer de disident, ba dimpotrivă, bătea la ochi vitala tă nevoie de consens, dar atunci mi s'a părut că mieja în tine o veleitate, un gust de a merge contra curentului. Te știam paradoxal, cu apetitul care mergeau de la elogiul virtuții la practica abjecției (știi la ce mă refer). Am înțeles că vroiai să încerci și pe asta. N'ai apucat, pe urmă ti-a trecut.

Te-ai realiniat la "Contemporanul". Ții minte "cartea poștală" a lui Eugen Barbu care persifla cu competență "kilometri de pânză fotografică ai lui Delacroix" dela Luvru? L-am întâlnit la Paris și l-am întrebat dacă s'a specializat în istoria artei la școala de jandarmi. Culmea, s'a ofensat teribil, și mai târziu m'a înjurat cu mult talent la Radio București, pentru un articol publicat în Italia, la Centenarul Brâncuși. Ca să vezi cum e viața: n'am putut face împreună foaia, să-ți zicem disidentă. N'a fost să fie. Te-a răspățit șoarta cu foaia lui Barbu, care e și ea disidentă, dar în raport cu bunul simț. Cred că te simți în ea că la tine acasă.

Pe urmă a venit Praga, discursul lui Ceaușescu, et cetera, adică la loc comanda: tovil Husak devenise președintele tovilui, scuză-mă, președintelui. Ici-colo, câte un timid îndrăzneț să se mire cu voce

tare. Tu nu ești un timid, de aceea nu te-am auzit. Piese tale cu probleme existențiale de partid trebuiau să fie jucate în continuare. Nu era de glumit. Pe urmă a trebuit să plec eu. Mă chemase Ivașcu să-mi spună: "Mi-au reproșat că în textele D-tale nu pomeniști niciodată cuvântul partid, Ceaușescu și ceilalți. Nu te mai pot publica". Si m'am mutat dela "Contemporanul" la "Limitele" lui Virgil Ierunca. Fără azil politic, deocamdată. Gestul acesta reprobabil l-am făcut după ce am adus-o cu scandal, pe mama mea în Italia. Știi că te-am decepționat. Fiecare cu defectele lui.

Te-am mai văzut odată la Roma, am înțeles că erai pe drumul cel bun: când am zis ceva cam nelalocul lui despre "Idipendentul" nostru, te-ai ofensat patriotic și m'ai privit cu milă. Si de atunci, nu ne-am mai întâlnit.

Știi că ești un om

realizat, curajos: vocația ta a fost și este consensul. E o virtute importantă să fii în consens cu puterea, mai ales când îți lasă gura apă. L-ai citit pe Ortega y Gasset? Iată ce scrie în "Tema timpului nostru": "Omul a căruia opinie coincide cu puterea... e ridicat în aer de consensul colectiv... viața lui nu e lupă ci o plutire..." Gasset nu știa românește, dar cred că ar fi gustat completarea în limba lui Creangă: "o plutire... pe o baltă de c...t". Poți să o folosești într-una din piesele tale, nu e rea deloc! Cum vezi, nu m'am abținut. Trebuie să schimb vorba că prea miroase.

Așadar, eu care n'am știut să introduc cuvintele cu pricina în "Contemporanul", mi-am luat lumea în cap și am ajuns așa de rău, că nu mai știu să disting răul de mai rău. Ai avut o probă la ambasadă română din Roma, în 1991, la conferința de presă a lui Iliescu. Te vedeam după mulți ani.

Te-am întrebat imediat: ești fesenist? Mi-ai răspuns, arătând lumea din jur: toți sunt fesenști. Într-adevăr, erai în suita oficială a președintelui, ca pe vremurile bune. Imi dau seama că ai simțit când am citit în fața presei occidentale discursul de mulțumire al lui Iliescu către mineri, și l-am întrebat dacă e adevărat că a chemat mineri, cum spun unii... În pauză au tăbărit toți ienicerii prezidențiali pe mine. Noroc că Iliescu m'a luat de braț și m'a dus într-un separe, unde m'a întrebat: "ce ai, dom'le, cu mine?" și și-a făcut cruce, jurând că mineri! au venit de capul lor și că teroristi! arestați în Decembrie '89 erau nevinovați. Mi-ai spus după aceea că Iliescu e omul cel mai cinstit pe care l-ai cunoscut, și te-am crezut pentru că știu pe cine frecventai înainte și după plecarea mea.

Mi-ai reproșat că am venit la București în Iunie '90 și nu te-am căutat. De fapt te căutasem, cu privire printre mineri securiști, unde știam că e locul tău, în "documentare" pentru piesele tale neaoș proletare. Nu ne-am nimerit, puhoiul era mare, chiar dacă tu, ca intelectual de bine, puteai fi pretutindeni. Ti-am dedicat chiar

Intelectualul deschis

mai demult un desen, ție ca prototip, intitulat "intelectualul deschis": un Everac la o răscruce, cu poșeta și mașina de scris, pe un fundal de steaguri ca la ONU, în așteptare... Si clienții nu întârzie, e doar cea mai veche și mai sigură dintre meserii.

Si trebuie să recunosc: ai învățat așa de bine meseria, încât nu e de mirare că într-o seară cu lună semiplină ți-a picat un client prezidențial, care ți-a oferit garsoniera lui dela Televiziunea Română. Acum, pentru cât timp? n'ai să mai bați trotuarul ca în tinerețea zvăpăiată, acum ești fix. Te imaginez tolănit pe sofalele catodice, lenș și ingenios, nițel îngrijorat de avalanșa de grații în minigonă care se vor perinda prin sala tronului tău, în interes de servici. Si de, Everac, nu mai avem 50 de ani, ca în floarea bărbăției. Înteleg, rolul tău e de coordonator, nu trebuie să te implici personal; tu lucrezi cu monitor, ca Lenuta, cu gaura cheii de avangardă electronică, panoramică. E un rai pentru tine (știi că Televiziunea Italiană se cheamă RAI)? Si, totuși, mă gândesc la tine ca la o cunoștință veche, nu

cred că este exact ce-ți trebuia ție. Instituția asta e nițel plicticoasă pentru un satiric ca tine (dela satir). Ai să vezi, morală, probleme de conștiință, educație, religie, crede-mă, nu e de tine.

Ai fost întotdeauna întreprinzător, ce-ar fi să te privatizezi? Nu așa, deodată. La început, cu influența pe care o ai în cercurile influente, propune un bordel proprietate statală. Vine ca o mânășă pentru tranziție, e o branșă în care specialiștii nu ne lipsesc. Cu un manager ca tine, devenim o societate deschisă pilot. Îl poți coopta pe Nicu, are stofă, e de meserie. Crede-mă, e forma cea mai autentică de consens; nu degeaba Fourier visa falansterile utopiei socialiste ca bordeluri ale armoniei umane. Tu ești deschizător de drum, urmează ție vocația, fii tu însuși. Lasă modestia la o parte, am simțit întotdeauna că teatrul era pentru tine anticamera acestui vis.

Dacă treci prin Italia, nu uita, am un prieten la ambasadă Franței, care îți va explica cum sunt organizate bordelurile în capitalism. Cu aceleași sentimente și păreri de rău, C.D.

HIENA

— Alexandru NEMOIANU —

Puține creaturi sunt mai dezgustătoare și mai disprețuite decât hienele. Hiena este un animal prădător al carui comportament surprinde și dezgustă. Ca mamă, hiena contrazice parca legea firească fiind părinte care se descurcă pe cele slabe și favorizează pe cele puternice. La rândul lor, puii de hienă sunt singurele mamifere ce vin pe lume cu ochii larg deschiși, cu incisivi și canini dezvoltati și a căror primă acțiune este încercarea de fraticid. În momentul când ies din pânțele mamei, ei își înfig colții în grumazul fratelui mai slab și cu ferocitate încearcă să-l frângă. Viața hienelor este supusă legilor haitei. Hienele se hrănesc cu cadavre și duc o existență semiparazită în preajma animalelor mai puternice pe care le urăsc și atacă atunci când acestea sunt rănite, bolnave și izolate.

În ordinea creației, hiena își are rostul ei, dar hidoșenia chipului și a firii sale au făcut din ea simbol de urăciune și ocară, atribuit celor mai decăzuți oameni politici.

Hiena politică nu are convingeri, ea are doar interese. Hiena politică minte, înșală și ucide fără șovăială și fără regrete căci așa îi dictează firea ei perversă. Hiena politică se închină doar la ciolanul gras și la plosca plină, iar suprema ei dorință este puterea absolută. Doar puterea absolută poate satisface gustul ei bolnav de a provoca suferință fără teamă de consecințe.

Hiena politică se asociază cu cei de o fire și de care o unește răul comis împreună. Hienele politice știu bine că una dintre cele

mai puternice forțe unificatoare este solidaritatea în crimă. Cei care au participat la crime, toți fără excepție, dela cei care le-au ordonat și executat până la cei care le-au organizat, sunt legați prin comuniunea în rău și prin taina ororii. Fiecare participant la crimă se simte vinovat în conștiința sa, atât cât mai are, dar nu cutează să vorbească din teamă și dezgust, căci știe că cel care l-a fost părtășu nu îl vor ierta și cruța exact pentru că încearcă să rupă cercul fiors al răului.

Hienele politice din România de azi și-au aflat conducător pe măsură. Acest individ este năbădăos, categoric, sigur. El nu are îndoile și impertinența îi ține loc de tot: de logică, de gust și mai ales de bun simț și decență. Cu nepăsare și inconștiență cinică el zburdă pe ecranul televizorilor, vorbește greoi și fără rost în adunări, completează, insultă, emite sentințe și culmea, mai crede că și raționează. El își permite să lanseze judecăți de valoare și se opinește chiar în aprecieri teoretice. Rezultatele acestor zadarnice acțiuni, el le botează ba "democrație originală", ba "model suedez", și asta în vreme ce toți oamenii de bine le-au recunoscut ca neghiobii crase.

Lăfăindu-se acolo unde cu siguranță nu îi este locul, el crede că poate înălțura prin decret păreri, tradiții și valori recunoscute. El confundă funcția ce o are cu inteligența și greșește grav. În loc să se dezlanțuie și să se lăimeze în insulte, înjurături directe și bâtaii (domeniu în care are reale aptitudini) el asudă în discursuri și se epuizează în sterile eforturi teoretice ce

nu se potrivesc deloc și nu sunt pe măsura naturii sale simple, necomplicată de jocul subtil al gândirii și care este mult mai potrivită rotirii ciomagului și pâltilui cu băta.

Hiena politică la care mă refer, și care prezidează hienele politice din România de azi, are toate defectele unei bătrâneți urate. El este captiv unei memorii bolnave ce nu mai poate depăși automatismele și comportamentele învățate în școli sovietice de unde s'a întors, la timpul său, nechezând: "Stalin și poporul rus, libertate ne-au adus." (Pasiunea pentru atari verificări dubioase nu l-a părăsit nici astăzi, împreună cu alți "ortaci" a zămislit fioretoase: "Nu ne vindem pe dolari" "Noi muncim, noi nu gândim" și epocala, "Jos intelectualii".)

Hiena politică la care mă refer urăște cu pasiune tot ce este firesc și întemeiat pe dragoste.

O ultimă similitudine dintre hiena africană și hiena politică aflată în discuție mi se pare semnificativă și parcă predestinată.

Atunci când atacă animale rănite, izolate și în imposibilitate de a se apăra, hienele emit un șir de sunete ce se aseamănă unui răs-sinistru, iar figura le este imprimată într-un rânjet crud. La fel conducătorul hienelor politice din România de azi are fața încremenită în jalnicul zămbet al lipsei de gândire, iar în ochii lui aleargă întunericul cu toate prăpățiile sale.

Dar hiena politică nu are nici durată nici viitor. Ea este zămisirea unei clipe istorice tulburi pe care o dorim cât mai scurtă și cât mai repede înscutată în uitare.

Pentru a vă ține la curent cu ultimele știri din România, echipa noastră redacțională lucrează fără încetare... Nu rămâneți în urma timpului... Citiți lunar "Cuvântul Românesc" și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

PROCESUL

— Ștefan Theodor BASARAB —

Epoca actuală seamănă mai mult cu un haos decât cu o lume organizată. O lume în care nu mai există valon, cele "vechi" fiind contestate și călcate în picioare. Mai ales credința în Dumnezeu, în Neam și familie. Este firesc să ne întrebăm încotro se îndreaptă această lume? Comunismul care a constituit principala caracteristică a secolului XX și care a contribuit în mare măsură la această situație a fost abandonat chiar de cei care l-au introdus, deoarece el nu a adus soluții definitive celor care au sperat în el.

Sintim cu toții nevoia de ordine și necesitatea unui crez. De unde să le luăm? Ce forță "mondială" le-ar putea favoriza sau instala, așa cum a fost cazul comunismului? Occidentul a inventat și a instalat comunismul. S'au cheltuit sume incalculabile pentru "victoria" comunismului și apoi ca el să supraviețuiască. Nu s'a ținut seama de zecile de milioane de victime omenesti căzute pradă celei mai inumane doctrine din istoria lumii. În prezent Occidentul continuă să plătească sume enorme de frică de a nu cădea el însuși victimă. Ce se poate opune unei forțe nucleare, minciunii și lipsei de scrupule? Lumea civilizată este acum o lume de sclavi, bună de muncă, pentru ca urmașii comuniștilor să rămână la ei acasă. Funiia de care pomenea Lenin că va fi pregătită de Occidentali pentru strangularea lor proprie ia în prezent aspectul unui tribut fără sfârșit. Recent, Ucraina cere și ea bani pentru a renunța la arsenalul ei

atomic. Dacă se va satisface acest deziderat, în curând alte țări o vor imita. Lumea civilizată trebuie să plătească dezamorsarea armamentului atomic - deoarece deținătorii lui nu au mijloacele necesare - și în plus pentru retrocedarea unor teritorii furate, pentru instalarea unei justiții echitabile, pentru respectarea drepturilor omului. Să mai amintim eforturile necesare pentru depoluarea atomică și chimică? Lumea a devenit o societate a șantajului acceptat și chiar încurajat.

S'a vorbit de un "proces al comunismului", așa cum a fost procesul dela Nürnberg. Acest proces nu a avut loc nicăieri, iar rarii comuniști care au fost condamnați au fost repede absolviți și eliberați. "Maeștrii" nu puteau să-și părăsească elevii. Dar de ce este vinovat comunismul? El a fost un instrument orb, ascuns în spatele unei ideologii de falsă echitate socială și pus în slujba celor care l-au instalat și întreținut. Mai important este un proces al acestora din urmă. Comunismul are vina de a fi fost un tovarăș de drum. El a încercat să distrugă persoana umană și bunul ei cel mai de preț: libertatea, liberul ei arbitru.

Problema acestui proces are două aspecte. Unul moral și pentru acesta este nevoie de o desolidarizare de autorii morali. Al doilea aspect este de ordin penal și privește pe criminalii și schingiuitorii care au fost în rândul comuniștilor. Aspectul moral este cel mai important. Acest proces ne-ar permite să fim crezuți și să avem șanse de reușită dacă vom întreprinde o refacere a societății noastre. O

jurisprudență va trebui elaborată, există un precedent, excepțional de drept, procesul dela Nürnberg.

Privind lumea de azi nu poți să nu-ți amintești de povestea Ucenicului vrăjitor. Spre deosebire de poveste, aici, în lume, vrăjitorul nu mai poate reface ordinea. Vrăjitorul este depășit. Lumea nu este un mic laborator care poate fi condus cu o baghetă magică sau prin câteva aparate sau soluții colorate. În plus, vrăjitorul nu a ținut seama de lumea continentelor asiatice și africane. Am putea conchide că "înțelepții", sau vrăjitorul, dacă vreți, au acționat mai mult din pasiune decât din rațiune. Se pare că astăzi ucenicii vrăjitorului, sau urmașii acestora, nu mai ascultă de maestrul lor.

Experiența arată că nu există situație care să nu aibă o rezolvare a ei. Rezolvarea, în situația actuală, trebuie căutată mai sus. Creatorul celor văzute și celor nevăzute, Cel care a făcut Cerul și Pământul, va putea readuce ordinea. Rugăciunile noastre dar mai ales atitudinea noastră în viață sunt determinante. De

ce să renunțe Dumnezeu la "retragerea Lui pedagogică" din lume, dacă nu îl chemăm și dacă comportarea noastră este contradictorie comandamentelor Lui? Respectul real al omului și al liberului său arbitru, nu formule demagogice, și respectul integrității creației sunt premisele necesare. Un proces este necesar, dar acest proces, cel mai important proces, este în interiorul nostru. Pe acest proces nimeni nu îl poate zădărnici.

Un strigăt de alarmă

CANCERUL NEAMULUI ROMÂNESC

— Anton CÂMPEANU —

În satul meu natal și al inegalabilului meu prieten Sergiu Grosu, era o familie de Tigani. Una singura. Se numea Rădiță. Capul familiei, adică Tigamul, era potcovar.

Căstiga bine. Avea casa lui. Vreau să spun că nu stătea în cort, așa cum le place unor Tigani, indiferent de anotimp.

Vara, mai poposea din când în când, la marginea satului, câte o turmă de Tigani (altfel nu pot să le zic pentru că erau foarte mulți) și-și întindeau corturile de-a lungul râului Cubolta, mai jos de moara satului, proprietatea familiei Leonard.

Pentru că în anul 1921 s'a făcut improprietărea celor care nu aveau încă pământ, a primit și Tigamul Rădiță șase hectare de teren arabil. Aceasta ca să fie în rând cu ceilalți locuitori ai satului care aveau dela șase hectare în sus. Numai lotul obligatoriu socotit pe județ era de șase hectare.

Ce-a făcut Rădiță? S'a muncesc la pământ? Aș! Eu n'am văzut în viața mea Tigani muncind pe la mări, indiferent de natura culturii. De aceea, improprietărea potcovar, a vândut terenul agricol pe suma de 35.000 de lei.

Cu acești bani și-a cumpărat o iapă din cel mai vestit iarmaroc de cal din Nordul Basarabiei, dela Bălți. Din iarmaroc până acasă la Cubolta, Rădiță a ținut-o numai în galop. Cine era mai fericit ca el? Nimeni.

Cum a ajuns acasă, i-a pus lepel, frânt de oboseală și numai spume pe spinare, o traistă cu orz. O jumătate de oră după aceea, iapa s'a umflat și a crăpat.

Aceasta era tot ce ști-

O transformare reală a noastră, o adevărată metanoia pentru a deveni colaboratori ai lui Dumnezeu și a contribui la perfecționarea Cosmosului sau cum zic Sfinții Părinți la "îndumnezeirea" acestui cosmos. Sfantul Siluan Atonitul (+ 1938) zicea: "să știi că dacă o calamitate se abate peste un popor și dacă inima ta plânge pentru el înaintea lui Dumnezeu, atunci Dumnezeu va avea milă de acest popor". Astăzi calamități fără de număr s'au abătut peste întreaga lume. Această metanoia a noastră, această schimbare a spiritului și a minții, începe în secret și în interiorul nostru și la început este invizibilă în ochii lumii. Ea ne reconstrucționează și ne reînnoiește. Rugăciunile noastre, din dragoste pentru om, vor cuprinde încet și pe ceilalți oameni și în final vor reintroduce în lume ordinea pe care vrăjitorul și ucenicii lui au distrus-o.

Din păcate, azi, în lume, încă nu se observă această schimbare. În ceea ce

privește țara noastră, lucrurile stau și mai prost. Țara noastră încă nu își cinstește vizionarii și eroii. În România au apărut primii luptători anticomuniști din Europa. Ei aveau însă în crezul lor și dragostea de Dumnezeu, de Neam și familie. Era firesc ca vrăjitorul și comunismul să tabere asupra lor. Mai puțin firesc era ca regimurile politice "democrate" să militeze în același sens. A fost chiar o perioadă, "democrată", chipurile, când am asistat la amnistierea comuniștilor din închisori, dar nu a luptătorilor anticomuniști.

Astăzi, în țară, cât și în diaspora românească se constată o atitudine asemănătoare. Datorită Noica scria în 1940, cu indignare: "Citiți (adică informați-vă) dar citiți odată, nu mai vorbiți așa din auzite."

Acest îndemn este valabil și astăzi pentru țara românească și pentru diaspora ei.

ceput să se arate.

Mai întâi, a apărut un așa-zis "Rege" al Tiganilor, de pretutindeni în persoana lui Ion Cioba din Sibiu.

Tot din Sibiu a apărut și un "Împărat" al Tiganilor din toată lumea, intrucât acesta a constatat că în România nu sunt numai două milioane și jumătate de așezări "Romii", ci cu mult mai mulți, adică cum afirmă întunecimea sa, după culoare, ei ar atinge cifra de trei milioane și jumătate.

În treacăt fie vorba, un rege sau împărat ca să-și merite denumirea, are nevoie de supuși și înămine de orice, de un teritoriu pe raza caruia să-și exercite puterea. Vedeți, asadar, unde bat tuciurile!

Să dea Dumnezeu să rămân profet mincinos!

O soluție contra acestui pericol iminent? Da. Ar fi. Mă gândesc la ceea ce îmi spunea odată un salariat din unitatea pe care o conduceau pe secția C.F.R. Titan-Oțenița. Avea un nepot care lucra la C.C. Într-o zi l-a auzit pe E. mișt Bodnăraș punând problema Tiganilor chiar în comitetul executiv, pe vremea mitului din Scornicești. Se preconiza o mișcare masivă de etnie țigănească către țara de origine: India.

Jawaharlal Nehru era de acord să-i primească pe toți Tiganii din România. Discuțiile s'au purtat de-o parte și de alta până au dispărut cei doi protagoniști, mai întâi Nehru și mai apoi Bodnăraș. Odată cu el a murit și ideea transferării acestei etnie sălbătice care la ora actuală formează cancerul neamului românesc prin proliferarea țara limită și a modului de viață în afara oricărui legi umane.

INTÂmplĂRI DIN BIATA ȚARĂ

"MINUNEA UNUI POZNAȘ"

— Radu ENESCU —

Poznașul? Dan, 23 de ani, gardian dela o morgă din România. Minunea? "Sculatul din morți" al unei tinere de 18 ani, Zamfira. Redau textul, original, așa cum mi-a parvenit dela Agenția "France Presse" din Madrid:

GLGL
EUA0426 4 G 0174
ROU/AFP-AD89

Roumanie - divers

Un nécrophile ramène sa victime à la vie.

BUCAREST, 2 Jan. (AFP) - Une jeune Roumaine déclarée morte cliniquement a repris connaissance lors de son viol par le gardien de la morgue où elle avait été placée dans l'attente d'une autopsie, rapporte mercredi la presse roumaine.

Selon le docteur P. Laszlo, cité par la presse, Zamfira, 18 ans, avait été retrouvée sans connaissance, apparemment à la suite d'une overdose d'alcool et de somnifères.

Les médecins de l'hôpital ayant diagnostiqué un décès par arrêt cardiaque, elle avait été placée en chambre froide avant de subir une autopsie qui devait être pratiquée le lendemain.

Victime de Dan, 23 ans, gardien de morgue et nécrophile, "la jeune fille a subitement repris connaissance", rapporte le docteur Laszlo.

Le violeur, surpris puis terrorisé, s'est tout aussi subitement évanoui, ce qui a favorisé son arrestation, précise le médecin.

Néanmoins, les

parents de Zamfira ont demandé sa remise en liberté "car leur fille lui doit la vie".

mct/mnv
AFP 291819 GMT JAN 93

"Falcică" ispravă, într-adevăr. Original taumaturg. Ce invătătură putem trage? În primul rând o constatare. Apoi, poate și întreprinderea unei posibile soluții; a unui "leac".

Constatarea. Vai de spitalele noastre! Vrei, nu vrei, zdup la frigider.

Soluția? Poate că nu ne-ar prinde rău să avem cât mai mulți făcători de miracole, precum paznicul Dan, ca să ne mai dezmeticesc puțin, după 45 de ani de letargie. Că nu prea vād altă "alegere".

**CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
ACEST ZIAR**

INTERVIU

acordat de Dl. Christopher Smith, reprezentant în Congresul American pentru Statul New Jersey, D-lui Adrian Grigoropol, corespondentul pentru România și Statele Unite al ziarului "Cuvântul Românesc"

Adrian Grigoropol: Ne face o deosebită cinste prezența Dvs. în Alexandria, Statul Virginia, cu ocazia aniversării într'un cadru festiv al unuia dintre cele mai însemnate evenimente ale poporului român, UNIREA PRINCIPATELOR, care a avut loc la 24 Ianuarie 1859, când țara noastră, deși redusă prin unirea numai a Principatelor Moldova și Muntenia, a intrat pentru prima oară în cercul statelor europene. Ne permitem să vă întrebăm ce v-a determinat să veniți aici?

Christopher Smith: Ca membru al Partidului Republican și pentru a șaptea oară ales în Congres, și ca membru al Comitetului pentru Afaceri Străine al Camerei Reprezentanților, fiind implicat de multă vreme în chestiuni privind România, precum și pentru că sunt de multă vreme un admirator al Preotului Calciu, parohul Bisericii Ortodoxe Române, "Sfânta Cruce", am răspuns din toată inima la invitația Consiliului parohial.

Încă cu 6-7 ani înainte de a se fi realizat în 1985 eliberarea Părintelui Calciu, am pledat susținut în favoarea sa. Este de neconceput prin ce a trecut acest om și din toate punctele de vedere, reprezintă exponentul victimei regimului Ceaușescu, care nu permitea nici dreptul fundamental la credință al omului, persecutând și în această privință un popor credincios. După părerea mea Părintele Calciu este un gigant care i-a supraviețuit. De când a venit aici am devenit prieteni și consider, pentru mine, participarea la festivitatea dumneavoastră, un adevărat privilegiu.

DL. MARK SILJANDER

A.G.: Ați avut personal prilejul să cunoașteți România?

Ch.S.: În România am fost de mai multe ori. Ultima oară, la o lună după doborârea călăului. Am fost profund impresionat de tragedia copiilor din orfelină. Conducătorii care au venit atunci la putere țineau țara într-o stare volatilă, ca și tranziția către democrație. Am fost bineînțeles la București, dar ca să-mi fac o idee mai largă și la Alexandria, pentru cunoașterea mediului rural și la Oradea, pentru a observa cum se convingește cu

minoritatea maghiară. Am cunoscut mulți Români din România ca și din afara ei. Majoritatea Românilor sunt doritori de o viață democratică cu libertățile și beneficiile ei, dar sunt marcați de asuprii istorice și contemporane. Am susținut și susțin să se dea poporului român ajutoare umanitare directe sectorului privat pentru că statul n'a reprezentat și încă nu reprezintă o garanție.

A.G.: Deoarece a venit vorba de ajutoare, care este poziția D-voastră referitoare la acordarea Clauzei Națiunii celei mai Favorizate?

Ch.S.: Încă din 1985, împreună cu Frank Wolf, Mark Siljander, fost congresman, de origine română, prezent aici, precum și cu mulți alții, ajunsesem la concluzia că regimul lui Ceaușescu nu mai era de suportat și atunci am introdus amendamentul de suspendare a Clauzei. Ne-au trebuit trei ani până când amendamentul să fie aprobat de Camera Reprezentanților și de Senat. Preocuparea noastră era de a nu mai fi sprijinit un regim atât de opresiv ca al lui Ceaușescu, dar Opoziția noastră, nu a fost, nu este și nu va fi niciodată împotriva poporului român. Un popor opresat nu profită de Clauză. Aceasta întărește numai tirania acolo unde există. Noi nu avem menirea să întărim tiraniile. Ceaușescu a tratat suspendarea Clauzei cu atâta neseriozitate încât pentru a nu fi blamat extern și intern, a renunțat la ea. Atunci de ce a făcut atâtea presiuni pentru menținerea ei? Înfruntând tirania și unealta ei de represiune, Securitatea,

CONGRESMANUL CHRISTOPHER SMITH
ȘI DL. ADRIAN GRIGOROPOL

politică totalitară, nu numai să promită acest lucru solemn. Deoarece este o favoare pe care președintele o acordă cu o motivație precisă, se instituie și un Comitet de supraveghere a îndeplinirii condițiilor, așa că în acest fel Clauza este expusă permanent suspendării.

A.G.: Considerați libere și corecte alegerile din toamna 1992 din România?

Ch.S.: După părerea mea, mesajele partidelor trebuie să ajungă neobstrucționate și nedetortate la electorat. Opoziția sa aibă același acces la toate mijloacele de comunicare ca și cei care sunt la putere. Ori acest lucru nu s'a realizat nici prin televiziune, nici prin egală pătrundere în teritoriu a presei, a propagandei Opoziției, mai ales în campania electorală. Privind din alt punct de vedere, alegerile au fost libere. Nu s'au observat intimidări în ziua alegerilor. Dar nu contează numai strict ziua alegerilor, ci și faptul că până atunci electoratul trebuia să fi primit în mod real mesajul partidelor, permițându-i în acest fel hotărârea opțiunilor, în condiții de obiectivitate, inclusiv în mediul rural. Au rămas o ciudățenie anularea unui milion și jumătate de voturi și navetismul votării. Ca să primești mesajul numai dela una din părți, în cazul acesta numai dela Iliescu și susținătorii săi nu este corect. Se știe că cine controlează audio-vizualul și mass-media controlează și rezultatul alegerilor. Noi sperăm că Dl. Iliescu să scoată de sub control puterii toate aceste mijloace de comunicare care să fie independente și servite de oameni cu conștiință liberă.

legislativ șchioapătă. Guvernele de uniune națională nu miros a bine. Acolo situația este gravă și planează dictatura. Prezența lui Ross Perot a dat multă culoare alegerilor prezidențiale, dar în cele pentru Congres nu este vorba de o singură persoană, eventual a unui partid, ci de persoane reprezentând partide serioase. Nu este nimic rău în apariția unui partid cu pondere în democrație.

A.G.: Pentru noi Româniți confrunțați cu reconstruirea democrației, ideile D-voastră sunt deosebit de valoroase. Personal și în numele cititorilor vă mulțumesc foarte mult.

Ch.S.: Aș fi bucuros să ajute tranziția spre democrație. Poporul român merită să se bucure cât mai curând de binefacerile acesteia.

***

Correspondentul Adrian Grigoropol a avut o scurtă convorbire și cu Dl. Col. Lawrence Boyd Jr., prezent la aniversare. Ca viitor atașat militar al Statelor Unite în București, acesta și-a manifestat dorința de a cunoaște o

comunitate românească și să culeagă impresii directe. A putut deci să constate practic ospitalitatea românească, inima caldă și deschisă, frățietatea și sentimentele profund religioase. Dl. Boyd consideră că exercitarea confesiunilor religioase în armată, precum și existența preoților în unitățile militare este un semn pozitiv pentru progresul spre democrație în România. După opinia sa, o armată care crede în Dumnezeu nu poate fi un instrument de opresiune în mâna unei puteri politice. În felul acesta o armată începe să înțeleagă rolul său de apărător împotriva oricărei agresiuni externe sau interne, pentru că armata este un produs al poporului și nu al puterii politice.

Col. Frank Lawrence Boyd Jr. s'a adresat și participanților în acest sens și a declarat că va fi bucuros ca oricare din cei prezenți va veni la București să-i facă o vizită.

Impresia generală a fost că Dl. Col. Lawrence Boyd este un om foarte cumpătat, de o modestie naturală și pătruns de valorile morale ale religiei.

COL. FRANK-LAWRENCE BOYD JR.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI
pentru numai
\$25

această ofertă de abonament este
valabilă pe

TOATE CONTINENTELE

CONVENȚIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA

DECLARAȚIE CU PRIVIRE LA SITUAȚIA POLITICĂ

1. În precedenta noastră evaluare, subliniam că, la trei luni de la câștigarea alegerilor, partidul de guvernământ nu înțelege nimic pentru a dovedi că a meritat voturile solicitate. A trecut încă o lună, și - în afara unor declarații polemice - nu s'a întreprins nimic: și economia, și opinia publică, sunt într-o așteptare încordată, situația se degradează cu fiecare zi, prețurile cresc, și FDSN nu are nici o altă preocupare în afară de POSTURI. Se dovedește astfel că esența programului său este anexarea puterii în propriul beneficiu.

2. De trei ani de zile, FDSN participă la putere: nu are nevoie să se informeze acum, nu-și face acum ucenicia politică. A promis refacerea economiei, a promis un milion de noi locuri de muncă, a promis protecție socială. După ce s'a instalat, toate aceste promisiuni s'au dovedit vorbe goale. Indiferența totală față de situația țării și lipsa totală de răspundere politică, sfidarea tuturor așteptărilor celor care i-au votat, nepăsarea față de oameni și față de starea dramatică a țării îi descalifică și din punct de vedere politic, și din punct de vedere moral.

3. Analiza operațiilor de "rotire a cadrelor" dovedește fără putință de îndoielă că FDSN și aliații săi nu reprezintă un partid, adică un program de guvernare, ci o clientelă politică grupată în jurul unor marunte interese personale pe care, indiferența la prioritățile națiunii, le ridică acum la rangul de interes de stat. Guvernul era îndreptățit să numească în posturi de miniștri sau

prefecți persoane din cercul propriu; nu era însă îndreptățit să politizeze aparatul administrației centrale și locale, să politizeze organisme tehnice, cum e Consiliul imputerniciților statului; avem temeiuri să ne temem că vor încerca să folosească și alte mijloace - de pildă, contractul managerial - pentru a politiza și conducerea economică. Aceste metode, de clară tradiție a "cuceririi puterii", afectează deopotrivă buna funcționare a statului de drept și evoluția normală a societății civile, pe care tind să o subordoneze în mod nedemocratic unor interese partizane. Atragem în modul cel mai serios atenția asupra pericolului repolitizării și re-etatizării administrației și economiei, care pune în cumpănă însuși procesul democratic început în Decembrie 1989.

4. Într-un mare număr de cazuri, persoanele promovate de această politică de cadre a FDSN fac parte din nomenclatura ceaușistă. Persoane nu doar active, ci și compromise în fostul regim, ocupă posturi importante, vădind că stagnarea impusă de FDSN este parte integrantă a restaurației: nici măcar a restaurației comuniste, ci a restaurației ceaușiste. Exemplul cel mai flagrant este acela al eforturilor importante pe care FDSN le-a depus pentru a include apologetii ai dictaturii de notorietate internă și internațională în delegația care reprezintă România pe lângă organismele Comunității Europene. Această sfidare față de sentimentul public și chiar a propriilor poziții exprimate de voci autorizate din FDSN pune din nou într-o situație

penibilă țara în întregul ei, aducând deservicii enorme prestigiului României. Se dovedește astfel că FDSN intră tot mai flagrant în rândul partidelor nostalgice, și că participarea forțelor pe care le reprezintă la procesul politic din ultimii trei ani are drept obiectiv nu democrația, ci ceaușismul fără Ceaușescu. Consecința directă a refuzului FDSN și al președintelui țării de a-și delimita poziția față de partidele național-comuniste, această "monstruoasă coaliție" între cei care îl regretă pe Ceaușescu și cei care l-au împușcat, poate duce țara către dezastrul economic și politic.

5. Incapabilă să asume răspunderea acestui dezastru, incapabilă să accepte principiul democratic al pluripartidismului, puterea exprimă față de o constantă o dușmăne agresivă față de Convenția Democratică, pe care, neizbutind să o fărâmițeze, încearcă acum să o discrediteze prin acțiuni nechibzuite. Gestul chemării în justiție a D-nei DOINA CORNEA este astfel o provocare, a cărei eficiență în compromiterea Opoziției este cu mult mai mică decât eficiența ei în compromiterea țării. E probabil că această eroare a doar începutul unui șir de atacuri la adresa opoziției democratice. Avertizăm puterea că, în felul acesta, nu pune în primejdie doar mecanismele democrației, ci și propria sa poziție în cadrul acesteia. Ori este vorba de o sfidătoare incompetență de guvernare, ori de o provocare menită să declanșeze o criză internă. Opoziția are destulă maturitate pentru a nu ceda unor asemenea provocări, a căror gravă

răspundere revine în exclusivitate coaliției aflate la putere.

6. Însumate, toate aceste acțiuni au drept rezultat accentuarea crizei economice, politice și de credibilitate a României. Avertizăm asupra acestui grav pericol, subliniind încă odată că izolarea țării este periculoasă și nu doar pentru prezent, ci și pentru viitorul României. În contextul creat de criza iugoslavă, această izolare este cu atât mai periculoasă, făcând jocul acelor forțe externe ostile României și interesate în a o transforma într-un ghetou al stagnării și al haosului, oricând în primejdie de a fi anexată unor interese străine vocației sale europene.

Convenția Democratică a cerut partidului de guvernământ să nu prelungească termenele reformei; reforma nu a redemarcat. A cerut un program legislativ coerent cu prioritățile reformei; acesta e doar anunțat, nu început efectiv. A cerut transparența alocării fondurilor și publicarea proiectului de buget pentru anul în curs; nimic nu s'a publicat. A cerut ca FDSN și președinția să se distanțeze de partidele extremiste; FDSN a accentuat masiv colaborarea sa cu aceste forțe. Această atitudine iresponsabilă, absența unei voințe politice democratice din partea factorilor de putere, ne obligă să folosim toate mijloacele politice și parlamentare legale și legitime pentru a obliga partidul de guvernământ să îndeplinească mandatul cu care națiunea l-a investit.

PREȘEDINTE C.D.R.
Emil Constantinescu

ATAFUL DIHORILOR

Este un lucru prea bine știut acum: doar din inimile câtorva a izvorât acel "Există Dumnezeu!", atunci în Decembrie 1989; alte voci l-au preluat ca pe o lozincă, conștiințele lor au rămas maculate, încă, și iată, azi, până și'n asociațiile celor ce-au luptat atunci, fermentează aluatul Mammonei. Unii, și din nefericire sunt mulți, au pactizat și pactează cu puterea filo-bolșevică sau sunt gata a trăda pe oricine, oricând, doar-dar își vor mai adăuga un strat de osânză și vor auzi mai des clinchet prin buzunare. Aceștia au alergat - trup și suflet - la pomana oferită de Emanafia Kremlinică, pomană numită Legea 42 (care oferă "Decembrieștilor" fideli comunismului de școală nouă o medalie de tunică, o diplomă, prioritate la distribuirea de spații comerciale, locuințe și 10 hectare de pământ). Mai mult, ei au devenit cozi de topor și sunt unii din artizanii campaniilor de calmare la adresa celor care se străduiesc a construi adevărata democrație în România.

S'a scris despre acele conștiințe de închiriat numite Lorin Fortuna, Claudiu Iordache, Stefan Ivan, Costel Balint și Ion Marcu, acestea din spațiul timișean.

În seara de Joi, 4 Februarie a.c., în sala mare a Prefecturii din Timișoara, a avut loc întâlnirea reprezentanților asociațiilor revoluționare din Decembrie '89. Au fost invitați reprezentanți ai sindicatelor și mass-mediei. Pretextul a fost discutarea "drepturilor celor ce-au luptat", dar foarte repede a ieșit la iveală adevărul scop al adunării: calmarea primarului Timișoarei, membru al Partidului Alianța Civică. "Revoluționarul" Tudorin Burlacu, un schizoid admirator al lui Lorin Fortuna, s'a lansat în acuzații fanteziste la adresa primarului Viorel Oancea. Motivul real? Faptul că nu i s'a repartizat un apartament cu patru camere, așa cum dorea, deși nu îndeplinea condițiile. A fost secondat de acel fost politruc și securistoid col.(r) Traian Cismașu.

Reprezentanții sindicatelor au părăsit sala scârbiți. Dl. arh. Pompiliu Alămoareanu, membru al Fundației Naționale a Revoluției, a declarat mai târziu: "În condițiile Legii nr.42 s'a încercat introducerea unor persoane care să ne discrediteze, să arunce o umbră asupra a tot ceea ce s'a întâmplat atunci, în Decembrie. Dl. Burlacu este controlat de putere și are sarcini precise".

PE CINE (MAI) PERSECUTĂ CEAUȘESCU?

În magazinul cultural "Contrapunct" (Nr. 3, 12-25 Februarie a.c.), într-un interviu, ei cine credeți că declară "Ceaușescu mă ura de moarte!"?

Aud?
Hadrian Pavonis ot Bărca? Nuuuu! Cornutius Vadimovici? Niet! Jozsef Costache Drăgan-Scorillo? Nix!

Să vă ajut: Eminentul Rabin-șef Moses Rozen! Da, chiar așa, Moses Rozen, același care "facea imagine bună", în alte vremi, de-a lungul Occidentului și de-a latul Orientului, lui Nicolache ot Scornicești.

Din partea mea: deie-i Y.H.W.H. zile! Deie-mi și mie Domnul zile, să-l aud pe Eminentul Moses Rozen declarând: "Îl iescu mă ura de moarte!"

DIN CAIETUL UNUI GOLAN, SAU

TENTAȚIA LITERATURII

În Timișoara, după '89 două sunt locurile în care îmi place să intru, dar nu prea des, pentru a nu împinge totul în profan.

Primul: la "Hamburger Plus" (patron: un fost inginer chimist, Gheorghe Vinge), pe strada Vasile Alecsandri; nu (doar) pentru cele 14-15 sortimente de hamburger, ci (și) pentru aspectul de farmacie curată și un sentiment care mă cuprinde numai aici, un sentiment încercat doar în unele vise din care n'aș fi dorit să mă trezesc. Cine a citit "Poarta verde" (parcă acesta e titlul) de H.G. Wells va înțelege ceea ce vreau să spun.

Al doilea: farmacia particulară "Daphne" (str. Alba-Iulia), farmacie pusă în slujba celor ce apelează la medicina din alte vremi, a celor ce caută înainte de toate cele duhovnicești; un statornic aer mistic întâlnești în această farmacie.

Capitanul și-a purtat crucea fără a șovăi. Capitanul și-a purtat crucea cu dragoste.

Dela "Cărtica șefului de cuib", la "Pentru legionarii", apoi "Însemnări dela Jilava", iată un drum crucial, un drum de nemoarte.

Capitanul a dorit Mișcarea Legionară o alcătuire vie, o cale care sfârșește în cer; idealul Mișcării Legionare se află undeva în Veșnicie.

Azi, în țară și aiurea, se fac auziți niște lăutari care vor să înmormânteze Mișcarea în dogme.

??? !

Dan Emilian ROȘCA

INTERFERENȚE

— Magda BROȘTEANU —

Mă gândeam, în ceasurile de tăcere, că nu putem trăi fără întrebări, atunci când raportăm concretul la ideal. Este și aceasta o formă modernă de competență care produce adevăruri. Pentru fiecare. Gânduri răzlete duc spre două silabe scurte: de ce? Încerc să aflu adevărata valoare. Substitui cuvintelor imaginea discrepanței între ceea ce credem noi și ceea ce lăsăm să se vadă.

Guvernul Văcăroiu a fost validat de către Parlament. "Nu este de factură politică", nu angajează în mod explicit și univoc... are caracterul unui guvern de tehnicieni" (Dl. Ion Diaconescu, vicepreședinte al P.N.T.C.D.). Este criza starea normală pentru a penetra societatea? "Cred că ne îndreptăm spre o logică a confruntării și a crizei" (Dl. Stelian Tănase, vicepreședinte al P.A.C.). Dintr-un total de 481 de parlamentari au votat 463, dintre care 260 pentru și 203

împotriva. Realitatea cere pragmatism. Validitatea afirmării existențiale cere dezvoltare în condiții de restricții economice. Există un paradox între aceste două concepte. Depășirea acestui impas fără gesturi care să se potrivească cu prezentul este doar o speculație.

Viața nu este nici veselă, nici tristă. Merge, oricum, înainte. Nu ar trebui să-i aplicăm, iarăși, o grilă. Mă plimb dela școală acasă și îmi pun întrebări abrupte. "Europa și-a deschis porțile ca să ne spună că la noi este libertate... dar a fi liber nu înseamnă numai a putea vorbi, ci și a putea înfăptui" (Mircea Ciobanu). Trăim în condiții impuse. Decalajul de posibilități este enorm. Norocul nea ocolit, dar nu mă plâng. Mă încurcă doar faptul că m'am născut în America, aici fiind în dificultate de a alege din mulțimea invitațiilor platonice de participare la con-

sfățuri internaționale! Este o problemă dificilă afirmarea spiritului universitar ca spirit liber - fără legi specifice și fără bani, deocamdată nu înseamnă capital. Societatea are nevoie să fie într-o continuă schimbare. Dezvoltarea economiei depinde și de talentul în mișcare al intelectualilor, de privirea lor educată, fără o dependență economică apăsătoare.

Mediul modelează viața oamenilor. Întâmpările le oferă o suprafață de contact. Fiecare se încumetă, pătrunde cum poate, cum știe. O statură morală foarte ridicată are ceva din solemnitatea unei catedrale imaginare care odă intrată în cotidian se transformă în rutină. Totul pare mult prea abstract în realizarea individului ca personalitate. Dorița de a călători vine din nevoia cognitivă de frumos și de cultură. "Dincolo de realitate există ceva care ne ajută să fim noi înșine" (Goethe).

Avem nevoie de noi înșine căci binele general este o utopie pentru care nu suntem pregătiți. Este dificil să rezolvi numai din pasiune aceste coordonate. Time is money and money means business. Acesta este mecanismul.

Exercițiile costă. Nu a existat o premisă, dar am constatat că nu am avut nimic din altă parte. Dialogul este o calitate pe care unii o au, alții nu. Falsă cordialitate, realitate dură și indiferență. Nu mi-am dat seama că în mine există o parte care suferă. Cred că trebuie să ne ascultăm unii pe alții până când cuvintele se vor transforma în fapte. "În Odissea se spune că zeii dau oamenilor necazuri pentru ca generațiile următoare să aibă ce cânta" (Octavian Paler). La atâtea întrebări abrupte și cântecul tăcerii este un răspuns.

Niciodată nu este prea devreme să spui cuiva că poate avea speranță.

Abonamentul Dumneavoastră susține un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

Istorie de știut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ

Mihail Fotin ENESCU

Îndepărtarea lui Titulescu n'a adus schimbări substanțiale în politica externă a României. Spiritul dela Versailles a continuat, doar cu nuanțe atenuate.

Dar dispariția nimbului titulesc, lăsa profilul politicii externe românești în lumina neprefăcută a realității. Pe tabloul reggrupării de forțe europene în vederea evenimentelor ce se prevedeau pe continent poziția României apărea cu atât mai precară.

În primul rând se dovedea că spiritul rector al politicii de stat care servea la pregătirea psihologică și tehnică a noilor generații, la formarea aptitudinii de conservare a suveranității naționale și a capacității de dezvoltare europeană, era fundamental opus condițiilor de existență a României în libertate.

Pentru a fi pe placul convențului genevez, România, din exces de zel, se manifesta ca cel mai silitor discipol al pacifizmului idealist. Se crease astfel un fals climat de securitate și încredere în puterea morală a Societății Națiunilor de a impune lumii o pace perpetuă. "Înarmarea morală" era corespondentul idealist al dezarmării materiale, "Violoncelul" briandist avea înlesniri în România mai mult ca oriunde să-și prelungească ecourile lenifiante până în cele mai active sectoare prin misiune, cum este apărarea națională. În timp ce Polonia, Cehoslovacia, Iugoslavia, pentru a nu vorbi decât de copărtășii la același sistem, întrețineau cu grijă un potențial militar la înălțimea nevoilor impuse de poziția lor în Europa. România abandonase în cea mai mare parte preocupările de conservare a unei armate eficiente.

Generalul Samsonovici, timp îndelungat Șeful Marelui Stat Major, părea că s'a înscris ca lozincă pe peretele cabinetului său din strada Știrbei Vodă: "Sub mine nu va fi război". Când prima condiție a unui stat major, prin formulă adevărată laborator de idei și de sfaturi pozitive este pregătirea, măcar în principiu, a unei stări de spirit în corpul ofițeresc și trupă ca și cum războiul ar fi o virtualitate pe punctul de a deveni oricând o realitate, o asemenea lozincă arată mai bine decât orice până unde ajunsesse carența politicii de stat.

Dacă Șeful Marelui Stat Major Român gra animat de aceeași stare de spirit și întrebuința același limbaj ca un adventist, nu era de mirare ca apărarea națională să fie ultima preocupare a guvernului dela București. Puterea armată a României coborâse la un nivel atât de scăzut, încât la Conferința dela Geneva, în 1932, s'a constatat că România urmează să se înarmeze intens timp de 15 ani, cheltuind anual zeci de miliarde, pentru a ajunge numai cota minimă de dezarmare: adică 15 ani de înarmare pentru a atinge idealul de dezarmare!

Desigur, urmașii Generalului Samsonovici la șefia Marelui Stat Major, ca

adevărați militari crescuți în spiritul real al Armatei Române, au făcut toate eforturile să îndrepte situația, dar spiritul regimului era prea sclerosat pentru a mai fi posibilă, la timp, o refacere. Criza din 1940 ne-a găsit cam în același hal de nepregătire, încât evacuarea Basarabiei s'a înscris ca unul din episoadele cele mai triste din istoria noastră: numai marșul eroic până la Volga a șters din sensibilitatea românească acest dureros complex de neputință.

Dar ca o stranie contradicție cu încrederea în eficiența idealismului pacifist, politica externă românească difuza în opinia publică complexul primejdiei revizioniste. O primejdie revizionistă desigur că există, dar recunoașterea ei înfirma tocmai spiritul de abandon pe scena securității colective și condamnă flagrant lipsa de pregătire a forțelor armate și a unui curent de opinie virilă.

Apoi, accentul cădea în direcția de unde tocmai amenințarea se arăta infinit mai puțin primejdioasă. Toate manifestările oficiale și oficioase indicau că singură primejdie iminentă revizionismul maghiar. Majoritatea Românilor, cu simț comun, se întrebau ce primejdie poate să prezinte pentru România Mare, cu 20 de milioane de locuitori, o Ungarie cu 8 milioane de locuitori, dezarmată prin tratatul dela Trianon, ajutată chiar de Bulgaria cu 5 milioane de locuitori, supraviețuită prin tratatul dela Neuilly!

Zgomotul permanent în jurul revizionismului maghiar era cu atât mai de neînțeles cu cât se făcea mai mare caz de puterea Micii Inteligenți.

Cum adică, trei țări învingătoare cu 20 de milioane și respectiv câte 15 milioane de locuitori, adică un bloc de 50 de milioane de oameni, să se sperie de o mică țară învinsă, cu 8 milioane de locuitori.

Desigur, ca un răspuns în surdina la aceste nedumeriri, se grefa primejdia revizionismului maghiar pe primatul primejdiei germane și în subsidiar pe politica de revindicare italiană. Ca și cum era o fatalitate ca expansionismul german și italian să sprijine revizionismul maghiar! Cât de justă a fost această motivare tacită a primejdiei revizioniste maghiare vom arăta ceva mai departe.

Dar insistența numai asupra primejdiei maghiare putea avea ca urmare să fixeze atenția opiniei publice exclusiv asupra ipotetice amenințări dela Vest, scăpând astfel din vedere adevărata primejdie: cea dela Est. Fiindcă adevărata primejdie revizionistă nu venea dela Vest din partea unui mic popor ale cărui revendicări nu puteau câștiga o forță operantă decât în cadrul unei coaliții amenințătoare pentru România numai în anumite împrejurări și numai în cazul unor flagrante greșeli de politică externă.

Adevărata primejdie nu numai revizio-

nistă, dar anexionistă, totală, desființatoare, venea dela Est, din partea Rusiei Sovietice, care singură cu masa celor 200 de milioane de oameni se putea prăvăli peste Europa, ștergând din drum România. Or, politica externă românească acoperea cu o tăcere constantă această primejdie reală. Contrastul izbitor dintre zgomotul în jurul primejdiei aleatorii dela Vest și tăcerea în jurul primejdiei reale dela Est, provoca o dezorientare a opiniei românești, care se putea crede în siguranță pe o frontieră veșnic pândită și în mare primejdie pe o frontieră amenințată mai mult de lamentările unor magnați.

O națiune dezorientată așteptând cu fața spre o primejdie relativă și întorcând spatele unei primejdii absolute este condamnată cu siguranță la o catastrofă când realitatea se descoperă pe neașteptate. Exagerarea primejdiei dela Vest acoperind primejdia dela Est este fără îndoială vicul cel mai tulburător al politicii externe românești dintre cele două războaie.

Dar toate aceste contratimpuri ale diplomației românești și am putea spune chiar ale celei occidentale, nu sunt decât consecințele firești ale unei viziuni funciar deformată a problemelor europene și mondiale. Un concept întârziat domina încă în tratarea acestor probleme. Și orice întârziere în felul de a vedea, aduce după sine caducitatea principiilor dela baza unei politici exterioare.

Așa se explică de ce o personalitate înzestrată ca Titulescu, s'a rătăcit în calculele sale asupra situației internaționale și în combinațiile de politică externă.

Istoria e plină de precedente care arată cum minți strălucite s'au fixat la un anumit moment fără să mai poată să-l depășească. Acest gen de fixare atrage după sine în politică todeauna înfrângeri. Realismul în politică este "simțul orei exacte". Titulescu putea să prevadă cu inteligența sa, anumite evenimente. Dar oprit și el la un anumit moment, nu mai putea să le descifreze sensul. Ca multe personalități superioare dotate, dar în aceeași stare de fixare, Titulescu nu mai posedea problematica modernă în politica internațională. Același lucru se întâmplă și azi cu personalități notorii în lume sau în emigrația românească. Fascinate de culmile epocii văzute în perioada lor de ascensiune, aceste personalități devin captive ale propriului lor trecut.

Apogeeul diplomației românești de stat a fost atins în perioada 1914-1919, când România învingând toate greutățile și-a împlinit programul maximal. La această epocă s'a fixat și viziunea politică a lui Nicolae Titulescu. În concepția lui, misiunea diplomației românești, cum mărturisese și Dl. Coste în articolul D-sale din "Românul", era să facă o colecție de garanții cât mai sigure din partea puterilor care vor juca un rol

hotărâtor la așezarea păcii; Anglia, Franța, Statele Unite și Rusia Sovietică, adică "marile puteri" cu care România s'a aliat în 1916, Franța, Anglia și Rusia și marile puteri care au invins în 1918, Franța, Anglia și Statele Unite.

Nu noi vom considera garanțiile în politica internațională. Desigur, o misiune a

diplomației unui stat este să adune cât mai multe garanții și cât mai sigure. Stipulațiile juridice cât mai clare sunt indispensabile și au o importanță pe care n'o subprețuim: cândva pot servi la ceva. Dar nu numai această creație de perfecte stări juridice consfințite de acte "en bonne et due forme", constituie misiunea unei diplomații; în primul

rând misiunea unei diplomații este evitarea unei stări defavorabile statului pe care-l servește; apoi să contribuie la structurarea unui sistem favorabil acestui stat. Diplomația trebuie să observe cu o rigurozitate științifică justul echilibru între realismul imediat "simțul orei exacte" și înaltul realism, adică viziunea justă a cursului istoric.

UNICA FÂNTÂNĂ DIN "DEALUL CRUCII"

Ghe. BODNARU

Spre șesurile întinse ale Bucovinei, acolo unde se coace grâul și se făurește viitorul, se află orașul Rădăuți (județul Suceava).

Pe șoseaua Rădăuți-Dornești la kilometrul 2 Suceava, pe dreapta și pe stânga se află unu și cel mai înalt deal numit: "Dealul Crucii".

Oamenii credincioși care se sprijină mai mult pe puterea lui Dumnezeu decât pe a lor proprie, sunt veșnic porniți să facă bine, așa după cum un grup de Români binefăcători și-au pus în gând să găurească pământul. Prin anul 1934, au început lucrările de săpare de către echipa lui Cazacu și echipa lui Draghinda, ajutați de cetățenii satului Grănicer, care au carat piatră cu căruțele.

Fiind adâncă de cca. 25 m, s'a folosit un cofrag special pentru a preîntâmpina prăbușirea pereților și s'a zidit cu piatră de carieră, din comuna

Calafindești, în formă circulară.

La terminare, a fost înzestrată cu ghizele din beton, pe care era fixat un acoperiș lucrat artistic în patru ape și prevăzută cu roată și lanț, cu două găleți din stear.

În jurul ei, ca măsură de igienă, era turnat un planșeu striat de beton.

În spatele fântânii, la 2 m distanță, se ridica o cruce albă, vizibilă din depărtări, statornică, veșnică, ridicată de credincioși convinși că crucea este arma cu care Mântuitorul lumii a biruit pe diavol. Ea trebuie păstrată de creștini la loc de cinste cu toată sfîntenia. Cu sfînta cruce se sfințesc toate, cu ea binecuvântăm, cu ea ne apărăm de cel rău, biruim pe diavol, vindecăm pe cei bolnavi.

După o muncă intensă de 2 ani, în 1936 fântâna și crucea s'au sfințit în prezența Generalului Cantacuzino-Gheorghe

Grănicerul (1869-1937), eroul dela Colți și Oituz, unde și-a pierdut vederea (un ochi, în războiul din 1914-1918).

Azi, crucea a dispărut, cu ajutorul celor fără de cruce, iar fântâna nu se poate folosi datorită faptului că este acoperită cu o placă de beton, tot din dorința de a șterge acele urme din binefacerile și zelul constructiv, ca expresie a dragostei și a devotațiunii față de patrie a Mișcării Legionare.

Luând în considerație că terenul pe care este amplasată această fântână se găsește în zona orașului Rădăuți, ar constitui un gest de umanitarism, dacă Primăria orașului Rădăuți s'ar gândi să redea funcțiunii acestei fântâne care, indiferent de cine e făcută, ar servi pe trecători cu o cană de apă rece, izvorând dela 25 m, sub pământ.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI \$ 750
MONTRÉAL - BUCUREȘTI \$ 750
VANCOUVER - BUCUREȘTI \$ 1300
CALGARY - BUCUREȘTI \$ 1300

TEC SPECIAL - Toronto - Viena \$ 599

TORONTO-FRANKFURT \$ 499
TORONTO-LONDRA \$ 390
TORONTO-AMSTERDAM \$ 490
TORONTO-LOS ANGELES \$ 350
TORONTO-NEW YORK \$ 199

Serviciile noastre sunt disponibile și cu plată în rate (plată peste \$ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=\$59.33 peste 25lb \$2.99Kg. • Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
* CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
* TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

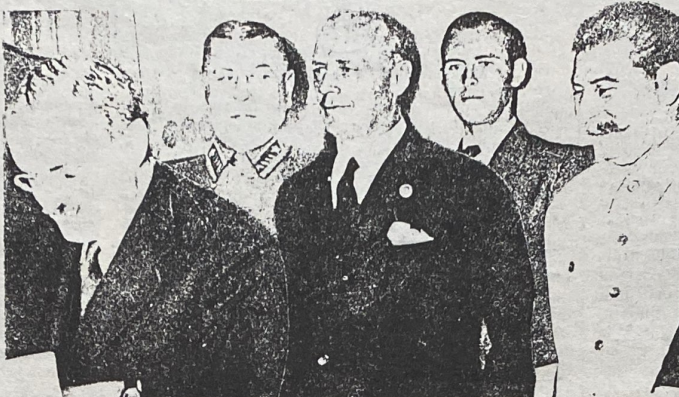
VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., Toronto, Ont, M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990

PARALELE INEGALE

-II-

Adrian GRIGOROPOL

MOLOTOV, MAREȘALUL SPASNIKOV, RIBBENTROP ȘI STALIN

În suplimentul ziarului Libertatea din 11/12 Aprilie 1992, am scris "Aberanța ideologică și consecințele politice". În continuare, am deschis un mini-serial în Cuvântul Românesc sub titlul "Paralele inegale", prezentând pe cât se poate de scurt cum în numele ideologiei comuniste, Uniunea Sovietică, începând dela Revoluția Bolșevică din 1917, s'a angajat în suprimarea în masă, în principal a propriile sale populații, de o manieră care nu se încadrează nici în noțiunea, nici în definiția dată genocidului de ONU; deoarece motivația actelor criminale era îndreptată împotriva "dușmanilor poporului" fără deosebire de naționalitate, etnicitate ori rasă, iar în domeniul social excluzând numai proletariatul, la rândul lui necruțat, în măsura în care se interfeera luptei de clasă. În acest context a realizat un oribil record, depășindu-l pe Hitler, a cărui paralelă cu Stalin, inegală, va face obiectul rândurilor de față.

Ideologiile extremiste se consideră "incarnarea principului răului"; diabolice și între ele, în mod reciproc operează "legea contrastelor", așa că dela început a apărut "anti-comunismul" considerat în mod greșit un război de distrugere din partea naționalismului extremist de dreapta. Care este centrul între stânga și dreapta, este greu de stabilit, partajul fiind oarecum didactic. Nu de mult Președintele Reagan, definind Uniunea Sovietică drept "imperiu diavolului", iar recent, Președintele Bush, cu ocazia dezintegrării respectivelor imperii, declara: "capitalismul a învins comunismul". Afirmația sa nu era prea întemeiată, pentru faptul că, mai întâi, capitalismul nu este o ideologie ci un sistem politic concretizat în democrație, iar comunismul, în al doilea rând, s'a prăbușit mai ales pentru că era construit pe nisip.

Național-socialismul a apărut ca o reacție "anti-comunistă", însă, în realitate, destul de repede și-a asumat o altă viziune, aceea a rasismului, considerând bolșevismul doar ca "cel mai înalt stadiu al iudaismului". Ideologia nazistă a plecat dela naționalism, deoarece, lucru ce li se părea incredibil, fuseseră învinși în Primul Război Mondial și mai mult, umiliți prin Tratatul dela Versailles. Așa s'a născut spiritul de revanșă care, speculând politic, a crescut repede într-un puternic curent naționalist care, intrat sub cămașa unui complex paranoic, Hitler, a alunecat în rasism, ceea ce nu a fost prea greu, datorită aserțiunii că rana resimțită de poporul german, s'a datorat înjunghierii în spate de inamici politici, în special Evrei.

Odată diagnosticul pus în acest fel, s'a găsit și medicația vindecării traumei, constând dintr-o intensă revitalizeare colectivă. Hitler, în 1920, a scris în Mein Kampf: "Oricine vrea să vindece această eră, care este launtric bolnavă și putredă, trebuie mai întâi să adune tot curajul pentru a se clarifica adevărata cauză a bolii." Tintindu-se miezul lucrurilor, s'a conchis că aceste cauze sunt biologice și rasiale. Luând de bază că rasa superioară, cea ariană, a cărei puritate este deținută de Germani și care este și "creatoare de cultură", iar aceea iudaică "distrugătoare de cultură" (1), tratamentul maladiilor nu putea fi altul decât eliminarea Evreilor ca bacterie infecțioasă.

Pusă în practică, această viziune era mai puțin biologică și mai mult biomedicală. Această ideologie ridicată la poziția dominantă a poporului german, partidul nazist și statul au devenit forțele motrice care să-l ducă la împlinirea acestor misiuni, în condițiile unui substrat mistic (totalitar) aberativ. Devenind deci aberantă, ideologia socialistă a adus drept consecință criminalitatea, genocidul în ce i-a privit pe Evrei și pe țigani și democidul când motivația i-a fost anti-comunismul, cum a fost cazul în războiul cu Uniunea Sovietică și cu "Euthanasia", terminarea bolnavilor mentali și irecuperabili ca act umanitar de milă, pentru o viață care nu merită să fie trăită. Dispensarea de existență.

Până în Septembrie 1939, Hitler a mătura Austria și Cehoslovacia, fără rezistență, întinzând cu luciditate slăbiciunea reticentă a Angliei și Franței, aceasta din urmă subminată de o lungă

guvernare a Frontului Popular, însă pe hârtie puterea militară a Germaniei Naziste și a Uniunii Sovietice erau considerate la egalitate, dacă nu chiar în avantajul Sovieticilor. Deși în vremea aceea doctrina militară condiționa reușita unui atac la o proporție de 3:1, Stalin știa ce știa și se temea că de moarte de un război cu Hitler. Resimțea greseliile sale mortale de a fi decimat în 1937-1938 elita armatei sub învinuirea imaginare de trădare și spionaj, sub obsesia permanentă că se completează răsturnarea sa și astfel rămăseseră la conducerea armatei grosul celor care scăpaseră tocmai pentru incapacitatea lor. Ce încredere putea avea în asemenea armată trambită de propaganda comunistă ca fără egal în lume?

Totodată, era conștient că popoarele Uniunii erau în realitate captive, că fiecare pândea să se desprindă la primul prilej și că circumstanțele incidentale istorice ale unor apropieri între Rusia și Germania nu puteau fi luate în considerare. Si cum în lumea ferocității, exista sindromul fricii de ferocitate, desigur reflectase și la "Noaptea cuțitelor lungi" din 30 Iunie/1 Iulie 1934, când Hitler scutise cu brutalitate extremă vreo două sute din suprastructura Partidului Nazist.

Deși este greu de crezut că Stalin nu citise prea mult în afara dascălilor comunismului, trebuie să fi cunoscut pasajul din anticipatul testament din 1924 al lui Hitler, care scrisese: "Dacă este de dorit un pământ în Europa, acesta poate fi obținut cel mai larg pe seama Rusiei și aceasta înseamnă că Noul Reich să fie așezat pe vechiul drum al Cavalerilor Teutoni, cu sabia germană să fie obținută țarina pentru plugul german și pâinea zilnică." Si în aceeași măsură, el, Stalin, nădădea exportarea Revoluției Bolșevice, așa că cele două ideologii ireconciliabile erau sortite ca una s'o distrugă pe cealaltă, dacă nu, să se distrugă reciproc.

În ce privește securitatea internațională, Liga Națiunilor Unite dela Geneva la care Uniunea Sovietică fusese admisă în 1934, nu conta din cauza ineficienței sale. Ea n'a făcut decât un serviciu de înregistrare a violărilor consecutive ale Germaniei, a tuturor restricțiilor ce i se impuseseră prin tratate ca fără învinsă, culminând la 7 Martie 1937 cu ocuparea Rheinlandului, care se afla chiar sub protecția Ligii. Iar cu un an înainte cele două ideologii erau deja încleștate în războiul civil din Spania pe care comunistii aveau să-l piardă. Drept urmare, spusele lui Hitler au putut fi auzite de o audiență de 150.000 de naziști înflăcărați, strânsi pe stadionul din Nürnberg, dar și de Moscova și de întreaga lume. "Dacă as avea muniții Urali cu incalculabilele depozite de comori și materii prime, Siberia cu pădurile ei și Ucraina cu vâștele câmpuri de grâne, Germania și conducerea Partidului Național Socialist, ar înnota în belșug".

Uniunea Sovietică se afla într-o capcană și dilema de a ieși din ea având deasupra capului și sabia Pactului Anticomintern, ca în caz de război să lupte pe două fronturi, deci și cu Japonia, îi era teribilă.

Când aceste perspective îl turmentau pe Stalin, adversarul său Hitler împlinise mari părți din primele două faze ale strategiei concepute, prima fiind purificarea poporului german prin

eliminarea Evreilor, a doua unificarea Germanilor din alte teritorii într-o Germanie Mare, prin anexarea Austriei și luarea sub protecție a Cehoslovaciei mai rămânând să rezolve și problema Poloniei, pentru ca în faza finală să cucerească noi teritorii, predominant în Est și colonii în care Germanii să se bucure de superioritatea rasei, asigurându-i-se o pace pentru o mie de ani.

În Mein Kampf considera că "sfârșitul dominației evreiești în Rusia echivala și cu sfârșitul acesteia și colosalul imperiu era copt pentru asemenea disoluție" (Ceea ce sub alt aspect s'a întâmplat cu șapte decenii mai târziu). Nu întrevădea prea serios un război cu Anglia și Franța (cu puterile capitaliste), care s'a întâmplat din eroare, să nu fi crezut că acestea își vor onora garanțiile date Poloniei.

Așa că odată cu anul 1939, balanța instabilă între cele două puteri politice și militare antagoniste ajunsesă la momentul critic al jocului care angrena în mare măsură soarta omenirii.

De aici începe vechiul drum al Cavalerilor Teutoni spre Est cu "Imbrăcămintea mortală", cum au denumit doi autori americani, Pactul de Neagresiune Ribbentrop-Molotov. Cel mai fals din toată istoria, semnat și pecetluit de doi îngeri ai morții.

În timp ce Hitler se gândea să facă din Polonia un complice pentru obținerea Ucrainei, bazându-se pe ura Polonezilor față de Ruși, Stalin medita la o stratagemă pentru deturnarea intențiilor de cucerire a "spațiului vital" pe socoteala Uniunii Sovietice, să-i ofere lui Hitler jumătate din Polonia, adică s'o împartă frățește! (?) Situația era ca într-o partidă de șah politic. Partenerii aveau culori diferite, naziștii cu cămașile negre, Sovieticii cu roșul sângelui vărsat și care avea să se mai verse. Pieseile principale de pe tabla de șah, începând dela Nord, Finlanda, cele trei Țări Baltice, Polonia și România. Naziștii voiau victorie cu orice preț, Sovieticii se mulțumeau și cu o remiză. Ca în orice partidă, piesele principale trebuiau blocate sau capturate. Poziția de regină o avea Polonia.

Această țară care suferise trei împărțiri anterioare, ultima în 1772 între Rusia, Austria și Prusia, fusese restabilită după al Doilea Război Mondial într-o configurație extrem de vulnerabilă, cu un coridor de ieșire la Marea Baltică, despărțind Germania de Prusia Orientală, cu portul Danzig (Gdansk) în hinterlandul polonez, ca port liber, cu populație exclusiv germană. Se avusese în vedere crearea unui stat tampon între două state potențial periculoase prin antagonism istoric. În acest context, Polonia încheiasă tratate de neagresiune cu ambele vecine. Cu Germania în 1934 pe 10 ani și cu Uniunea Sovietică pe 5 ani.

Deschiderea a avut-o Hitler cu convorbiri preliminare informative, invitând la Berghoflanga Berchtesgaden, un excentric și inaccesibil bărgol al acestuia, pe ministrul de Externe polonez, colonelul Iosif Beck. Imbrăcând pentru ocazie blana de vulpe, i-a propus invitativului cu gânduri ascunse că dacă-l captivasea ulterior să-i vasalizeze țara în "Lebensraum"-ul german, un pachet de oferte, care de care mai tentante. Danzigul să rămână în comunitatea politică germană și economic Germaniei și interesele acesteia deplin protejate, considerând absurd ca să nu aibă o ieșire la mare; și cum aceasta a

avut în toată istoria ei lupte pentru o parte din Ucraina, de ce n'ar fi împărțit-o între ei, plus oferta Ruteniei Subcarpatice, luată dela Cehi sub protecție, lărgindu-și astfel frontiera comună cu Ungaria și care să se adauge la ținutul Teschen, pe care i-l acordase la invazia Cehiei. Toate acestea și alte eventuale, cu condiția ca să se alăture Pactului Comintern și să atace împreună Uniunea Sovietică. Numai că vulpea a avut în față un câțar. Col. Beck a refuzat tot, deși era *deplin conștient că momentul era decisiv în relațiile polono-germane.

Scrupulele politice nu sunt niciodată greu de depășit. Cu toate că o antana germano-sovietică nici nu era de conceput, nu strica niciodată să încerci marea cu degetul. Oferind ulterior și Slovacia, Polonia a rămas nestrămutată ideii de echilibru. Cum, între altele, Hitler avea stringentă nevoie de materii prime pentru dezvoltarea la maximum a industriei inarmării, nu strica să le obțină chiar dela potențialul adversar. De partea cealaltă, Stalin era profund jignit că Anglia și Franța nu-l invitaseră la Munchen și conchisesă să treacă la acorduri cu vechii săi spre a-și realiza mai multă stabilitate.

La 30 Ianuarie 1939, celebrând a șasea aniversare a ascensiunii sale la putere, Hitler, pentru prima dată nu a atacat pe comuniști, ceea ce reprezenta clar o ofertă spre o înțelegere. Rezultatul a fost nu numai că Ungaria și Bulgaria s'au alăturat Pactului Anticomintern, dar toate Țările Balcanice, spre a se proteja de cunoscutul "Drang nach Osten", printre care și România, au trecut progresiv la mai strânse relații economice. Nici țările vestice nu s'au lăsat mai prejos în această privință. Ca leit-motiv permanent, Uniunea Sovietică emitea același semnal că "Politica externă, clar și explicit, servește pentru pace și afaceri economice cu toată lumea". Stalin personal declarase: "Să fim prevăzătorii și să nu permitem ca țara noastră să fie târâtă în conflicte de către ațățătorii la război, care sunt obișnuiți ca alții să scoată pentru ei castanele din foc."

Deci Hitler avea deschisă dacă nu o poartă, cel puțin o porțică. Pe la finele lui Martie 1939, teama de agresivitatea Germaniei Naziste ținea Anglia și Franța în campăna, iar țările dintre acestea și Uniunea Sovietică sub spectrul efectului domino. O încercare de ținere a unei conferințe între Anglia, Franța, Uniunea Sovietică, Polonia și România, cu insistența Sovieticilor să se țină la București, a eșuat. Când toți credeau că următoarea victimă va fi România, în ziua în care aceasta semna un important acord economic cu Germania, Hitler personal, debarcând în portul Memel, fost german dar inclus în Lituania, relua în posesie orașul. Acesta era indubitabil o săgeată infiptă în coasta Uniunii Sovietice și o manevră de invăluire la Nord a Poloniei.

Uniunea Sovietică a reacționat cu o notă de avertizare Letoniei și Estoniei, că nu va tolera nici o concesie din partea lor față de Germania, ceea ce echivala cu situația când un adult bate un copil și tu atenționezi alți doi copii care privesc, să nu se lase și ei bătuți. În schimb reacția colonelului Beck a fost că asemenea procedeu poate însemna război. Hitler, înțelegând că nu este nici o speranță cu Polonia, a ordonat imediat generalului Brauchitsch să prepare planurile pentru invazia Poloniei sub denumirea codificată "Operațiunea Albă".

La 31 Martie, Anglia a oferit garanții nelimitate Poloniei, iar la 7 Aprilie, împreună cu Franța, România și Grecia. Acestea nu erau decât gâște peste focul din cale afară de temperamental al lui Hitler. La 1 Aprilie, în Wilhelmshaven, la lansarea cuirasatului Tirpiz, a amenințat puterile vestice că nimeni și nimic nu-l va opri din drumul său și pe Stalin că cine scoate din foc castanele pentru acele puteri, își va arde degetele. Preparativele de înlăturare a Poloniei prin distrugere rapidă, ca obstacol pe drumul vechi al Cavalerilor Teutoni, trebuiau să fie gata începând dela 1 Septembrie 1939.

Dar până la acea dată, sub tic-tacul unui metronom necruțător pentru omenire, a avut loc încheierea Pactului de Neagresiune Ribbentrop-Molotov, care, având un codicil secret necunoscut, a tăiat respirația lumii.

Fenomenul Steinhardt

Constantin MACRI

"Jurnalul Fericii" este în fond o carte de teologie cristică, de aplicații practice, în străduința cotidiană de a te apropia de Dumnezeu Iisus.

Ea poate fi citită cu folos în toate seminariile și facultățile de profil din lume, indiferent de rit, dar înțelegând exact, profund, cuprinzător și cutremurător, numai din perspectiva geografiei și istoriei Tragediei Românești.

N. Steinhardt este un fenomen nu în sensul aparențelor cauzale busserliene, ci în sensul unicității absolute a dramei lui spirituale. Si această dramă specifică unei anume epoci istorice (dictatura comunistă) se inserează în geografia și istoria Tragediei Românești, prin "intuitul personae" a marelui eseist.

Pe pământul României s-au născut, în timp, o serie de intelectuali evrei care au fost seduși de frumusețea peisajului românesc, de armonia și sonoritățile limbii, de blândetea, în adevăr, a poporului, de incapacitatea lui funciară de a urî. Este una din caracteristicile sufletului românesc, a imposibilității lui de a se mobiliza și menține prin ură.

Intrat în cercul acestor magnifice valori vitale (sesizate excepțional de Eminescu în articolele și poeziile sale), toți cei care ne-au contactat, au sfârșit prin a ne iubi. Si N. Steinhardt este unul din cei mai recentii și mai străluciți.

Plecăt dintr-o familie de intelectuali și burghezi evrei înstăriți, participă cu un ochi lucid la întâmplările politice și sociale din deceniile interbelice. Se interpătrunde cu marea generație a anilor '30-40 și se lasă, poate chiar involuntar, furat de marea val al renașterii românești care avea atata ambiție metafizică și o mare doză de lirism mistic și romantic, încât învațase tineretului să poartă în mână de luptă și eroism cavaleresc, de cea mai pură extracție morală.

N. Steinhardt a acceptat formula cu riscul de a fi repudiat de ai săi, iar mai târziu, sub comunisti, cu riscul de a fi zdrobit. Intre timp, el dobândise cheia necintirii și duratei: Credința și Dragostea față de Iisus ca o pavăză de nepătruns împotriva tuturor corupțiilor și degradărilor. De atunci, nimic nu l-a mai putut umili sau contraria.

Plutește peste întreg peisajul românesc "dela Nistru până la Tisa" un aer de eternitate, transmis din veac în veac prin dangătul clopotelor dela Putna, prin urmele podului lui Traian dela Drobeta, prin glasul și portul maramureșenilor, prin falnicul chip al vrâncenilor. N. Steinhardt și le-a însușit pe toate acestea cu o afecțiune imperisabilă. Si s'a mântuit prin Credința în Iisus și prin dragoste față de neamul și țara

românească. Alții, ca el, au făcut altfel și s'au prăbușit în hăurile mizeriei morale pe un pat de spital.

N. Steinhardt este un fenomen pentru că a mers până la capăt în dobândirea unui adevăr de viață care să-l întarească convingerea că viața lui are un sens.

Odată dobândită, această convingere, cu toate opreliștile morale, intelectuale, politice, sociale, a stat dărz și a mărturisit ritos că în minciună și duplicitate nu merită să trăiești. Dar și aici, a făcut-o pe "stil românesc", fără fanatism și agresivitate. Umorul poporului român este dovada înaltei și permanentei lui perspective istorice. Si N. Steinhardt a fost cucerit de fibra umoristică și relativizată a caracterului românesc. Dar ar fi și o mare eroare să se creadă că "Jurnalul Fericii" o semnaleză desori, ca zeflemeaua, "bancul", este ultimul cuvânt al poporului român.

Când istoria îl confruntă cu mari iniquități, el atinge un punct de ebuliție ce se revarsă în mari tornade ca aceea din 6 August 1917 sau 21-22 Decembrie 1989. Cei o mie de morți și două mii de răniți sunt expresia sentimentului național că s'a ajuns la un punct unde nu se mai poate glumi sau amăna.

Suieratul protestului a fost unanim. Dar, atunci, alegerile din 20 Mai 1990 sau cele din 27 Septembrie 1992? Rezultatele lor sunt expresia unei inaderențe la o alternativă limfatică sau senilă. Mai corect spus, la nici o alternativă. O schimbare fără contur credibil și o speranță rostită debil. Fără detalii concrete, fără trepte intermediare și mai ales fără suflu electoral, politic, răscolitor. Replica Opoziției a fost academizantă și fără suport în realitățile psihologice ale satului de azi, după 40 de ani de colectivizare, sau ale păturilor majoritare ale orașelor după 45 de ani de scheme și repartiții. Discursul politic al Opoziției a fost de fiecare dată nepertinent, neconcludent și mai ales teribil de depășit.

Parcă presimțind a-tari evoluții, "Jurnalul Fericii" subliniază deseori necesitatea stării de exaltare, euforia credinței într-un ideal politic care să se fundeze, după o dreaptă socoteală, pe valorile perene ale umanismului creștin. Evangheliile cuprind un program permanent pentru a atinge fericirea. Citite, recitate, meditate, explicate, proiectate în visare la condiția umană, ele dau scriitorului și gânditorului politic o bază de nezdruccinat a eternei și temeinice speranțe.

Textul "Jurnalul Fericii" nu face propagandă religioasă, ci învederează fapte de viață care ne împing spre credință. Si aceasta ca o supremă împăcare în fața contrarietăților cotidiene, care ni le servește din plin viața. A fi pur, a fi deplin transparent, în in-

tenționalitățile tale profunde de viață a te mărturisi cu bună credință, a da-ri, mai ales a da, este a stabili un climat de viață socială menit a resorbi toate marile antagonisme care ne otrăvesc viața.

Pușcăriile comuniste au săvârșit, fără ca tortionarii să-și dea seama, acele minuni de preschimbare a unor suflete, din căzături, în mucenici și arhangheli. Starea de a nu-ți mai fi frică, a iradiat dincolo de zidurile închisorilor și a inoculat pe eroii din Decembrie 1989.

Documentarul unic care este "Jurnalul Fericii" constă în inegalabila luciditate a autorului. Ca un bisturiu, el pătrunde în putregaiul societății românești interbelice, demascând fanfaronada unor politicieni abjecți, grupați sub pulpana unui rege nemernic care lua sperg la contracte de înarmare; în putregaiul unei stări de istovire morală și criză de încredere care au lăsat nepăzite porțile prin care aveau să intre biruitoarele tancurilor bolșevice, având în furgoanele lor pe Ana Pauker, Emil Bodnăraș, Iosif Chișinevski și pe alții.

Prima prioritate stabilită de regimul sovietic stabilit la 6 Martie 1945 a fost distrugerea satului românesc, păstrătorul de veacuri al tezaurului valorilor naționale, prin colectivizare și spargerea unității familiale, prin plecarea bărbatului "în navetă" pe șantier. Acestea au fost păghiile prin care s'au distrus așezări și moravuri statornicite de ierarhizare prin bună-cuviință și onestitate reciprocă.

Al doilea obiectiv vizat de "marele vecin dela Răsărit", prin instrumentele sale băgănașe a fost distrugerea intelectualității, adică decapitarea spirituală a unui popor. Eminescu a fost epurat. Istoria Românilor a devenit "Istoria României" scrisă de Roller, un oarecare de care nu auzise nimeni. "Sunt" a devenit "Sint" tot sub îndrumarea unui Graur de pripas. Gheorghe Călinescu, cu tot oportunitismul lui, a fost scos dela catedră și înlocuit cu un dentist ce-și luase numele de morar. Si Hegel a fost pus la index. Pe baza operei lui capitale ("Fenomenologia Spiritului"), opt intelectuali de seamă au fost trimiși la ocnă. Printre care și N. Steinhardt.

Acum și aici începe marea și tragică experiență a autorului. Spiritul lui lucid prinde, ca într-o lupă, oameni și destine supuse acestei chinuloase ispășiri. Si de ce toate astea? Cu a servit să martirizeze intelectualitatea unui popor? Cine și ce trebuia reprimat și imbatat? Gândirea liberă și critică? Dar aceste realități erau vizibile cu ochiul liber și nu-ți trebuia o pregătire superioară ca să observi tendința de standardizare, de aplatizare a

umanului din om. Anularea dreptului la diferență. În fond, blocarea progresului, cum s'a și dovedit. Dreptul la critică și corectură, proscris. "Centrul" și "Seful" știe ce face. Si are întotdeauna dreptate pentru că apără interesele de partid (pe vremea aceea se scria cu P mare) și deci interesele clasei muncitoare, clasă hegemonă în stat.

Si astfel se constată încet, încet, că nimeni nu are dreptul la fericire decât în conformitate cu normele "eticiei și echității socialiste". Față de acest imens absurd înconjurător, era imposibil să nu te îndrepti către Iisus, care cu două mii de ani înainte propovăduise dragostea, iertarea și comprehensiunea.

Dacă aveai credință, cât un bob de muștar, și munții

puteai să-i muți din loc. De aceea N. Steinhardt are această primordială și fundamentală rugăciune: "Doamne ajută necredinței mele". Toți suntem conștienți de indoilele noastre. Suntem "trestii gânditoare" și din fericire, profund simțitoare, și chemați mereu înapoi de amintiri. Există un ciclu, există o anume dialectică sacră, există ceva intangibil și neputrezibil în noi: sufletul, spiritul, conștiința noastră despre noi înșine și despre Univers.

Armonia și ritmicitatea naturii se revarsă în armonia din noi și în contrapunctul permanent însoțitor al unui destin. Fiind siguri de "eterna reîntoarcere" și de permanenta dăruire a duhului sfânt din noi, devenim invulnerabili la tortură, la

umilință, la minciună și înșelătorie. Ne aparținem, lată, în pură esență, teologia autofăurită pentru uzul sufletului de N. Steinhardt.

El demască filistinismul, ca principal dușman al caracterului uman al omului. Gândirea la foloase, altele decât cele de înălțare și întărire spirituală. Aceasta înseamnă a radia lumină însemnată în trepte până la suprema apoteoză, care este în același timp a omului din geografia și istoria neamului românesc.

Convertirea din "Jurnalul Fericii" are o forță persuasivă extraordinară, se realizează în trepte până la suprema apoteoză, care este în același timp a omului din geografia și istoria neamului românesc.

CUVIOSUL PĂRINTE BARTOLOMEU, NOUL VLĂDICĂ AL CLUJULUI

George DRAGU

După moartea I.P.S. Teofil, Episcop al Clujului, în loc să fie ales P.S. Vicar Ineun, a fost prelat Fanfante Arhimandrit Bartolomeu Anania. Motivul că s'a "uitat" tradiția e că I.P.S. Ineun ar fi dat prea multă importanță "Fenomenului Pucioasa - Glodeni", despre care I.P.S. Nicolae al Banatului spune: "Nu trebuie să-i dăm acestui caz o amploare mai mare decât o are el însuși" și-l compară cu "cazul dela Maglavit" al lui Petru Lupu.

I.P.S. Bartolomeu este cunoscut credincioșilor din Statele Unite. El a fost trimis, cu învoiala guver-

nului, la Episcopia Misionară Ortodoxă Română din America pentru a înduplea pe credincioșii dela Vatră să treacă sub ascultarea Patriarhiei din București, fapt care nu s'a realizat.

Si prietenii și cei mai puțin prieteni sunt totuși de acord:

I.P.S. Bartolomeu este un om de o vastă cultură, autor etc. și cum succesul unui autor este întotdeauna legat de ultima sa operă, reamintim două din "operele" I.P.S. post revoluționare:

A organizat binecunoscutul "Grup de reflecție pentru înnoirea

Bisericii", a inițiat imediat introducerea religiei în școli, apoi a avut curajul (Ni se pare că fost singurul) să se opună renunțării la demisia a Prea Fericitului Patriarh Teoctist.

Acum I.P.S. Bartolomeu, cel care printr-o sentință judecătorească fusese expulzat din Cluj pentru că luase parte la greva studenților din 1946, se întoarce în Capitala Transilvaniei în haine arhierești. Așa, împlinindu-se voia Celui de Sus.

I.P.S. Bartolomeu are acum misiune nouă: de a întinde ramul de mlaștină frăților greco-catolici care se întorc din catacombe.

EAST - WEST TRADING AMERICA
IMPORT / EXPORT ENTERPRISES
4208 IRISH HILLS DR. SOUTH BEND, IN 46614
PHONE (219) 299-0441 / FAX (219) 299-1311

UNIC IN U.S.A. • PRETURI IMBATABILE
PRODUSE ALIMENTARE LA ALEGERE
Cantități nelimitate în orice variantă

KENT 1 carton ..... 12,00 \$	VEGETA 1 kg. .... 6,25 \$
CAFEA 1 kg. (1/4) ..... 5,25 \$	BANANE 1 kg. .... 2,25 \$
SALAM STRIU 1 kg. .... 5,50 \$	CITRICE 1 kg. .... 2,25 \$
CIOCOLATA Imp. 1 kg. .... 7,00 \$	CARNE PORC 1 kg. .... 4,75 \$
BORSANO Imp. 1 kg. .... 7,00 \$	CARNE VITA 1 kg. .... 5,00 \$
UNT/MARGARINA 1 kg. .... 3,25 \$	CARNE PUT 1 kg. .... 3,95 \$
ZAHAR 1 kg. .... 1,35 \$	HELEZARE 1 kg. .... 5,75 \$
FAINA 1 kg. .... 0,65 \$	SUNCA cut. 1 lb. .... 3,50 \$
MALAI 1 kg. .... 0,60 \$	OUA (30 buc.) ..... 2,50 \$
PIPER 1 kg. .... 6,10 \$	STAFIDE 1 kg. .... 5,50 \$
CACAO 1 kg. .... 5,50 \$	WHISKY 1 st. .... 6,75 \$
OREZ 1 kg. .... 1,15 \$	VOODCA Imp. 1 st. .... 6,50 \$
TELEPEA/CASCAVAL ..... 4,50 \$	BIERE Imp. 1 cut. .... 0,75 \$
LAPTE TRAP 1 kg. .... 4,25 \$	DETACHMENT 2,05 \$
MASLINE 1 kg. .... 3,25 \$	ALUNE 1 kg. .... 6,25 \$
ULEI Imp. 1 l. .... 1,50 \$	PEPSI-COLA 2 l. .... 2,25 \$

ASIGURAREA 3.008. Absolut toate colectele cu produse alimentare se predau personal la domiciliu, între 3-5 zile.

TRANSPORT DIRECT LA DESTINATĂRI
BUCUREȘTI 0,30 \$/lb. • PROVINȚIE 0,85 \$/lb.
*10% REDUCERE LA COMENZILE ALIMENTARE PESTE 100 \$.

APARATURĂ ELECTRONICĂ ȘI MARFURI ELECTROCASNICE LA 220 V. DIRECT DIN MAGAZINUL NOSTRU DIN BUCUREȘTI.

T.V. COLOR / Multistem-telemanda Sharp, JVC, Orion, Grundig, Samsung, Sanyo, Tensai, de la 337-732 \$
diagonal 36-41,45,54,63,71 cm.

VIDEORECORDER / Multistem Sony, Toshiba, Sharp, Akai, Panasonic, de la 210-495 \$

VIDEOCAMERE / sistem european Panasonic M 7-10, Akai, Sony, Ricoh de la 760-1075 \$

COMBINA STEREO / CD de la ..... 249 \$

TRANSPORT: 40 \$/ASIGURARE, VAMA, PRIGIDIRE/CONGELATOARE: 180-320 \$
ASPIRATOARE/VENTILATOARE MICROWAVE/OVEN/ARAGAZE MASINI DE SPALAT, 16 prog./DISCOTRIPTURE, TELEFON-ANSWERING PRETURI DE POC SCIMBIA FARA AVURT PRELALIRE, BUNATI PENTRU FIET LA 21.

MASINI INDUSTRIALE SI DE UZ CASNIC

MASINI INGHETATA 10q, 20q, 20q/ride, 1-2-3 bnie de la 2145 \$

MASINI DE FACUT GHEATA
MASINI DE FACUT SUCURI, 5,6,8 valve
MASINI DE TRUCOTAT, manuale si
electronice "SINGER", "BROTHER"
ROTISOARE 12 put/ea
APARATE EXPRESSO/CAPUCINO, 2-10-17, 5 l/ora de la 430 \$

TRANSPORT: în funcție de greutate

OFERTA UNICA

"SUNMASTER"
#1 în lume!
Recepționează peste 100 canale!

ANTENA BATELI COMPLETĂ
Receiver + LNBF + Parabola

NOU MODEL CU TELECOMANDA
Pret: 550 \$ (Vama, Transport incluse)

ACCEPTAM CREDIT CARDS (5% TAXE)

1\$= 700 LEI IN 24 ORE
Suma este pentru suma minimă la lei

Livrări Dolari Cash la domiciliu, indiferent de localitate, între 1-3 zile !
de la confirmarea plății !
BUCUREȘTI: PE LOC !
TRANSPORTAM COLETELE DUMNEAVOASTRA, PREDATE PERSONAL DESTINATARULUI, ÎN ORICE LOCALITATE DIN TARA.
Prezentarea inventarului obligatorie. Asigurarea și manipularea 10 \$.
Formalitate vamale suportate de firma noastră.

BUCUREȘTI 1,15 \$ / lb
PROVINȚIE 1,70 \$ / lb

DELIVERAREA LA DOMICILIU :
EXTRA 12 \$ / lb.
* REDUCERI PENTRU CANTITĂTI MARI *
Garantăm livrarea între 5-10 zile de la data sosirii în România !

TRANSPORTAM AUTOTRUCURI EUROPA/sau direct în România

SUNATI PENTRU DETALII !
SOLICITAȚI NOUL CATALOG GRATUIT.
PROGRAM ZILNIC 9 - 18

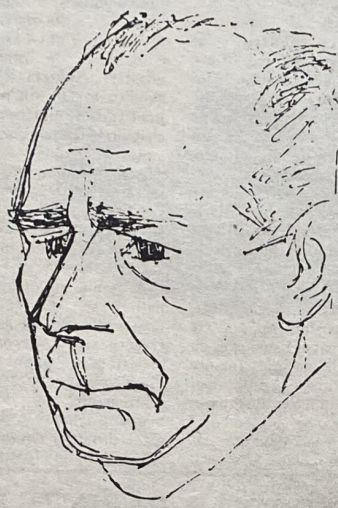

Lucian Blaga

(9 Mai 1895, Lancrăm, Jud. Alba - 6 Mai 1961, Cluj)

"TRISTEȚE METAFIZICĂ"

Gheorghe RĂDULESCU

Lucian Blaga

Desen de CIK DAMADIAN

Lucian Blaga, poet, dramaturg, filosof și profesor, nu știm care dintre aceste calități și profesii i se potrivesc mai bine.

Credem că două dintre ele sunt pe măsura lui: Poezia și Filosofia. Poezia lui Lucian Blaga vine de departe, din "Spațiul Mioritic", din "Satul românesc unde s'a născut Vespica", căci poezia este îngerească, e cântec de harpă, cântec pe care Blaga l-a modelat și l-a înălțat printre monade, dând "Poemelor lumină", urmărind "Pașii profetului", "In marea trecere", spre "Lauda somnului".

Si îngândurat de atâtea tristețe, poetul s'a oprit "La cumpăna apelor", a bătut "La curțile dorului" și-a pornit mai departe pe "Nebănuitele trepte" pentru a rămâne în veșnicie să binecuvânteze pământul românesc și să semene "Mirabila sămânță" pentru îndestularea spirituală, liniștea și credința neamului său.

Apoi a doua îndeletnicire a lui Blaga a fost Filosofia, neliniștităoarea filosofie, mereu veche și nouă din îndepărtarea ei până astăzi, rămânând doar treapta supremă de așezare într-o Cristos, deoarece El i-a oprit gânditorului neliniștile, căile lui zbuciumate și triste și i-a deschis cerul spre meditație și profunzime creștinească. Inițiat de timpuriu în tainele creștinismului, tatăl său Isidor Blaga, fiind preot ortodox, iar din partea mamei Ana Moga, se numără o serie de preoți și un episcop, dar chiar și fiul Lucian (al nouălea copil și ultimul al Preotului Blaga) urmează întâi Teologia la Sibiu, apoi Filosofia la Viena, încât aceste facultăți i-au dat posibilitatea să-și

exteriorizarea stărilor sufletești, pe accentuarea lor până la limita expresiei și mai puțin pe speculația plastică. Printre pictorii germani expresioniști îi amintim pe: Fritz Bleyl, Erich Heckel, Ernst Ludwig Kirchner, Karl Schmidt-Rottluff, cât și pe Max Pechstein, Otto Müller și Emil Nolde. Un rol deosebit l-a jucat însă gruparea "Blaue Reiter" dela München, mai mult decât expresioniștii din Berlin, Dresda ori Viena și anume Vassily Kandinski (care din anul 1910 adoptă pictura abstractă) și Alexej Jawlensky (tot din anul 1910 se îndreaptă spre fovism, fără să excludă schematicismul). În literatură, expresionismul este în exclusivitate german și s'a manifestat printr-o atitudine de protest împotriva structurii sociale

laturi pune bază pe trăirea interioară a artistului, pe experimentarea sentimentului până la sensibilizarea excesivă, excludând orice aspect politic, pe retragerea artistului în universul lui individualizat, pentru căutarea de noi forme de expresie.

2. A doua caracteristică a celei de a doua laturi solicită o anumită raționalitate, o luptă susținută-politică în vederea unei modificări totale a societății, fără însă a exclude premisele interiorizării intelectualiste și coborârea în adâncurile sufletului.

În existența expresionismului se pot distinge trei perioade esențiale, noi însă vom aminti numai de prima perioadă care durează până la începerea ostilităților din 1914 și care se poate caracteriza printr-o profundă gândire metafizică ce poate merge până la drama suprimării existenței. Din această perioadă fac parte scriitorii: Th. Daubler, G. Heym, R.J. Sorge, precum și poetul expresionist austriac Georg Trakl. Tot aici am putea să-l încadrăm și pe Lucian Blaga. Atracția poetului român va fi însă cum am mai relatat și altă dată, pentru pictura explozivă a lui Van Gogh, pentru teatrul mistic simbolist al lui Paul Claudel, apoi pentru teatrul expresionist cu deschideri abstract-absurde al lui Strindberg, Georg Kaiser, ori Wedekind (fiind atras de plastica expresionistă a lui Feininger ori Kokoschka). Lucian Blaga va adopta însă mai mult partea formală a curentului expresionist și apoi unele probleme de fond, ca: introspecția, adâncirea în sine, expresia mergând până la extaz ori extatism, iar în ce privește metafizica, ea se va cupla cu gândirea profundă, penetrantă românească, atingând spiritualismul mistic național.

De fapt există un misticism în ființa

poporului român, în așa fel, încât Blaga răscolește filogeneza acestui pământ sacru, descoperă sensurile ancestrale ale neamului său și se adâncește în metafizică, în tristețea și gândirea fără de sfârșit a eternității.

Prin urmare, pentru Blaga esența existenței, a credinței și a creației constă în forța ADEVĂRULUI ABSOLUT, în DUMNEZEU.

Iar dacă poezia lui și-a însușit în multe privințe conceptele și forma expresionismului, așa cum poezia lui Eminescu, Vigny ori Holderlin și-a însușit pe acelea ale romantismului, poezia lui Bacovia, Mallarmé ori Stefan George pe acelea ale simbolismului, în ceea ce privește poezia lui Blaga, în ea descoperim în primul rând trăirea intensă metafizică și mistică pe care a moștenit-o prin ereditate creștinească ortodoxă din generație în generație, formând baza creației sale poetice. Al consideră pe Lucian Blaga un exponent de fond al expresionismului, un poet care a adoptat întru totul conceptele și forma acestui curent modernist german, înseamnă a-i reduce considerabil structura spirituală românească, cu care scriitorul și filosoful s'a născut. Blaga este de fapt poetul modern cu profunde ecouri național-traditionaliste, care în linie directă este în ascensiunea poeziei Transilvaniei, urmând șirul creației lui Coșbuc, Goga și Cotruș, unindu-se în transcendență cu Eminescu și Arghezi.

S'a spus de multe ori despre Lucian Blaga că poezia lui nu are nimic comun cu filosofia pe care o practica fiind profesor la Universitate, ori ca teoretician. Desigur sunt două noțiuni distincte, dar Blaga era un filosof și încă un creator de sisteme filosofice, gândirea și cultura lui profundă îi orienta, îi grada și îi nuanța creația poetică, în așa fel încât talentul, inspirația și imaginația puteau fi cu ușurință manevrate, iar cuvântul era stilizat, potrivit și orânduit în context după cum îi dicta imperativul cugetării lui creatoare, ca și lui Eminescu. Cuvântul poetic blagian este simplu, o simplitate prin care sunt exprimate cele mai profunde și complicate probleme metafizice, spre deosebire de alți moderniști, în special de unii simbolști care își căutau cuvintele, creând o adevărată recuzită verbală în concordantă cu radicalismele, neologismele ori barbarismele simbolisto-instrumentaliste. O, și cât univers, cât orizont despica viziunea poetului, cât zbucium și tristețe se desprind în drumul lui chinuit spre cuprinderea depărtărilor, pe care creatorul vrea să le parcurgă: "In porți deschise spre taina marilor ape/ am cântat cu pescarii, umbre înalte pe maluri, / visând

corăbii încărcate/ de miracol străin./ Alături de lucrătorii incinși în zale cânte/ am ridicat poduri de oțel/ peste râuri albe, peste zborul pasărei curate, / peste păduri adânci, / și orice pod se arcuria/ trecându-ne parcă pe un tărâm de legendă cu el."

Lung și prăpăstios e drumul poetului, fără sfârșit și adânc este, ca și credința neamului, ca și folclorul lui și peste tot poetul întârzie prin spații întunecoase și îndepărtate, fiind un căutător de mistere și lumină, spre izbândirea cunoașterii. Si cu cei mai simpli dintre cei simpli, poetul se apleacă și se roagă spre lumina cerească, spre ivirea harului divin, dar tristețea și plânșul le află pretutindeni pe acest pământ al durerii, pe această "stea" pe care viețuim și ne purtăm crucea: "Am zăbovit îndelung între stânci/ lângă sfinți bătrâni ca ghicitorile țării, / și-am așteptat să se deschidă/ o fereastră de scăpare/ prin puternice spații de seară/ Cu toți și cu toate/ m'am zvârcolit pe drumuri, / tărâmur, / între mașini și'n biserică./ Lângă fântâni fără fund/ mi-am deschis ochiul cunoașterii./ M'am rugat cu muncitorii în zdrențe, / am visat lângă oi cu ciobanii/ și-am așteptat în prăpăstii cu sfinții./ Acum mă aplec în lumină/ și plâng în târziile rămășițe/ ale stelei pe care umblăm." Indurerat și întristat, poetul își dezvăluie rănile sufletului, așteptând parcă o minune să fie, să se împlinească, pentru liniștea și împăcarea conștiinței, căci dovada este că tot ce există, dela Dum-

"creației" lor, a așa zisei "creații", Blaga, ca și Eminescu (care metaforiza astfel în "Odă" (în metru antic) "De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet, / Pe-al meu propriu rug, mă topest în flăcări.../ Pot să mai re'nviu luminos din el ca/ Pasărea Phoenix?") se chinuia și suferea pentru a da la iveală adevărata creație. Pentru el creația este o ființă divină care deschide căile lumii spre lumină și adevăr, este puterea pe care Dumnezeu o așează în om pentru a parcurge spațiile de dincolo de noi, devenind VESNICIE. Poezia lui Lucian Blaga, cu cât o cercetezi și o aprofundezi mai mult, cu atât mai ușor îi descifrezi misterele și miturile, cu atât descoperi în ea noi valențe de gândire și creație, căci înăuntrul ei există o sursă inepuizabilă de idei și semnificații, de simboluri, care urcă în transcendența spiritualității.

Si pe acest mare creator al culturii române, regimul criminal comunist, de tristă și indolată memorie a găsit cu cale să-l izgonească dela Academia Română, dela Universitatea din Cluj, să-l închidă și-apoi să-i îngrădească din nou libertatea prin domiciliu forțat, pentru că așa au ordonat mai marii zilei, ca valorile acestui popor să nu mai existe, dar faptele s'au întâmplat exact contrar, în văzul și hula întregii lumi. Reintors după 6 Mai 1961 dela Cluj la Lancrăm pentru înmormântare, în locul de unde a pornit, Lucian Blaga rămâne o luminoasă forță creatoare a neamului românesc, fiind în poezie alături de Eminescu.

MORMÂNTUL LUI LUCIAN BLAGA DIN CURTEA BISERICII DIN COMUNA LANCRĂM, JUD. ALBA

nezeu este, deci numai prin El putem izbândi și descoperi totul: "Cu toată creatura/ mi-am ridicat în vânturi rânile/ și-am așteptat: oh, nici o minune nu se împlinește./ Nu se împlinește, nu se împlinește/ Si toți cu cuvinte simple ca ale noastre/ s'au făcut lumea, stihile, ziua și focul./ Cu picioare ca ale noastre/ Iisus a umblat peste ape."

Dacă unii scriitori își găsesc repede factura

Arghezi, V. Voiculescu, Ion Barbu, Crainic ori Gyr, iar în filosofie alături de Mircea Eliade, Nae Ionescu ori Constantin Noica. Poporul român are cu ce se mândri, cu valori inestimabile care stau alături de cele mai prestigioase nume din cultura universală. Prin urmare, oricât au încercat și încearcă să distrugă INALTIMILE, cu atât aceștia se vor prăbuși, pulverizându-se în neant.

Pentru Blaga esența existenței, a credinței și a creației constă în forța ADEVĂRULUI ABSOLUT, în DUMNEZEU.

găsească drumul sigur și stabil în creștinism. Studiile aprofundate în teologie și filosofie, apoi în indianistică cât și însușirea artei plastice și a literaturii expresionismului german, l-au îndreptat spre creația poetică modern-expresionistă, având totuși drept bază tradiționalismul creator românesc, după cum este lesne de constatat mai cu seamă în "Poemele luminii", în "Pașii profetului", "In marea trecere", dar chiar și în celelalte cicluri ale poetului.

Referitor la expresionism, la originea acestui curent german se află pictura olandeză a lui Van Gogh, a Belgianului James Ensor și a Norvegianului Edvard Munch. Expresionismul se bazează în primul rând pe

și culturale din timpul lui Wilhelm al II-lea, iar în Austria împotriva Imperiului Austro-Ungar și a Primului Război Mondial, în artă, împotriva lipsei de inițiativă, a decadentismului care luase forme dezagrabile, prin urmare acest curent era ca o replică dată aspectului de stagnare și oboseală din literatura germană din acea vreme. Expresionismul urmărea să evidențieze starea de spirit a omului, să dea glas ideii ce sălășluiește în străfundurile sufletului. Artistul trebuie să se servească de faptele autentice, numai în măsura în care acestea îi pot deschide perspective imaginației sale creatoare. Din întregul curent se desprind două laturi distincte și anume:

1. Prima dintre aceste

Evocare

VLADIMIR STREINU

Petre PASCU

VLADIMIR STREINU

(Colecția Petre PASCU)

În prefața cărții mele de memorialistică "Aproape de ei", scriam: "Un apropiat prin dese întrevederi, discuții literare, binevoitoare aprecieri în epoca debutului meu, nu a intrat în volum. Vina cade pe evocator, dar cuceritorul om, marele critic, singularul poet Vladimir Streinu, i-a stat toată vremea la inimă."

Lată că acum, mai ales la aniversarea a 90 de ani dela naștere, sărbătorit în presă, mă voi strădui să evoc personalitatea lui Vladimir Streinu. Pentru asta trebuie să mă aflu în negura anilor. Redactor la "Tribuna Română", cotidian din Arad, în 1943 mi-a apărut volumul de poeme "Plaiuri". Debut. Cu prilejul apariției, cum fac toți autorii, am trimis cartea unor scriitori de seamă din București. Pe atunci era crispată între provincie și Capitală. M'am gândit să trimit cartea, printre cei dintâi, lui Vladimir Streinu, ca mare admirator al lui. Am trimis-o pe adresa redacției "Kalende", unde Streinu se număra între cei câțiva inițiatori ai apariției acelei reviste. Din numeroșii destinatari, puțini au confirmat de primire, excepție fiind Ion Lupaș sau Dumitru Stăniloae, amândoi profesori în Sibiu. Lor, tot spre imensa mea bucurie, li s'a adăugat Vladimir Streinu.

În scurt timp, la redacția "Tribuna Română", a sosit "Kalende". Emoția nu mi-a fost mică, să citesc o prezentare semnată de Apollonius, pseudonim al pseudonimului Vladimir Streinu. Lată ce conținea acel comentariu: "Versuri din Arad. Dl. Petre Pascu ne trimite un volum de poeme care se cheamă 'Plaiuri'. N'am stat să-l cercetăm cu de-amănuntul, dar s'a deschis cartea la poezia 'Rugă pentru morții țării' și am citit versurile:

Că dacă-ai fi o frunză prin aer să mă porți,
Eu aș cădea cu Tine pre frunțile de morți.

Că dacă-ai fi un ram pândit de vânt hain,
Deasupra crucii lor aș vrea să mă înclin.

Sau de ar fi în praf, în ploi să mă strămut,
Din curcubeul țării le-aș face câte-un scut.

Ci în grădina Ta cu raiuri inverzite,
Să crească rugi înalți din rânile primite.

În simplitatea acestor versuri, se poate citi și se poate învăța. Le propunem tinerilor care, din sentimente foarte nobile pentru țară, scot adeseori o proză fără nici o virtute. Dl. Petre Pascu a emis dela Arad, o notă justă."

Apollonius.

Kalende, 1943,
an II, Nr.6-7.

Atenția arătată unui debutant, și încă provincial, constituia pentru mine incurajare și indemn la muncă.

În anii dela aceste binevoitoare cuvinte am citit lucrări de-ale lui Vladimir Streinu, cu deosebire "Sburătorul", poezii elogiate de E. Lovinescu. S'au mai întâmplat atâtea alte lucruri. De pildă, Vladimir Streinu, pe

nume familial Nicolae Iordache, să ajungă parlamentar. Activa în cadrul Partidului Național Tărănesc, filiala Teiu, comună din Argeș, unde Streinu s'a născut în 1902. În prezent, abundă în presă numele Iordache. Dar, atunci, un poet ca Vladimir Streinu, nu putea suporta o nominalizare banală. Si-a luat pseudonimul Vladimir Streinu.

Anii depărtați ai lui Nicolae Iordache... deputat... mi-amintesc un articol pe prima pagină a revistei "România Literară" (1933-1934), condusă de Liviu Rebreanu. Semna acel articol, mai bine zis cursiv, Octav Suluțiu, intitulat: "Vladimir Streinu, nu ți-e rușine că nu mai ești poet?" O filipică asemeni unui antecedent, când Eugen Lovinescu îl muștrăluia pe Octavian Goga, deputat sau ministru, coleg al unui oarecare avocat din provincie. Când, peste foarte mulți ani, l-am cunoscut personal pe Streinu, mi-am îngăduit să-i improspătez drastică observație a lui Suluțiu... "Da, îmi amintesc", zise, scotând rotocoale de fum din țigară.

***

Iar au trecut anii, droaie. După vremuri de gazetărie, când la cotidianul "Tribuna Română", când la "Patru" din Cluj, ajunsesem redactor la "Dreptatea"! Făceam, pe lângă marele gazetar N. Carandino, figură de caracudist, ca alți colegi tineri. Păstrez amintiri din toate acele vremuri. Sper să le scriu. Să le public. M'ar tenta mai ales acel nu lung, din nefericire, stagiul la "Dreptatea". București, Str. Gabriel Péri. Venea acolo zi de zi Serban Cioculescu, totdeauna cu Vladimir Streinu. Redactori de frunte imediat după Carandino. Cu nespuse admirații, priveam cuplul celebru.

sufere și el detenții. Din motive fanteziste proprii comunismului. Ani grei după eliberare. Frecvența Bibliotecii Academiei. Citea, scria acolo. Eu, tot cu admirații spre locul său din bănci. În pauzele ce și le permitea, ieșea să fumeze, cu mâinile proptite pe balustradă, având privirea undeva, departe. Ipostaza aceasta, odată, i-am deranjat-o. Cum aveam la mine volumul "Pagini de critică literară" (1938), l-am rugat să-mi ofere un autograf. S'a executat cu plăcere: "Domnului Petre Pascu, cu bucuria amintirilor ceasurilor comune de bibliotecă și în dorința de a mi se întoarce pe o carte a sa, această dedicație amicală, deși târzie. Vladimir Streinu." 21.VIII. 1964, Academia.

***

Au ajuns, apoi, anii să i se facă dreptate lui Vladimir Streinu. Să fie, precum merita din plin, numit profesor universitar la catedra de poezie nou înființată. Concomitent, director la Editura Universală. Mă ocupam, atunci, cu traduceri, mai ales din lirica ungară. Pregăteam un volum din opera lui Kassak Lajos, precum Ady Endre, prieten al problematicei românești. Colabora la "Contemporanul" lui Ion Vinea. Aveam de gând să tipăresc un volum. L-am căutat pe Vladimir Streinu, la editură. Era o zi de Luni. Secretara îmi informa absența, deoarece nu se "simte bine". Să vin altă dată. Joi dimineața, brusc, Vladimir Streinu a încetat din viață. Unanimă consternare. Serban Cioculescu plângea ca un copil.

VLADIMIR STREINU
CATAFALCAT
LA CASA SRIITORILOR

Înmormântat la Bellu, petrecut de toată obștea scriitoricească - în plâns amar soția, Elena Iordache-Streinu, romancieră - de flica Ileana; de toată familia.

fi îndeplinit dorința. Astfel, după mulți ani, în dictatură, marginalizat, nepublicat, cu greu, tare greu, am apărut la "Dacia" în 1980. Un volum selectat din poezia lui Kassak.

***

A urmat aniversarea la

Teiu, a lui Vladimir Streinu, 1972. Mare sărbătoare. Serban Cioculescu vorbea "teienilor".

Cer scuze, rog a fi primite, să consemnez și participarea mea, citind în fața numerosului public, poezia:

Adonis ucis, Venere îl prefăcu într-o floare (Mitologie).

Carara, cât de rece, de caldură
Vibra, din dure fibre de brumar.
- Ca moale lut în mână de olar -
Imaginea să-i fie cât mai pură.

Venere vie, de un gând amar
Își clatină superba ei făptură,
Simțind că tot mai mult, mai greu îndură,
De zeii nemiloși prescriș calvar.

Adonis, el, Adonis i-a fost dat
Să-i fie gândul, gând de neîndurat,
Plecând pe vânt de toamnă grea, târzie.

De-atunci, Venere tot îl vrea, îl vrea,
Și-l va avea o albă floare, vie,

În vârf cu niciodată stinsă stea.

La comemorare, s'a făcut inaugurarea Casei memoriale Vladimir Streinu. Am avut ce să admirăm! Din caietele mele cu inedite, transcriu poezia:

TEIU

Teiu: din belșug miresme'n stare
Să preschimbă lotu'n elixir.
Lată, pentru ce e astăzi mare,
Și a fost, Streinu Vladimir.

Teiu: din străfunduri seculare
Stat cu soarele pe frunte mir,
Lată, pentru ce e astăzi mare,
Și va fi Streinu Vladimir.

Teiu: neam robust, de piatră, care
Scoate aur și a scos din gili.
Lată, pentru ce a fost, e mare
Vladimir Streinu. Și va fi.

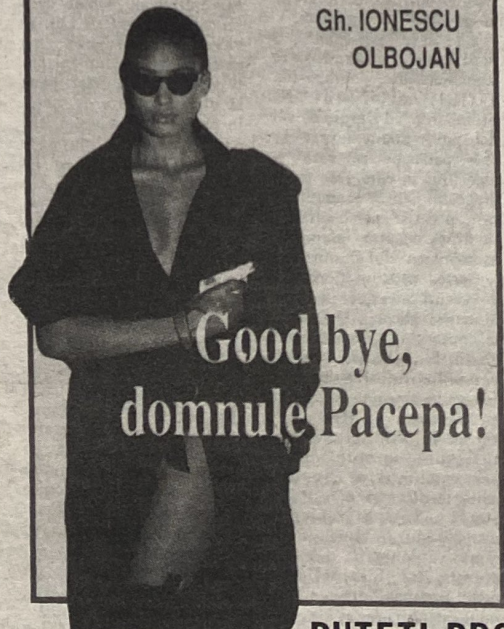
Teiu: graiul tău e legănare
Ca din Argeș unde argintii.
Lată, pentru ce e astăzi mare
Vladimir Streinu. Și va fi.

Pururi mare, pururi viu va fi.

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN ȚARĂ DUPĂ FUGA LUI PACEPA?

Dosarele roșii

Gh. IONESCU
OLBOJAN

Fuga generalului Pacepa a însemnat pentru Securitatea lui Ceaușescu un cutremur distrugător: liniile de spionaj extern au fost schimbate, spionii români rechemăți în țară, Direcția de Informații Externe restructurată, conducătorii schimbați.

Amănunte despre toate acestea precum și divulgarea celor mai importante activități externe ale Securității: acțiunile "Dunărea", "Brândușa", celebrele cazuri Goma, Cană, Horodincă și multe altele, le veți afla citind, cu sufletul la gură, "raidurile necruțătoare" ale lui Gheorghe Ionescu Olbojan.

PUTEȚI PROCURA CARTEA

SCRIIND LA ADRESA ZIARULUI "CUVANTUL ROMANESC"
P.O.BOX 78010 WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
L9C 7N5

Trimiteți cecul pe numele ziarului "Cuvântul Românesc"

CARTEA \$ 10.00 plus expediția.
COSTA:

CANADA: \$ 10.00 plus 1.35
U.S.A.: \$ 10.00 plus 2.10
EUROPA: \$ 10.00 plus 2.40

CRONICI

Literare-Artistică-Culturale

dim exil și dim țară

N. STEINHARDT

DĂRUIND VEI DOBÂNDI

Scara dimensională a omului, cum bine observa un cugetător creștin, nu este între inger și animal, ci între supremul Ființei, Celce-este-a-fost-și-va-fi, adică Dumnezeu și opusul meontic, distrugătorul ființialității din ființă, adică diavolul.

Structura ființialității este cuvântul. Zicând cuvânt, nu mă refer la vorbă. Cuvântul pentru matematician este cifra, pentru arhitect - linia, pentru pictor - surprinderea culorilor într'un armonic logic și așa mai departe. Tot universul e format din cuvinte create. Omul crește spre Om, prin cuvânt. Omul în sine este un cuvânt al lui Dumnezeu. Fiul Său care s'a intrupat ca om, s'a numit Cuvântul lui Dumnezeu.

Thomas Merton a scris nenumărate cărți în care vorbește de neputința omului de a fi singur, despre sentimentul de nesingularitate.

Că omul este cuvânt spre Cuvânt o vedem chiar "gramatical". Martin Buber și Dumitru Stăniloae găsesc că eu este în căutarea lui tu, eu și tu în căutarea lui el, iar eu și tu și el devenim noi. Buber chiar scrie o carte intitulată "I-Thou".

Gabriel Marcel vorbea de pericolul ce amenință pe om de a ieși din creativul cuvântului, care firește tinde spre "I-Thou", prin obiectivizare, domeniu unde Berdyayev se simte acasă, în special prin cartea "Freedom and Slavery". Marcel, vorbind despre "participare", aduce teoria lui "avec", adică prepoziția "cu", puntea de legătură între cuvinte dela eu-tu-el. Scriitorul și cugetătorul francez își închipuia o situație ca exemplificare a

lui "avec". Să zicem, bunăoară, că mă urc într'un tren. E noapte. Întru în compartiment și nu văd pe nimeni. Nu am cu cine să vorbesc. Să comunic. Oare pot spune, când am coborât din tren, că am călătorit "avec" cutare? Si are dreptate. Neîntâlnind vorba de comunicare el nu poate spune că a călătorit cu persoane, ci cu "obiecte" umane.

Un schimb de cuvinte ar fi creat un dialog, iar prin dialog, puțința ca fiecare să se reveleze ca persoană.

Ce este persoana? O realitate paradoxală asemănătoare dragostei. Titlul cărții lui N. Steinhart "Dăruind vei dobândi" spune exact ce este persoana ca vatră a logosului în care arde focul dragostei pentru oameni, iar prin aceștia, personalizând în ființa noastră "chipul și asemănarea" lui Dumnezeu.

Cartea este un florilegiu de esuri creștine pe care Monahul Nicolae Delarohia le numește "Cuvinte de credință". Când citeam scrierile lui Hrisostom, mă gândeam cum ar trebui să vorbească un Hrisostom în secolul XX. Si nu e o întrebare minoră. Protestantismul a închis ușa la altar și a ieșit în stradă. Tot hieraticul, maiestuosul, tainele au rămas în lăuntru. Ca în poeziile lui Rilke, Dumnezeu a rămas "dincolo" de zidul rațiunii, dar și dincolo de ușa închisă a altarului.

Bultman și întreaga școală a demitologizării au renunțat tocmai la esență. S'au îmbrăcat în cuvintele străzi să-l aducă pe Hristos printre păcătoși. Inițiativa pare excelentă, dar pentru ca păcătoșii să nu fie ofensați de dumnezeire l-au făcut și pe Hristos unul de

al lor. E drept, nu păcătos, ci un om oarecare, cenzurând din evanghelii tot ce estemine, miracol, taină. Rezultatul - o evanghelie cum numai Mefisto putea să o scrie. De aici nu a fost decât un pas până la "teologia" morții lui Dumnezeu.

Metoda folosită de Steinhart, e cea de șoc, de "satori" zenist. "Jurnalul fericirii"? Este jurnalul suferințelor de-a lungul închisorilor. Cititorul rămâne uluit, dacă nu a citit cartea. Normal să se întrebe: cine poate fi fericit suferind? Si răspunsul este: cel care poate crede până la sfârșit! Cum a făcut Iov. Cum a făcut Avraam. Așa cum face femeia suferind nouă luni de zile până la nașterea pruncului. Suferința omului este o taină ascunsă omului - drum spre împărăția cerurilor, sau spre fundul iadului. Icoana suferinței o găsim pe Golgota. Trei răstigniți. Unul suferă pentru păcatele oamenilor dela primul Adam până la ultimul. Cei doi sunt răstigniți pentru crimele lor. La mijloc Cuvântul. Toți, am putea zice, au aceeași suferință fizică. Cel din mijloc, fiind Cuvântul, răscumpără lumea din moarte. Cei doi prin cuvânt își folosesc suferința în scopuri diferite. Unul se revoltă împotriva lui Dumnezeu murdărind cu un umor de prost gust pe confratele de suferință, Iisus. Dacă Acesta a zis că e Fiul lui Dumnezeu, chiar dacă nu crezi în afirmația Lui, pe care o susținea cu răstignirea Lui, nimeni nu-ți dă dreptul să urști până la ultima suflare de viață. Între păcătoși există o lege nescrisă de solidaritate între ei. "A tunat și i-a adunat", zice Românul. Un desfrănat niciodată nu o să-și bată joc de un desfrănat. La fel bețivii. La fel criminalii. Ce l-a făcut pe acest tâlhar să calce codul de tagmă? Suferința. Si mândria. "Singularitatea" de care scrie Merton.

Si celălalt tâlhar suferă. La fel. Răstignirea pentru el era un fel de metanoie. Canonul dat pentru păcate. Prin suferință îl află pe Dumnezeu. Dumnezeu întotdeauna suferă pe cruce între răstigniți. Pe toate crucele bolilor și suferințelor.

Pe Golgota aflăm un răspuns al suferinței și o definiție a cuvântului. "Dăruind vei dobândi" e un titlu de o brăncușiană simplitate, la prima vedere. Cum am putea să-l spunem în alte cuvinte? Poate "Dând vei câștiga"? Nici pe departe. Verbul "a da" este circumscris în "a dăru", adică persoana ce dăruiește "dă un dar" cuiva. Aluzia titlului ne duce la abisul

paradoxal din afirmația evangheliei că acel ce are i se va mai dăru, iar cel ce nu are chiar și ceea ce i se pare că are i se va lua. Dăruind dragoste vei dobândi dragoste. Dăruind credință vei dobândi credință.

Românul zice că "dar din dar se face raiul". Cum adică? La primul nivel e vorba de dragostea dintre oameni, la al doilea dragostea pentru Dumnezeu. Când cineva dăruiește, o face ca o expresie a dragostei. Nu "Dă" dintr'un surplus de care nu mai are nevoie, ci "sacrifică" din ceea ce are mai scump. Sf. Ioan ne spune că așa de mult a iubit Dumnezeu lumea, că pe unicul lui Fiul l-a dăruit lumii, pentru ca lumea să-l cunoască pe Dumnezeu ca Supremă Iubire.

"A dobândi" este cercul mare care circumscrie pe "a câștiga". Câștigul e ceva neprevăzut, oarecum un joc al norocului, al sorții, al timpului. Dobânda, în primul sens, se acordă la sfârșitul unui timp. În al doilea sens implică noțiunea de luptă, de război și se identifică prin victorie în luptă: "A dobândit războiul". Cel care "dobândește" războiul își lua și "dobânzile", în alte cuvinte jefuind pe cel cucerit de tot ce avea mai valoros.

N. Steinhart nu întâmplător a ales cele două gerunzii din titlu. Pe muchiile de diamant ale lor strălucește, în jocuri de lumini, istoria omului dela Geneză la Apocalips.

Dacă pentru Geneză ne mulțumim cu săgețile de stea ale nașterii (univers, stele, soare, pământ, crearea lumii ca Pom de Crăciun așezat în mijlocul raiului), dacă pentru noua Geneză ne mulțumim cu steaua magilor deasupra Betleemului, pentru Apocalips, capitol, totuși, din istoria omenirii, încercăm sentimentul de frică. Apocaliptic, după dicționarul românesc, însemnând ceva îngrozitor, înspăimântător. În dicționarele celor mai multe limbi, "apocalipsis" e tradus prin ceea ce înseamnă "revelație", "descoperire".

În binomul "Dăruind vei dobândi" al lui N. Steinhart este cuprins sensul cuvântului ca om, sau cuvântul spre cuvânt, sau mai simplu, omul ca un cuvânt al Creatorului, având deopotrivă amprenta de "genesis" a Creatorului și amprenta de "apocalipsis" ca o con-creație cu Creatorul.

"Sfârșitul" lumii este "săvârșirea" ei, ducerea a ceva la un bun sfârșit, a termina cu bine ceva. Expresia de pe cruce a Mântuitorului "sfârșitu-s'a"

sau "săvârșitu-s'a" este expresia folosită în Orient de regele învingător anunțând triumfător la reîntoarcerea în cetate că războiul "s'a săvârșit", adică a fost câștigat.

Omul rostește săvârșindu-se prin cuvânt. Nu e de mirare că Steinhart își începe "Prolegomena Verbis" cu "Ce-i datoriez eu lui Hristos". Săvârșire creativă spre desăvârșire. E o

întregă gamă a modurilor de transfigurare. Nicodim este o treaptă. "Vocația monahală" și "Nunta dela Cana Galileii" încă o treaptă. La fel "Timpul smochinelor", "Femeia hananeancă", "Infricoșătoarea Judecată" este nota supremă din această gamă. Suprema "Descoperire" sau "revelație" ca "săvârșire".

Dumitru ICHIM

JURĂMÂNTUL UNUI CRUCIAT

Arhanghele, strateg nebiruit,
Ce pe Satan l-ai doborât în chin,
De tine mă apropii azi smerit,
Cu sufletul ca un potir de crin.

Pe spada-ți făcătoare de minuni,
Imi reazim fruntea grea de vis și gând.
Jur neamul să mi-l scap de căpcăuni
Si să-i ridice altare noi cântând!

Neghina veneticului mărșav
Să piară dela munte, dela șes;
Să piară lacomul balaur slav,
In beznele din care a pures!

Si, strălucind, un nou Ierusalim
Să lumineze cele patru zări
Si robii nimănui să nu mai fim,
Sub soarele bogatei noastre țări.

Iar dacă'n lupte grele voi cădea,
Cu sângele-mi învolburat de Dac,
Tu, binecuvântează jertfa mea
Si fă-o să rodească peste veac.

Sub scutul tău neprihănit de glod,
Pe care ard lumini și strălucesc,
Să-și parguie aroma sfântul rod
Al harului bogat, dumnezeiesc.

Să crească țara nouă ca'n povești,
Aici, la țărnul Dunării de Jos
Si'n ea să-și plimbe pașii mei, cerești,
Ca-ntr'o biserică Iisus Hristos.

Si fi-voi fericit că am căzut
Pentru împărătescul ei destin.
Jur și oțelul spadei ț-îl sărut
Cu zelul unui cruciat, Amin!

Ionel ZEANA

EVANGHELIA EXILULUI (MARTIE 1993)

SEMNIIFICAȚIA BUNEI VESTIRI

Sergiu GROSSU

Vestirea nașterii lui Iisus, de către îngerul Gavril, reprezintă începutul răscurpării noastre, preludiul întemeierii unei împărății care nu va avea sfârșit. Fecioara Maria, din cetatea Nazaretului, "logodită cu un bărbat, numit Iosif", i se aduce la cunoștință - mai bine zis i se descoperă - că a căpătat "îndurare înaintea lui Dumnezeu", că va rămâne însărcinată și va naște un fiu, căruia îi va "pune numele Iisus. El va fi mare și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David..." (LUCA, 1.26-32).

De altfel, persoana lui Iisus, ca Mesia, o găsim în nenumărate profeții din Sfânta Scriptură. Să urmărim împreună ceea ce profețiile au anunțat în legătură cu El și felul în care s-au realizat în Noul Testament.

În Psalmul 2, versetele 7-8, ni se vorbește de FIUL CEL VESNIC AL LUI DUMNEZEU: "Domnul mi-a zis: Tu ești Fiul Meu! Astăzi Te-am născut. Cere-Mi și-Ți voi da neamurile de moștenire, și marginile pământului în stăpânire!" Iar în cartea proorocului Isaia citim: "Apropiată-vă de Mine și ascultați! Dela început, n'am vorbit în ascuns, dela obârșia acestor lucruri, am fost de față. Și acum, Domnul Dumnezeu M'a trimis cu Duhul Său" (ISAIA, 48.16).

Nașterea Mesiei este proorocită așa: "Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un fiu și-i va pune numele Emanuel" (ISAIA, 7.14). Cuvinte asemănătoare cu cuvintele rostite în plecătura îngerului Gavril, căruia Maica Domnului îi mărturisește nedumerirea: "Cum se va face lucrul acesta, fiindcă eu nu știu de bărbat?" și îngerul i-a răspuns: "Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbră" (LUCA, 1.34-35). Părinți și împărați vor veni să I se închine cu daruri, "locuitorii pustiei își vor pleca genunchii înaintea Lui", ne avertizează Solomon (Psalmul 72, 8-11). Întocmai magilor despre care raportează Evanghelia că "au intrat în casă, au văzut Pruncul cu Maria, mama Lui, s'au aruncat cu fața la pământ și I s'au închinat; apoi și-au deschis vistierile și I-au adus daruri: aur, tămăie și smirnă" (MATEI, 2.11).

Vechiul Testament ne atrage atenția că Mesia trebuie să fie anunțat de către un înaintemergător: "Un glas strigă: Pregătiți în pustie calea Domnului" (ISAIA, 40.3). Sau: "Iată, voi trimite pe solul Meu, și el va pregăti calea înaintea Mea..." (MALEAHI, 3.1). Iar în Evanghelia după Ioan citim: "Ioan a mărturisit despre El când a strigat: El este Acela despre care ziceam eu: Cel ce vine după mine, este înaintea mea, pentru că era înainte de mine. (...) Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: Neteziți calea Domnului, cum a zis proorocul Isaia" (IOAN, 1.15,23).

Toată opera de slujire a Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos este profeția în Vechiul Testament:

- Opera de mântuire de izbăvire: "Eu, Domnul, Te-am chemat ca să dai mântuire (...), ca să fii Lumina neamurilor, să deschizi ochii orbilor..." (ISAIA, 42.6-7).

- Opera de vindecare a durerilor și suferințelor omenești: "Totuși, El suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui..." (ISAIA, 53.4). În același prooroc: "Spuneți celor slabi de inimă: Fiți rai și nu vă temeți! Iată Dumnezeu vă va mântui. El însuși va veni și va mântui. Atunci se vor deschide ochii orbilor, se vor deschide urechile surzilor; atunci schiopul va sări ca un cerb și limba mutului va cânta de bucurie..." (ISAIA, 35.4-6).

- Întrebarea publică și triumfală în Ierusalim: "Saltă de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie fiica Ierusalimului! Iată că împăratul tău vine la tine. El este neprihănit și biruitor, smerit și călare pe un măgar, pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe" (ZAHARIA, 9.9).

- Sacrificiul lui Iisus: "Dar Eu eram ca un miel blând pe care-l duci la măcelărie..." (IEREMIA, 11.19). Un sacrificiu voluntar, acceptat: "El era strâpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărâdelegile noastre. Pe deapăsa care ne dă pacea a căzut peste El și prin rănile Lui suntem tămăduiți" (ISAIA, 53.5).

- Condamnarea la moarte este astfel descrisă: "Atunci preoții și proorocii au vorbit căpeteniilor și întregului popor: Omul acesta este vinovat de pedeapsa cu moartea..." (IEREMIA, 26.11). Răbdarea și tăcerea păstrată de Iisus înaintea persecutorilor Săi reies din aceste versete biblice: "Când a fost chinuit și asuprit, n'a deschis gura deloc..." (ISAIA, 53.7). Profetul Zaharia vorbește despre mâinile pironite: "Și

dacă-L va întreba cineva: De unde vin aceste răni pe care le ai la mâini? El va răspunde: În casa celor ce Mă iubeau le-am primit" (ZAHARIA, 13.6). Iar Psalmistul adaugă la aceasta și tragerea la sorți a cămașii Celui răstignit: "O ceață de nelegiuți dau târcoale împrejurul Meu, Mi-au strâpus mâinile și picioarele: toate oasele aș putea să mi le număr. Ei, însă, pândesc și mă privesc; își împart hainele Mele între ei și trag la sorți pentru cămașa Mea" (PSALMISTUL 22.16-17).

- Amănuntele răstignirii. Același psalmist va prooroci un fapt ce a avut loc pe măgura Golgoetei, când notează: "Toate oasele L le păzește, ca nici unul din ele să nu L se sfărâme" (34.20). Diferite alte aspecte le găsim menționate tot în psalmi și anume: "Ei îmi pun fier în mâncare și, când Mi-e sete, îmi dau să beau oțet" (PSALMUL 69.21); sau strigătul sfârșitului: "În mâinele Tale îmi incredințez duhul..." (PSALMUL 31.5). Nu se neglijează nici locul înmormântării: "Groapa Lui a fost pusă între cei rai, și mormântul Lui la un loc cu cel bogat..." (ISAIA, 53.9).

- Învierea: "Căci nu vei lăsa sufletul Meu în locuința morților, nu vei îngădui ca prea iubitul Tău să vadă putrezirea" (PSALMUL 16.10).

Din toate aceste profeții biblice reiese cu claritate că Iisus Hristos este Mesia cel făgăduit din vechime; că El este Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul nostru; că în El trebuie să credem și Lui I se cuvine închinăciunea noastră de fiece clipă, ca unii care am fost chemați de El și am găsit în El "calea, adevărul și viața".

De Iisus trebuie să ascultăm, chiar dacă Exilul continuă, dintr-o cauză pe care o cunoaștem cu toții. Pe Iisus trebuie să-L urmărim, chiar dacă suntem prinși în mrejele unor ideologii politice inconsistente și fără nici un orizont de redresare națională. Cu Iisus trebuie să fim și la bine și la rău, așa cum le spunea ucenicilor, în preajma arestării: "Voi sunteți aceia care ați rămas necentenit cu Mine, în încercările Mele" (LUCA, 22.28). Fiindcă numai CU IISUS, viața noastră de bejenie își află rostul și plenitudinea.

PĂRINTELE OCTAVIAN MOISIN, MĂRTURISITOR AL CREDINȚEI

Prof. Dr. A. MOISIN

În Noembrie 1942 tânărul inginer chimist Octavian Moisin, ofițer pe frontul dela Don-Stalingrad, a scăpat ca prin minune din încercuirea sovietică. Atunci i-a promis lui Dumnezeu că se va preoți. La 1 Decembrie 1948, Biserica Română Unită (Greco-Catolică) a fost desființată prin samavolnicul decret 358. Inginerul Octavian Moisin locmai terminase studiile teologice. La 8 Decembrie 1948 a fost hirotonit în secret la București, împreună cu teologii George Guțiu (azi Episcop) și Liviu Chifor, de către Arhiepiscopul Al. Cisar. Octavian Moisin era tânăr inginer la Rafinăria Câmpina. În anul 1952 a fost forțat să se mute la Combinatul Chimic Victoria (jud. Brașov).

De atunci au trecut 40 de ani. Orașul Victoria a fost întemeiat în perioada când Preotul Octavian Moisin s'a mutat aici. Era un oraș construit de comuniști, primul de acest gen și de aceea i-au zis Victoria, adică victoria comunismului, pe

care ei o credeau definitivă. Mai mult, socoteau aceasta și o victorie a ateismului, de aceea nici nu au permis construirea unei biserici în oraș. Conducătorul comunist Gh. Gheorghiu-Dej i-a și declarat răspicat unui locuitor al orașului care a abordat această problemă: "Nimeni nu va aproba niciodată construirea unei biserici în Victoria, cât timp comuniștii vor fi la putere!" Preotul Moisin, care slujea în secret și-a continuat aici slujirea, într-o "catacombă". Securitatea a aflat și a început persecutarea. Era urmărit pas cu pas. Casa i-a fost percheziționată, dar în fața ușii capelei în care slujea, securității s'au întors. Au voit să-l aresteze direct dela servici dar au renunțat. Preotul avea alături de el familia sa, anume soția Maria și șapte copii. A fost întrebat dacă va ceda, renunțând la credința sa, în cazul în care copii - despre care Securitatea știa prea bine că Pr. Moisin îi iubea până la sacrificiu - îi vor fi reprimăți. A răspuns: "Chiar

dacă vor fi omorâți toți, nu renunț la credință!" La servicii, în combinatul chimic, a fost prigonit fără milă, dar Dumnezeu l-a ajutat să reziste. Era socotit cel mai capabil inginer, rezolvând peste 100 de teme de cercetare grele, într'un mod care a arătat ajutorul lui Dumnezeu. O călugăriță i-a prezis când începuse prigoana: "Nu vei fi arestat, dar vei suferi mult". Așa a și fost. A avut sprijin moral în soția sa, care a fost neclintită lângă el și a muncit ca o eroină pentru a-și crește copiii dintr'un singur salariu modest. Toți copiii au învățat serios și toți au urmat facultăți (unii chiar două sau trei, precum și doctorate). Dumnezeu i-a ajutat pe toți, pentru că tatăl lor a fost gata să-i ofere lui Dumnezeu, ca Avram pe fiul său.

De 40 de ani Pr. Octavian Moisin slujește Sf. Liturghie în catacomba sa. Comuniștii au fost învinși în orașul-simbol al lor, Victoria.

De ce, cucernicilor preoți?

Dr. Ing. Mircea IONESCU

De ce să nu vă întoarceți în țară, cucernicilor preoți tineri, trimiși cu misiuni sau fără misiuni, de către partidul comunist român, în țările capitaliste?

Care sunt motivele de nu mai doriți să mergeți în satele și orașele românești pe unde ați slujit? Poporul român vă așteaptă și în special pătră țărănească, muncitorimea și în general tot tineretul nostru eroic. Credeți oare că numai au nevoie de D-voastră? Din contră, ceva mai mult decât credeți. Ei vă doresc ca pe o mană cerească. Chiar și răuvoitorii, care nu sunt așa de mulți la număr, au și ei nevoie de D-voastră.

Cine doriți să le scoată din suflete ura și minciuna care le-au fost injectate timp de 45 de ani de către oameni fără scrupule și fără Dumnezeu? Această doctrină comunistă merge pe diagramă către zero cu mare viteză, chiar dacă mai întâmpină mici rezistențe inerente. Oare nu v'ați pus și această întrebare? Cine sunt luminătorii unui popor, ca educație și credință? Cine se îngrijește de sufletul poporului român? Oare nu D-voastră, cucernicilor preoți? Da! D-voastră, învățătorii și scriitorii.

De ce atunci îi părăsiți fără remușcare?

Nu materialul material, ci materialul sufletesc și iubirea de țară, trebuiesc prelucrate de D-voastră, prea sfințiiile voastre. Rugați-vă în fața altarelor, ca Dumnezeu să vă dea puterea de reîntoarcere în țara care încă mai sângerează.

Luați exemplul Cucernicilor preoți dela unul dintre mii de martiri ai Neamului nostru, "Nicu Păslaru", preot, doctor în teologie care a stat în

pușcăriile fostului Rege Carol al II-lea, Wolf Lupescu, ale generalului Ion Antonescu și ale comuniștilor. A putrezit în pușcări, din 1938, bătut de de sfânta democrație regală română, până în 1965, când dictatura proletariului l-a scos afară din închisoare ca să moară în libertate așa cum s'a și întâmplat, căci doar după o lună de zile și-a dat sufletul în curtea bisericii pe care a slujit-o.

Sunt martorul cazului preotului Nicu Păslaru, prin fostul comisar-șef, Gheorghiu și agentul Cotea, care locuiau lângă noi pe aceeași stradă și prin care un unchi al meu îi trimitea mâncare și îmbrăcăminte la Prefectura Poliției Capitalei, în ale cărei subterane acest preot își măcina plămâni.

Iată expunerea cazului petrecut în subteranele mărețului edificiu de pe Calea Victoriei, patronat de generalul Gavrilă Marinescu.

În anul 1938, când monarhul cel însăngerat își pune în aplicare ultima sa domnie sângeroasă, a arestat, printre alte mii de Români pe preotul Nicu Păslaru și l-a dus la Prefectura de Poliție a Capitalei, unde l-a bătut într'unul din subsoluri, că avea slavă Domnului, destule. La un moment dat, a fost scos din celula în care zăcea și dus în camera de tortură unde un agent al Siguranței, o brută de om, începe să-l lovească cu un baston de cauciuc. Împincinatul era un om voinic și cum era încă îmbrăcat în hainele-i preoțești, după câteva lovituri îl îmbrăncește pe călău, strigându-i:

- Așteaptă, și nu mai lovi, că stările pe care le atingi sunt haine sfințite!... Dezbrăcându-se, rămânând

în pielea goală, invită pe agentul stăpânirii să-și continue misiunea. Acesta însă, rămasă câteva momente impietrit și revenindu-și în fire îl conduse pe deținut la celula sa după care se duse la biroul comisarului, expunându-i cele întâmplate.

Cazul acesta, se spune că a făcut impresie atât între deținuți, cât și între membrii aparatului de stat.

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

75 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă

Numele Basarabiei

În vechime, partea de Sud a Basarabiei, Bugeacul, era denumită "Pustul Geților", după spusele lui Strabon (geograf din sec. I a.Cr.). Acest teritoriu a căpătat mai târziu numele de BASARABIA sau "Tara Basarabilor dela Basarab I, Intemeietorul Munteniei, care a anexat Bugeacul la Muntenia după ce a bătut și alungat pe Tătarii năvăliitori, (1345-1350). În amintirea acelor invazii, Bugeacul se mai numea și "Părțile Tătărești".

Pe timpul Mușatinilor, înrudiți cu Basarabilii, partea Bugeacului dinspre Mare împreună cu Cetatea Albă a aparținut Moldovei. Roman Mușat, domn al Moldovei între 1392-1394, se intitula: "Marele singur stăpânitorul domn Io Roman Voevod al Țării Moldovei dela munți până la țărmul mării", iar pe timpul lui Alexandru cel Bun (1400-1432), Bugeacul întreg împreună cu cetățile Chilia și Cetatea Albă fac parte din Moldova. Chilia fusese luată dela Munteni după moartea lui Mircea cel Bătrân.

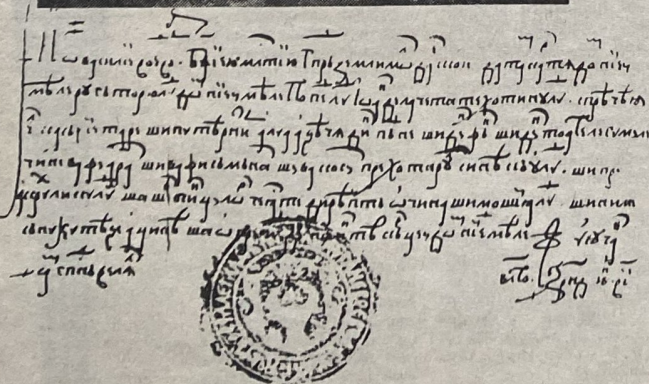
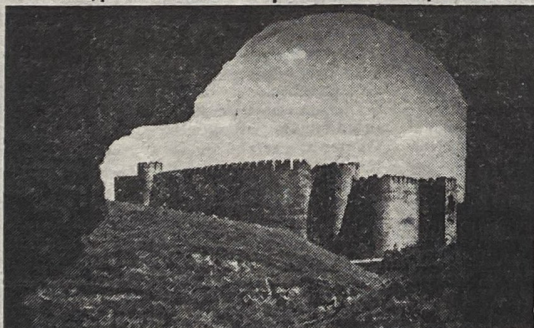
Când Rușii ne răpesc teritoriul moldovenesc dintre Prut, Nistru și Mare, la 1812, îl denumesc BASARABIA, extinzând astfel numele regiunii de Sud, adică "Tara Basarabilor", asupra întregii provincii moldovenești dintre Prut și Nistru, până la Noua Suliță și Hotin.

În ziarul "Timpul" dela 3 Martie 1878, Mihail Eminescu spunea despre Basarabia: "Acest nume singur este istorie", și adăoga: "A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești.

Maria GAZDARU,
în "Țara de departe"

Cetatea Hotinului

În coasta orasului se înalță în toată măreția ei, înfruntând vechuri, cetatea Hotinului, bine păstrată. Cam puține se întâlnesc la fel în Europa întreagă. O vezi întreagă dinspre răsărit, împrejmuită cu valuri de pământ, în cu-prinsul cărora se ridică și minaretul încă svelt, din cerdacul cărui preotul turcesc chema la rugăciune pe credincioșii taberei, când Hotinul era o raia turcească importantă. Din cazărmile și geamia ienicerilor n'au rămas de cât temelile, pe când cetatea se înalță ca dintr'o bucată, pe malul Nistrului.

Cartea lui VASILE LUPU VEOVOD prin care împuternicește pe popa Ion dela Cetatea Hotinului să ia de a zecea dela locuitorii satului Sinicăul, din ținutul Hotinului.

Anul 1646, Iunie 12.

ACTUL UNIRII

VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE ST. V. 1918

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIEI, SFATUL ȚĂRII DECLARĂ REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA) ÎN HOTARELE ȘI DINTRE PRUT, NISTRU, DUNĂRE, MARCA NEAGRĂ ȘI VECHILE GRANIȚE CU AUSTRIA, RUPTĂ DE RUSIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI DIN TRUPUL VECHII MOLDOVE, ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI DREPTULUI DE NEAM PE BAZA PRINCIPIULUI CĂ NOROADELE SINGURE SA-ȘI HOTĂRĂSCĂ SOARTA LOR, DE AZI ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTDCAUNA, SE UNEȘTE CU MAMA SA ROMÂNIA.

TRĂIASCĂ UNIREA BASARABIEI
CU ROMÂNIA
DE-A PURURI ȘI TOTDCAUNA!
PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII,

Ion Inculeț
Pavel Pop

"A rosti numele BASARABIA e una cu a protesta contra dominațiunii rusești. Numele BASARABIA și BASARABENI exista cu mult înaintea vremii în care acest pământ devenise românesc; acest nume singur este o istorie întreagă."

M. EMINESCU
(Timpul, 3 Martie 1878)

Actul de întregire

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,
La toți de față și viitori, sănătate:

Sfatul Țării din Basarabia, în ședința lui dela 27 Martie (9 Aprilie) 1918, votând, prin 86 voturi pentru contra 3, fiind și 36 abțineri, următoarea rezoluțiune:

"În numele Poporului Basarabiei Sfatul Țării declară:

"Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marca-Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna Se unește cu Mama Sa România".

Și Președintele Consiliului Nostru de Miniștri declarând că:

"În numele Poporului Român și al Regelui Lui M. S. Ferdinand I al României ia act de acest vot quasi unanim și declară la rândul Lui Basarabia unită cu România de veci una și indivizibilă."

Promulgăm acest vot și această declarație și ordonăm să fie învestit cu sigiliul Statului și publicat în Monitorul Oficial.

(L. S. St.)

Președintele Consiliului de

Miniștri

A. Marghiloman

FERDINAND

Ministru de Justiție
D. Dobrescu

DIN NOU DESPRE BASARABIA ȘI TRANSNISTRIA

Prestigioasa revistă britanică "Jane's Intelligence Review", a publicat în ediția sa din Noembrie 1992, un interesant articol intitulat "The Crisis in Moldova" ("Criza din Moldova"), semnat de Profesorul Steve Bowers dela Universitatea James Madison din statul Virginia. Domnul Bowers, care este un prieten al Românilor și totodată al compatriotului nostru Nicolae Dima, ne-a acordat următorul interviu pe tema articolului său din "Jane's Intelligence Review" și a situației actuale din Basarabia.

Nicolae Dima: Domnule Profesor Bowers, recent ați publicat un interesant articol despre Moldova de dincolo de Prut în prestigioasa revistă britanică "Jane's Intelligence Review". Ce reprezintă această revistă? Cine o publică și cui i se adresează în general?

Steve Bowers: Revista "Jane's Intelligence" este publicată de un grup particular de editori din Londra, un concern care studiază probleme internaționale. Ea examinează toate problemele economice, politice și militare care afectează securitatea internațională. După părerea mea, revista este citită de specialiști și e urmărită cu interes de guvernele țărilor prînse în diferite crize.

ND: Vreau să subliniez că în limba română numele revistei este puțin curios... În traducere liberă poate însemna... informații, contra-informații, materiale secrete etc. Este într-adevăr o revistă de contra-informații?

SB: Cred că scopul primordial urmărit de revistă este să publice informații și analize strategice în sensul general al cuvântului; să prezinte evenimente politice la ordinea zilei din diferite țări și să analizeze implicațiile strategice, internaționale, ale crizelor de pe diverse meridiane ale lumii.

ND: D-le Profesor Bowers, titlul articolului Dumneavoastră este "Criza din Moldova". De ce ați ales acest subiect și la ce criză vă referiți?

SB: Am ales acest subiect pentru că cunosc relativ bine Moldova și problemele ei și pentru că

am vizitat de mai multe ori în ultimii ani atât România cât și Moldova de dincolo de Prut. În al doilea rând, pentru că actuala criză din Moldova, și mai refer în special la regiunea dela Nistru a Moldovei, reprezintă un bun caz de studiere a rolului forțelor armate sovietice, în prezent rusești... o ilustrare a noului rol al acestor trupe din Sud-Vestul fostei Uniuni Sovietice și dela frontiera cu România și Europa de Sud-Est.

ND: Vă referiți desigur la Armata a 14-a și la așa-zisa Republică Nistreană. Credeți că rolul acestei armate este intern, neutru, limitat la asigurarea păcii în regiune, ori este vorba de un rol strategic?

SB: Rolul Armatei a 14-a rusă a fost un rol de participant activ în criza militară din Moldova. Dacă analizăm, de exemplu, bătălia de astă vară pentru Tighina, îți dai seama că Armata a 14-a a acționat independent de Moscova; că a luat activ partea forțelor para-militare ruse locale și prin această a dovedit că de fapt răspunde vechiului comandament militar din Moscova...

ND: Ce credeți despre Republica Nistreană? Ați vizitat această regiune? Mai există și alte asemenea entități pseudo-statale în noua comunitate de state foste sovietice?

SB: Am vizitat ultima oară regiunea în vara aceasta când încă se dădeau lupte între forțele gardiste și unitățile de cazaci, pe de o parte, și unitățile de poliție ale Moldovei, pe de alta. Am făcut, de asemenea, multe fotografii, din care unele le-am publicat în

articolul din "Jane's Intelligence Review". Cred în primul rând, că această Republică Nistreană este unul din ultimele bastioane ale comunismului dogmatic, marxist-leninist, din fosta Uniune Sovietică. Apoi, este vorba de o nouă formă de imperialism rus. Dacă examinăm politica acestei regiuni din ultimii, să zicem 50 de ani, observi o tendință continuă și intensă de rusificare. În ultimul timp, comuniștii ruși din Tiraspol au adoptat din nou alfabetul cirilic și încearcă intens să reintroducă măsuri de rusificare. Îți dai seama că aceștia vor de fapt să recreeze Uniunea Sovietică așa cum era probabil sub Leonid Brejnev.

ND: Ce credeți despre echilibrul militar din regiune? Mă refer la forțele militare ale Chișinăului, cele din Transnistria și chiar la alte forțe din regiune?

SB: Este evident că echilibrul de putere inclină în favoarea forțelor nistrene, care sunt sprijinite de Armata a 14-a. De altfel, între unitățile acestei armate și Gărzile Transnistriei există nu numai o bună cooperare și coordonare, ci și un transfer continuu de militari. Mulți ofițeri din Armata a 14-a s'au și transferat de altfel la aceste gărzii. Aceste forțe militare combinate sunt foarte bine dotate, sunt coezive și își coordonează obiectivele strategice.

ND: În acest context istoric recent, în ce măsură situația este totuși diferită de trecut și cum credeți că vor evolua evenimentele?

SB: Caracteristica situației actuale este o instabilitate extraordinară însoțită de un naționalism

crescând atât al diferitelor grupuri etnice locale cât și al cadrelor armatei ruse. Dacă te referi, de exemplu, la regiunea munților Caucaz, la Abhazia ori la cele două Republici Osetine, observi că unitățile ruse locale au intervenit în primul rând pentru consolidarea și promovarea intereselor naționale și geopolitice ale Rusiei. Din punct de vedere rus, se observă, deci, o tranziție dela internaționalism sovietic la naționalism tradițional, iar din punct de vedere al naționalităților este clar că ele tind spre afirmare etnică, spre suveranitate și chiar spre independență totală.

ND: Și cum ar putea evolua în general situația în viitor?

SB: Prăbușirea fostei Uniuni Sovietice în 1991 a creat condiții favorabile declarării independenței de Moscova a majorității fostelor republici unionale și desființării vechilor structuri federative. În viitor ar fi posibilă o prăbușire a însăși Federației Ruse. Prăbușirea Rusiei propriu-zise ar putea duce la mari schimbări și la noi tulburări. Ce se întâmplă de fapt în prezent, în partea de Nord a munților Caucaz mă face să cred că într-adevăr viitorul Federației Ruse se află sub semnul întrebării. Forțele militare ruse însă, atât din Caucaz, cât și din Asia Centrală și în cazul articolului meu forțele militare ruse din Moldova, se cramponează de trecut și vor încerca probabil să mențină prin orice mijloace vechiul imperiu. Rus'ori sovietic. Într-adevăr situația din Transnistria ilustrează pe deplin poziția Rusiei și a Moscovei. Mă indoiesc că Rușii vor mai reuși să-și mențină vechiul imperiu și sper totodată că provinciile românești acaparate de Ruși vor reveni în cele din urmă înapoi la România.

ND: D-le Profesor sunteți specialist în studii Est-Europene și ați dovedit un interes deosebit față de România și Republica Moldova. De altfel, în 1991 ați fost invitat la conferința internațională Ribbentrop-Molotov care s'a desfășurat la Chișinău și ați luat cuvântul în Parlamentul Moldovei. Sunteți la curent cu ultimele evenimente și știți ca recent profesorul Alexandru Moșanu, președintele Parlamentului, scriitorul Ion Hadarac, vicepreședintele Parlamentului și istoricul Valeriu Matei, președintele comisiei Parlamentului pentru relații cu străinătatea, au demisionat din funcții. Și-au înmănat, de asemenea, demisiile alți doi Români proeminenți din conducerea Parlamentului moldovean, Vasile Nedelciuc și Paul Gusak, dar Parlamentul le-a respins cererile. Cum interpretați, deci,

demisiile?

SB: Cei ce urmăresc evoluția societăților post-comuniste, trebuie să fie alarmați de pierderea unor lideri ca Alexandru Moșanu, Valeriu Matei și ceilalți, care și-au înaintat demisiile. Personal, sunt îngrijorat pentru că ei reprezentau o alternativă democratică, pentru că aveau un important rol să ajute această parte a Europei de Kasarit să treacă dela sistemul comunist la o nouă ordine post-comunistă. Este de asemenea alarmant, pentru că evenimentul reprezintă o nouă fragmentare a guvernului Moldovei într-o

dovei într-o formațiune politică destinată prăbușirii. Alta alternativă ar fi păstrarea status quo-ului actual. Moldova ar putea în acest caz să încerce să-și mențină independența, ceea ce i-ar oferi mai mult timp să-și reexamineze situația. Un al treilea scenariu este însă și mai important. Este vorba de natura democrației Republicii Moldova, indiferent dacă va rămâne stat independent ori se va reuni cu România. Pierderea lui Alexandru Moșanu la conducerea Parlamentului și a celorlalți deputați care au demisionat, slăbește foarte mult speranța într-o nouă

Cazaci pe malul stâng al Nistrului

perioadă când era nevoie disperată de unitate și de ralieră a populației în jurul unei conduceri unite.

ND: În această situație, D-le profesor, ce scenarii posibile vedeți în viitorul apropiat al Moldovei? Ce se poate întâmpla?

SB: Scenariile posibile gravitează în jurul chestiunii referendumului cu privire la unirea cu România. Organizarea referendumului în aceste condiții reprezintă un semn de întrebare și este inoportună deoarece i-ar lipsi pe oameni de posibilitatea de a-și găsi identitatea în noua eră post-comunistă; de posibilitatea de a-și reînvia propria istorie care le-a fost răpită atâta ani; de a-și examina singuri legăturile sufletești cu România, țara de origine. Momentul ales pentru un asemenea referendum este nefericit și deschide câteva perspective.

ND: Puteți prezenta și caracteriza pe scurt aceste perspective?

SB: Sigur că da. Cea mai gravă perspectivă ar fi un rezultat al votului care să împingă Moldova din nou în brațele Rusiei și în sânul noii comunități de state foste sovietice. Acest lucru înseamnă integrarea Mol-

ordine democratică.

ND: Deci, D-le Dr. Bowers nu ar fi vorba numai de perspectiva reunificării cu România, ci de însăși supraviețuirea democrației.

SB: Exact. Atât viitorul reformelor economice cât și al procesului de democratizare politică vor avea de suferit. Și eu cred că referendumul, dacă va fi ținut, ar putea fi folosit drept un punct de cotitură. Este o situație delicată. Not, în Occident, știm că consultările electorale indeplinesc un anume rol, dar uneori rolul unor asemenea consultări nu este constructiv. Alege-riile pot crea și disensiuni. În acest caz, un referendum poate împiedica procesul examinării atente a opțiunilor. În prezent, consolidarea reformelor este mult mai importantă decât organizarea unui referendum. În conjunctura actuală referendumul va putea scinda și dezbină poporul, va putea exacerba sentimentele de frustrare, va putea rani simțăminte naționale, va putea declanșa noi antagonisme în această frământată regiune românească. Și toate acestea fără să garanteze pozițiile de lungă durată ale celor ce vor să-l organizeze.

Cazaci pe străzile Tighinei

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ȘI BRAZI..."

Din istoria Bucovinei

BUCOVINA ÎN VARA FIERBINTE A ANULUI 1940

-V-

Partea a II-a

—Prof. Nicolae CIACHIR—

La 24 Iunie 1940, Ribbentrop, se prezintă la Hitler și îi prezintă protocolul adițional, anexat la tratatul secret sovieto-german, unde la punctul 3 integral se arată: "În privința Europei sud-estice, partea sovietică subliniază interesul pe care-l manifestă pentru Basarabia. Partea germană își declară totalul dezinteres politic, față de acest teritoriu". Punctul 4: "Acest protocol va fi considerat de ambele părți ca strict secret". Moscova, 23 August 1939 și înscăunările lui Ribbentrop și Molotov. Hitler cere explicații și Ribbentrop dă următoarele amănunte. Sovieticii au accentuat interesul pentru Basarabia, iar el și-a declarat dezinteresul verbal. În protocol, formulările sunt trecute vag, datorită posibilității vreunei indiscreții, în plus relațiile germano-sovietice nu erau suficiente de cristalizate. Ribbentrop îi aduce aminte Führerului, că la plecarea spre Moscova, l-a autorizat să declare dezinteresul Germaniei față de teritoriile din Sud-Estul Europei și dacă era necesar, chiar până la Constantinopol și Strâmton, dacă problema era abordată. Deci în problema Bucovinei nu s'a făcut nici un aranjament.

La 25 Iunie 1940, la orele 6 p.m. Ministerul de Externe german, transmite telefonic lui Schulenburg: de făcut imediat o vizită la Molotov și să declare:

1. Germania, conform înțelegerii dela Moscova, nu manifestă interes pentru Basarabia, deși trăiesc acolo 100.000 de Germani. Este convinsă că viitorul lor va fi asigurat.

2. Revendicarea Bucovinei este o noutate. Bucovina a fost în trecut o provincie a coroanei austriece și este dens populată cu Germani. Germania este în mod deosebit interesată de soarta acestor Volksdeutsche.

3. În restul României, Germania are interese economice deosebite de importante, de aceea nu dorește să izbucnească un război.

La 26 Iunie, telegramele respective au fost trimise Legației germane dela București, pentru informarea personală și confidențială a ambasadorului. Acesta, s'a promițut absolut nimic Românilor.

La 26 Iunie 1940, ora 12.50, Fabricius, telegrama din București către Ministerul de Externe la Berlin, că primul ministru român i-a declarat că nu cedează, sunt hotărâți să lupte. Basarabia are 3 milioane de locuitori, din care 2 milioane Români, 80.000 Germani, câteva mii de Ucraineni, mulți Evrei și

numai câțiva Ruși. Se gândesc la un schimb de populație și târâgănează în speranța sprijinului Germaniei.

Fabricius i-a comunicat verbal, primul ministru român, că Molotov i-a declarat lui Schulenburg, că trupele sovietice trec mâine dimineață granița României, dacă aceasta nu răspunde afirmativ la ultimatum.

Acceptarea este în interesul României, de-a primi fără rezerve condițiile rusești (Arch. MFA, fond Cabinetul militar al lui I. Antonescu, pachet 179 dos. 12/2).

Telegramă foarte urgentă din Moscova la 26 Iunie ora 12.59 a.m., Schulenburg către Ribbentrop. A fost la Molotov, acesta și-a exprimat mulțumirea pentru sprijinul pentru Basarabia, dar i-a mai spus că "Bucovina constituie ultima parte care mai lipsește dintr-o Ucraină unificată". Populația germană va fi mulțumită, se va rezolva, în mod analog, cum a fost cu aranjamentul Nemților polonezi. URSS urmărește propriile sale interese și nu are intenția să încurajeze celelalte state, în pretențiile lor, cum sunt Ungaria și Bulgaria.

Telegramă foarte urgentă, Schulenburg către Ministerul de Externe german, tot 26 Iunie 1940. Molotov l-a convocat din nou, azi după masă, și având în vedere reținerile Germaniei, l-a rugat să transmită, că guvernul sovietic își limitează cererile asupra părții nordice a Bucovinei, inclusiv orașul Cernăuți. "La declarația mea, că s'ar putea ajunge la o soluționare pașnică mult mai ușor, în cazul că guvernul sovietic ar inapoia rezerva de aur a Băncii Naționale Românești, rezervă care a fost transferată pentru păstrare la Moscova, în cursul Primului Război Mondial, Molotov a răspuns că această problemă nici nu se mai pune, deoarece România a exploatat un timp destul de îndelungat Basarabia.

27 Iunie 1940 ora 10.30 a.m. Mesaj telefonic secret. Ribbentrop din trenul special către Ministerul de Externe german. Immediat telefoniți lui Fabricius, la București, să-l viziteze pe ministrul de Externe român și să-i spună: Guvernul sovietic ne-a informat că a cerut cedarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, dela guvernul român. Pentru a evita războiul între România și URSS, noi nu putem decât să sfătuim guvernul român să cedeze în fața cererii guvernului sovietic.

Fabricius către Ministerul de Externe german. Foarte urgent, București, 27 Iunie 1940, ora 4.00 p.m. Regele m'a convocat la 10 a.m. Era primul ministru, cel de Externe și Mareșalul Curții, E. Urdăreanu. Mi-au citit ultimatumul sovietic. Cer Basarabia răpită Ucrainei sovietice, când Rusia era slabă militar și Nordul Bucovinei, ca o compensație pentru cei 22 de ani de ocupare ilegală a Basarabiei. Regele dezamăgit de poziția Germaniei. Cum să cedeze, fără luptă, 1/3 din teritoriul țării. România este decisă să se bată, dar roagă, Germania să țină în frâu, Ungaria și Bulgaria și plus să le procure armament.

Fabricius către Ministerul de Externe german. Foarte urgent, telegramă din 27 Iunie 1940, orele 6.30 p.m. Regele a cerut sprijinul lui Hitler și a lui Goering. Atmosfera în cadrul Consiliului de Coroană a fost demnă, ca și atitudinea Regelui. Mobilizarea generală va începe astăzi.

Legația germană din România, către Ministerul de Externe german. București, 28 Iunie 1940. Guvernul român acceptă necondiționat ultimatumul sovietic, dar roagă ca noi să intervenim, ca Cernăuți să nu fie ocupat, mai ales că acolo locuiesc mulți Germani.

Berlin, 28 Iunie din trenul special către Fabricius. Am transmis lui Schulenburg să raporteze, ca Sovieticii s'extindă perioada de limitare pentru evacuarea Românilor și să nu fie menționat orașul Cernăuți.

Fabricius către Ministerul de Externe german. Foarte urgent, telegramă din 27 Iunie 1940, orele 6.30 p.m. Regele a cerut sprijinul lui Hitler și a lui Goering. Atmosfera în cadrul Consiliului de Coroană a fost demnă, ca și atitudinea Regelui. Mobilizarea generală va începe astăzi.

Legația germană din România, către Ministerul de Externe german. București, 28 Iunie 1940. Guvernul român acceptă necondiționat ultimatumul sovietic, dar roagă ca noi să intervenim, ca Cernăuți să nu fie ocupat, mai ales că acolo locuiesc mulți Germani.

Berlin, 28 Iunie din trenul special către Fabricius. Am transmis lui Schulenburg să raporteze, ca Sovieticii s'extindă perioada de limitare pentru evacuarea Românilor și să nu fie menționat orașul Cernăuți.

Fabricius către Ministerul de Externe german. Telegramă foarte urgentă. București, 28 Iunie 1940, orele 6.30 p.m. Recepționată la 8.30 p.m. Am transmis ieri următoarele informații minorității germane din Basarabia și Bucovina, anunțând în același timp, consulatelor noastre din Galați și Cernăuți. Germanii care s'au evidențiat în acțiuni antibolșevice și cred că sunt pe listele GPU (ale Securității sovietice) și au motive să se teamă să plece imediat spre Transilvania. Toți ceilalți, să rămână în gospodăriile lor, să ia contact cu forțele militare rusești, să se legitimeze ca Germani; li se va acorda protecția, până când vor fi strămutați.

Să se apere împotriva eventualelor bande de jefuitori vagabonzi, iar cei din ferme izolate, să se mute în comunități compacte. Totodată registrele parohiilor de stare civilă ale comunităților germane, să fie imediat îngropate (Documents on German Foreign Policy. 1918-1945, X, London 1957, doc. 50).

În acele zile, a fost invitat în România von Killinger, care a avut convorbiri cu Generalul Moruzov, cu Ministrul Urdăreanu și a fost primit de Rege, Vineri, 27 Iunie 1940, în cursul nopții. Carol al II-lea i-a cerut să intervină la Ribbentrop și Hitler, ca să fie ajutat. Ultimatumul Rusiei echivalează cu o răpire, dar el fiind un Hohenzollern, va lupta. Dar cere armament, căci el, Regele dă Germanilor petrol. În plus să-i asigure spațele, ca Ungaria și Bulgaria să nu-l atace, iar pericolul bolșevizării Balcanilor este tot mai amenințător. Killinger i-a răspuns că nu se îndoiește de curajul soldaților români, dar fără echipament adecvat, colosul rus îi va zdrobi.

Până la urmă, România s'a decis să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord. La 28 Iunie 1940, Sovieticii ocupă capitala Bucovinei, Cernăuțiul și provocă grave incidente la Herța, care nici nu figura să fie cedată lor, au ucis un căpitan, mai mulți civili și au trecut mai departe cu 11 km de linia de demarcație pretinsă de ei. Iar la 29 Iunie, diplomatul român Davidescu telegrama, că a fost arestat Generalul Mitrea și o serie de funcționari CFR la Cernăuți, în mod cu totul abuziv de către Sovietici (N. Ciachir, Basarabia sub stăpânire țaristă 1812-1917, București, 1992).

A doua zi, după ce trupele sovietice au pătruns în Basarabia și Bucovina de Nord, adică la 29 Iunie 1940. Hitler îi trimitea o scrisoare Regelui Carol al II-lea. "Deduc că Majestatea Voastră se teme că ar fi vreo legătură între ce se întâmplă acum în România și vizita dela Berghof din 24 Noembrie 1938". Îi reproșează în continuare, ca România a făcut politica dușmanilor Germanilor și numai în ultimul timp a încercat să se elibereze de tabăra potrivnică Reichului. Ar dori să ajute România "în măsura în care aceasta stă în puterea Germaniei".

În acest timp, Sovieticii încăleau în mod grosolan, acordul stabilit cu România, provocând grave incidente, dezarmând, capturând material de război, sechestrând trenuri de evacuare, dar lucrul cel mai grav, omorând militari români și ocupând teritorii în plus.

În legătură cu zona Herța, este cazul să dăm amănunțit situația. Astfel din județul Dorohoi, au ocupat, ilegal, un oraș neresedintă de județ, Herța, format din cartierele: Herța țarg, Modorojeni, Mahala, Movila, Slobozia și Tinteni. Dela orașul neresedintă Mihăileni, cartierul Sinauți,

plus 7 comune rurale, compuse din 26 de sate. Acestea erau:

1) Buda cu satele: Buda Mare, Buda-Mică, Moșești, Pasat.

2) Godinești cu satele: Godinești, Lucovița, Slobozia.

3) Horbova cu satele: Bănceni, Cotu-Boian, Horbova, Mamonița, Sinihău.

4) Hrețca cu satele: Becești, Hrețca, Fundoia, Streanga, Văleni.

5) Lunca cu satele: Lunca, Molnița, Pilipăuți.

6) Târnuța cu satele: Proboști, Târnuța.

7) Tureatca cu satele: Culiceni, Nicoveni, Puieni, Tureatca (Arch. St. Buc. Ministerul Justiției, Secțiunea judiciară, dos. 34 (1940), f. 13-14).

Dar Sovieticii nu se mulțumeau cu atâtea, ci atâțând pe Maghiari și Bulgari, încercau practic să desființeze statul român. Astfel ministrul Germaniei acreditat la Budapesta, raporta la 1 Iulie 1940, orele 2.05 a.m. printr-o telegramă Ministerului de Externe la Berlin următoarele. Că reprezentantul sovietic dela Budapesta, îi încuraja pe Unguri, să întreprindă imediat o acțiune armată împotriva României, făcându-se specificarea că Rusia manifestă dezinteres pentru Transilvania și spațiul carpatic. Czak, le-a spus că forțele maghiare, cu cele române, sunt egale ca efective, dar moralul Ungurilor este mult mai ridicat. Nu se așteaptă la o rezistență serioasă din partea Românilor; în caz de conflict, dar nu-și pune mari speranțe într'un atac simultan bulgăresc, deoarece aceștia, sunt ținuti în șah de către Turci.

Într-o altă telegramă, din Budapesta, la 5 Iulie, ora 11.55 aceeași sursă informa, că Molotov, care nu prea primește ambasadori, pe cel maghiar l-a primit de 2 ori, în 3 zile, din proprie inițiativă. La început a respins propunerea Ungariei, ca 5 sate din Bucovina, însumând 12.000 de locuitori de origine maghiară să fie strămutați, apoi a declarat că le va satisface dorința. În plus considera juste revendicările lor față de România și a dat ordin ca navele maghiare aflate la Reni și Ismail, să primească liber, ca cele germane.

Surse românești informau că Fabricius socotea că Reichul trebuie să ajute cu asistență militară România, căci în circa 2-3 luni, dacă Ungurii și Bulgarii nu vor ridica pretenții teritoriale, ori ordinea internă nu va fi subminată, servindu-se de agenții Internaționalei a III-a, URSS va ridica noi

pretenții (Arch. MFA, M.St. M. dos. 725/1).

Fabricius făcând un sondaj printre Sașii din Transilvania, privind viitorul lor și al provinciei în care locuiesc, a ajuns la următorul coeficient de 80% pentru menținerea situației actuale, adică administrație românească, 15% pentru autonomia Ardealului, 5% pentru alipirea la Ungaria.

Față de revendicările Ungurilor, Sașii din Ardeal manifestă furie și ură. Reichul este mulțumit de modul cum România își execută angajamentele economice, dar la Berlin există temerea, când arma germană va începe acțiunile decisive împotriva Angliei, Rusia va ridica noi pretenții, cerând teritorii peste Prut și Dunăre și în Ucraina Subcarpatică (Arch. MFA, M. St. M., dos 725/1).

Părerile erau realiste, deoarece, Schulenburg, raporta la 21 Septembrie 1940 la Berlin, că Molotov i-a declarat (așa cum îi declarase și la 1 Septembrie 1940) că Sovieticii erau supărați, că n'au fost consultați cu arbitrajul dela Viena, din 30 August 1940, Germania violând articolul 3 al tratatului de neagresiune. În plus, "garantarea de către guvernul german a frontierei române, este un act îndreptat împotriva Uniunii Sovietice". De asemenea, limitarea pretențiilor rusești numai la Nordul Bucovinei, s'a făcut la insistențele Reichului. Molotov a concluzionat, că el "speră că guvernul german îi va acorda sprijinul pe viitor, când se va pune chestiunea Bucovinei de Sud".

Concluzionând, la 28 Iunie 1940, începeau pentru Români din Bucovina de Nord, zile negre, zile de doliu. Întregul învățământ românesc a fost lichidat, bunurile bisericilor confiscate și mulți preoți închiși, lichidați ori trimiși în Siberia. Din prima zi, au fost naționalizate: băncile, instituțiile de credit, mijloacele de transport, uzinele, tipografiile, hotelurile, farmaciile, teatrele, clădirile mai mari și casele tuturor celor care au plecat etc., etc. În timp ce Români, prin diferite tipuri, erau duși în Rusia, mii de Ucraineni și Ruși, se instalau în Bucovina.

Noroc, că acest calvar, a fost scurt, doar un an. Dar viitorul prezenta surprize.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

EVREII ROMÂNI NU TREBUESC INSULTAȚI

DL. Moses Rozen, Rabin sef, l-a susținut pe Dl. Nicolae Ceaușescu pe motivul că el trebuia să-și ocrotească oile credincioase de furia dictatorului antisemit.

Acum adresăm o rugămintă Rabinului sef, și tot cu gândul de a ocroti, de data asta, demnitatea celor 18.000 de evreii care-i mai erau în România, majoritatea oameni în vârstă, liniștiți, educați ce fac cinstite onorări țării de a-i avea ca cetățeni. Regretul nostru e că Dl. Rabin sef insulta acest grup când afirma că dacă nu s-a făcut pe voia proprie - printre care și un proiect de lege pe care D-lui Iliescu de a introduce cenzura - atunci el, Domnul Rabin sef, își ia Evreii lui și umbra.

Not considerăm această afirmație ca o insultă adusă comunității din România și Evreilor în general.

Evreii nu s-oameni de satul, ei nu și-aruncă țânții și nevestele în vârful cărții și o laiu la drum pentru că așa le-a poruncit bulibașa. (De data asta bulibașa ar fi Dl. Rozen, N.R.) Ei sunt cetățeni ce știu să-și păstreze demnitatea, în plus ei nu savurează "lebedă la frigare" așa cum o savurează Romii ajunși prin metropolele Apusului....

Facem aceste observații fără nici o răutate și-l felicităm pe Dl. Rozen care a trecut pragul celor optzeci, urându-i din inimă viață lungă, sănătate și înțelepciune.

"TAPA"

ISPĂȘITOARE

Odată cu eliberarea liderilor din pușcării se încearcă și reabilitarea regimului, găsindu-se "Tapa" (care-i femininul dela tap) ispășitoare.

În Ianuarie, cu ocazia zilei de naștere a răposatului pus la zid, s'au dus la gmapă ca să-l bocească vreo 200 de persoane ce au depus corane de flori pe mormânt. Cine au fost plângăreții care au venit cu limuzinele și-au cheltuit bani intru memoria "Fiului Prăpădit", când în țară lucește sărăcia?

Am fi considerat pelecinajul ca o recunoștință post-mortem a unor tovarăși care-și plăteau o datorie pentru favorurile obținute, dar în același timp suntem asaltați cu difuzarea de noi mărturii că Ceaușescu a murit demn, că era bine intenționat și că unii soldați care s'au oferit voluntar ca să-l împuste erau cu ochii înlacrîmați. Tot din aceeași sursă ni se dă a înțelege că marele vinovat de nenorocirile cazute pe capul Românului nu era EL, nu era nici regimul care intruchipa viziunea științific de fericire socialistă garantată, ci

singurul vinovat era doar EA, savanta de renume multilateral și tovarăsoaica lui de viață, o femeie cu privire dușmănoasă și cerul gurii negru care, spun mar-torii, te lovea cu'n miros de acreală, de-ți scrântea nasul.

Pe cei îngrijorați de soarta țării și de teama că se va repeta istoria, îi asigurăm că există o mare diferență între fostul regim al răposatului Ceaușescu și actualul regim al D-lui Ion Iliescu:

Soția D-lui Președinte Ion Iliescu nu-i certată cu săpunul!

TIMBRE ANIVERSARE SAU INSULTATOARE?

Regia Autonomă Poșta Română a hotărât să emită două timbre aniversare: unul cu chipul lui Iuliu Maniu, (120 de ani dela naștere) fost Prim-ministru și unui din artiștii Marii Uniri, alături de învățătorul din Topoloveni, Ion Mihalache, (101 ani dela naștere) sef al Partidului Tărănesc care în 1925 s'a unit cu Partidul Național al lui I.M. și-au fondat Partidul Național Tărănesc ce supraviețuiește cu cinstă și astăzi.

Al doilea timbru e dedicat împlinirii a 100 de ani dela nașterea lui Armand Călinescu, mână dreaptă și stângă (mai mult stângă decât dreaptă) a Regelui Carol al II-lea.

Credem că ar fi mai nimerit ca așa cum Maniu și Mihalache, împlețiți în destin, sunt pe timbru cu chipurile alăturate, tot așa și fostul Prim-ministru Armand Călinescu să fie alături și el de omul cu care și-a împletit destinul: Regele Carol al II-lea, ambii sincronizați în caracter și legați de soartă cu'n sfârșit asemănător: Călinescu a fost executat de legionari, iar Carol nr. 2 a fost alungat pe brânci din țară, tot de legionari.

Ce mândri vor arăta pe timbre foștii "măreți" pe vremea lor; unul: "Omul de oțel!", și celălalt "Regele fustelor necrobite".

(Notă: ideea de a comemora pe Iuliu Maniu, care a fost simbolul Democrației și Ion Mihalache, omul integru, alături de un Armand Călinescu, călăul Regelui criminal Carol al II-lea, este o insultă premeditată ce se aduce celor doi martiri ce-au murit în închisorile comuniste).

FRUMUSEȚEA

ARE DOUĂ REGINE

România și-a ales dintr'un grup selectat de fete pe cea mai frumoasă fată pe care au numit-o "Miss România". Acum și Romii au ambiția lor și au ales pe "Miss Piranda 1993", Lelița "cu sânii ca de piatră".

DIN SUFERINȚELE DEȚINUȚILOR POLITICI

MĂRTURISIRI ÎNTĂRZIATE

IARTĂ-MĂ NENE IOANE!

Gheorghe GORUNESCU

Era prin anul 1946, an de cruntă secetă, an de sărăcie, an de răscruce și cumplite frământări sociale. An în care omul își lua traista la spinare și fie că apuca drumul codrilor, fie că își cindea forța brațelor pentru un ciur de mlaie, să-și salveze copiii de bîcșnică teroare a foamei. În satul meu, Cărbureni, nu departe de orașul legendar Curtea de Argeș, se mai găsea câte ceva de ale gurii, dar cîr-cula zvonul că va veni o foamete mare, care va matura orice urmă de viață, așa precum scrie în Apocalips. Oamenii se priveau speriați și cum spaima nu ar fi fost de-ajuns, mai veneau și alegerile. Ca din pămînt se iviseră o serie de indivizi suspecți care în numele guvernului Petre Gîroza promiteau marea cu sărea. Cel care îndrăznea să aibă o altă opinie decât cea oficială, era chemat la postul de jandarmi și lămurit pe cale "pajnică" în cel mai fericit caz, cu două-trei duzini de ciomege. Dreptul la propa-gandă electorală nu-l avea decât Blocul Partidelor Democrate, care-avea ca semn electoral "soarele". Restul partidelor erau pázite de dușii bine hrăniți și plătiți care nu aveau altă misiune decât să le studieze mișcările cu lupa și să raporteze la centru. Deputat de Argeș era Constantin Doncea și cei ce nu-l cunoșteau

plăteau amărnic această ne-chibzuință. Nu-l întâlnisem niciodată, dar aveam să-l cunosc personal la o serbare școlară, când am fost cu brutalitate dat deoparte ca să vorbească el. Veni-se în campanie electorală, cu două mașini de gorile ca pe vremea temutului gangster Al Capone. Dorind să ripostez, directorul școlii primare m'a oprit spe-riat spunându-mi: Ce-ai în-nebunit? Vrei să-mi pierd pâinea dela gura copiilor? Este Doncea și până acum nimeni nu i-a stat în cale. Bagă-ți mințile'n cap băie-te, că nu-i de joacă. Si nu înțelegeam pe vremea acea de ce era așa de in-fricoșat și când am înce-pu-t să înțeleg, era mult prea târziu, încăpusem în ghearele Securității. Mai ora prin sat, pe vremea a- ceea un specimen: Nicu al lui Carașo, un alcoolice notoriu, care devenise spaima liniștitului sat. Intr'o zi ieșind dintr'o cărciumă, beat mort, amenințându-mă cu pistolul m'a pus, să cînt cu el singurul cântec pe care-l știa dela "partid": "Foile Verde foi de vrej, Trăiască Gheorghiu-Dej". Dându-mi seama de gradul de ebrie-tate în care se găsea, i-am dat un brînci și am fugit. Dezechilibrat, pistolul i-a căzut din mîna și când a reușit să reîntre în po-se-sia lui, eu căpătaseam dis-tanță serioasă sub tălpi. În sat, deși erau destui ță-răniști și liberali nu in-

drăznise nici unul să ia a-titudine și nu din lășitate ci din teama aceea anima-lică, ce ți se strecoară ca un virus în subconș-tient. Intr'o noapte, împre-ună cu regretatul Protoereu de Argeș, pe atunci elev la seminarul teologic din Răm-nicu Vâlcea, Dumitru Țița, cu încă un coleg de liceu Cioclu Petre, astăzi plecat în Israel, am pus la cale o faptă, pe care tinerețea noastră o putea desăvârși în toată frumusețea ei. Am luat o găleată cu smolă (tatal regretatului protoereu era cărciumar) și o pensulă stufoasă plecând prin sat să facem cât de cât propagandă electorală în favoarea Par-tidului Național Tărănesc, cel mai persecutat la vre-mea aceea. Unde vedeam soa-rele afisat, pictam cu multă iscusință și un ochi. Unde era scris "Trăiască Petre Gîroza", scriam și noi "Trăiască Iuliu Maniu" și tot așa am ținut-o toată noaptea. Ce era mai interesant în joaca aceasta, era că nici unul nu figura ca membru al vreunui partid istoric și nici în organizațiile de ti-neret. Când îngăbenit de colb se zărea vreun întă-rziat, se dădea repede a-larma și dispăream în po-rumbul înalt în care cu greu ne-ar fi putut depista ci-neva. A doua zi, însă mare fierbere în sat, nu se știa cine făcuse isprava și primii banuși au fost ță-răniști, care se jurau de mama focului că n'au făcu-

t-o ei. Preotul Dinoiu era și el în mare încurcatură. Mai tot gardul cîmîturului era plin de însemnele electoratului țărăniști se-cratarul Partidului Muncito-resc îi tot reproșa de zor: - Bine părinte, te apucași de prostii la vîrstă aceasta? Ce-ai zice de-o excursie, să zicem la jandar-meria din Pitești? Te-ai cumînți, ai? Nicî primarul comunei n'a scăpat mai ieftin, el trebuind să in-to-mneasca o listă cu loți țărăniști și liberali din sat și să indice gradul de periculozitate al fiecăruia. Ar mai fi fost legionarii, dar singurul exemplar ca-re mai supraviețuise închi-sorilor Maresalului Anto-nescu, dispăruse și acela fără urmă undeva pe santiere-le întinse ale României. În final, l-au chemat pe Ion Chițoiu, cunoscut frunțas ță-rănist și după o îndărjită anchetă, l-au pus să dea o declarație în care să spe-cifice cum și-a petrecut noaptea respectivă și unde se găsea. Incriminatul era un bărbat brunet și frumos, cu trăsături elinice, căsă-torit, fiind și tată a două fetițe frumoase. Multă vre-me fusese casier sau no-tar în comuna Valea Iasului și părea foarte dezghe-țat la minte. Nu a negat că se situase printre frunțaii Partidului Național Tără-nesc, dar a contestat catego-ric amestecul său în aceea-facere, după el, oarecum

Continuare în pag.20

EDITORIALE

DI. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA LOR 1X0

Puteți procura dela adresa de mai sus, următoarele cărți:

PITESTI DE D.BACU	\$ 20.00	VORBE CU TALC, de Vasile MILITARU	6.00
POEZII DIN INCHISORI, culegere de Zahu PANA	20.00	PADUREA DELA TANCABESTI, poezii de Ion TOLESCU	5.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zahu PANA	18.00		
JURNALUL FERICIRII, de monahul N. STEINHARDT	22.00	RASPUNSURILE LUI TRAIAN BOERU IN CAZUL IORGA- MAGEARU.	EPUIZATA
GOOD BYE, DOMNULE PACEPA ! de Gh.I.OLBOJAN	10.00	POVESTE DE DINCOLO, de Ana Maria MARIN	7.00
PENTRU LEGIONARI, Cornelii Z. CODREANU	28.00	DESTARATII, poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DEZGROPAREA CAPITANULUI, de Vasile POSTEUCA	12.00	DURERI CONDENSATE, poezii de Vasile MUSTATA	5.00
DIN IMPARATIA MORTII, de Gabriel BALANESCU	28.00	PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, poezii de Alex. BIDEAN	10.00
ARON COTRUS, opere complete	20.00	CARUTA CU SCANDURI, de Marcel PETRISOR	5.00
SI CERUL PLANGEA, amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00	VRETI SA RADETI, de Florin SCARLATESCU	5.00
SARATA de Nicolae ROSCA	8.00	BISERICA SI RELIGIA LA ROMANI, de Horia STAMATU și Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
CREZ DE GENERATIE, de Vasile MARIN	20.00	PARMITHI, de Victoria BATU	5.00
INSEMNARI DE PE FRONT (1936-1937) de Nicolae TOTU	12.00	AGAPE, poezii de N.NOVA, D.ICHIM și F.BATU	6.00
		VALEA NISIPULUI DE AUR, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
POEZII PRINTRE GRATII, de Alex. SILISTREANU	8.00	SEARA LUMINOASA, poezii de Florica BATU	7.00
OPERE COMPLETE de Alex. CANTACUZINO	15.00	URMELE, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
ISTORIA POLITICA SI MILITARA A RAZBOIULUI	25.00	PENTRU COPII, poezii de Florica BATU	8.00
22 Iunie, de G-ral Platon CHIRNOAGA	15.00	APARTILE MAICII DOMNULUI LA MEDJUGORJE, de Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00	MELCUL, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
ANI DE GROAZA DIN ROMANIA COMUNISTA de Virgil MATELAS	18.00	BOLNAV DE CANCER IN MEDJUGORJE, de Florica BATU-ICHIM	2.00
PE MELEAGURI STRAINE de Filon VERCA	15.00	FATIMA-profeții de tragedie sau speranță pentru lume de Antonio A. EARELLI	16.00
POEZII, de Nicu IANCU PALTINISTEANU	10.00	Traducere în limba română de Eugenia ADAMS-MURESANU și Filip MARIAN	
AMINTIRI DIN INCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00	POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
CETATI SFARAMATE, schițe și nuvele de Nicolae NOVAC	7.00	THE ANTI-HUMANS (Pitești, tradus în limba engleză) de D. BACU	20.00
FORTUL Nr. 13, de Marcel PETRISOR	10.00	JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză), de Nicolae DIMA	23.00
INTRE CIOCAN, SECERA SI NICOVALE de Parasciv NAMOLOASA	28.00		
DIALOG DE ABIECTIE, de Radu. N. CISMASEANU	5.00		
AMINTIRI DIN COPILARIE, de P. NAMOLOASA	5.00		
O VIATA INCHINATA UNUI SAT, de Nicolae GOLEA	7.00		
PUNCTE DE VEDERE, de Eugen POPESCU	15.00		
TEMELE DE VEAC NOU, de Vasile MILITARU	18.00		
STROPI DE ROUA, de Vasile MILITARU	20.00		
POEMELE NEMURIRII, de V. MILITARU	18.00		

La fiecare comandă se adaugă costul expediției

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

LIDERUL OPOZIȚIEI ROMÂNE, PROFESOR DR. EMIL CONSTANTINESCU ÎN LOS ANGELES

Profesor Dr. Emil Constantinescu, președintele Consiliului de rectori, președintele Convenției Democratice din România, a făcut o vizită în Los Angeles, timp de trei zile.

Domnia sa a sosit pe data de 18 Februarie 1993, la orele 11:40 p.m., pe aeroportul din Los Angeles. A fost întâmpinat de un grup de 20 de Români, ce aveau drapele românești și o pancartă pe care era scris "Bine ați venit D-le Președinte". Este demn de remarcat că au fost prezenți Români ce au venit dela o distanță de 400 de mile, pentru a-l întâlni la aeroport.

Pe data de 19 Februarie crt., la orele 11:30 a avut loc întrevederea cu Președintele Ronald Reagan, în biroul acestuia, în orașul Century City. Din partea delegației române au participat: Prof. Dr. Emil Constantinescu, Prof. Dr. Dan Moldovan, Arh. conductor Dan Cojocnean, Ing. Ioan Jarnea și Asist. de cercetare în biologie moleculară Lucian Cruceanu. Discuția a durat timp de 40 de minute. Președintele Reagan s'a dovedit a fi un om cu o deosebită căldură sufletească, deschis, înțelegător față de problemele socio-politice ale României. În ciuda faptului că întrevederea a fost fixată doar pentru 30 de minute, Președintele Reagan a extins-o, arătând deosebit interes față de problemele puse în discuție de președintele Convenției Democratice, Prof. Dr. Emil Constantinescu.

Domnul Emil Constantinescu a oferit în dar Președintelui Reagan simbolul Revoluției române - drapelul românesc din care s'a decupat stema comunistă, drapel ce a fluturat pe tancurile din București.

Întâlnirea a avut un caracter confidențial și nu s'a acceptat o conferință de presă.

La orele 1 p.m., D-nul Nestor Rates, din partea postului de radio Europa Liberă, a luat un interviu D-lui Emil Constantinescu, interviu care s'a difuzat în România în cursul aceleiași zile.

La orele 4 p.m., la Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, reprezentanții comunității române a organizațiilor din Los Angeles, s'au întâlnit cu Prof. Dr. Emil Constantinescu. Aici s'au stabilit legăturile pe viitor cu țara și

atitudinea diasporei române din Los Angeles coroborată cu Opoziția română. S'a organizat filiala Fundației Române pentru Democrație, ce își are sediul în București. Prof. Dr. Dan Moldovan va coordona această activitate din exil.

La orele 7 p.m., la restaurantul "Mignon", Prof. Dr. Emil Constantinescu s'a întâlnit cu comunitatea română din Los Angeles, unde a făcut o expunere a actualei situații politice și economice din România și a răspuns întrebărilor puse.

Sâmbătă 20 Februarie, la ora 10 dimineața Dl. E. Constantinescu a fost interviuat de către un reprezentant al postului de radio B.B.C., iar la ora 11 de un reprezentant al postului de radio Vocea Americii.

Dând curs invitației Președintelui Ronald Reagan, D-nul E. Constantinescu a vizitat biblioteca Ronald Reagan, bibliotecă ce va rămâne posterităților.

În cursul serii, a avut loc o nouă întâlnire a reprezentanților comunității române cu D-nul Prof. Dr. Emil Constantinescu.

Duminică 21 Februarie, a fost zi rezervată vizitării bisericilor românești din Los Angeles și împrejurimilor. Domnia sa a fost prezent la biserica din Verdugo până la orele 1:30 p.m. A stat la Biserica Ioan Botezătorul până la orele 4 p.m. La ora 5 p.m. a avut o conferință de presă cu presa americană din Orange County, apoi a acordat un interviu revistei "Clipa" și dela orele 6:30 p.m. a fost prezent la Biserica penticostală din Anaheim. La biserici a expus actuala situație socio-politică din România și a răspuns întrebărilor puse de către participanți.

Popularitatea Domniei sale a crescut considerabil în cadrul comunității române din Los Angeles și dacă înainte se mai ridicau voci împotriva sa, acum se bucură de deplin respect și dragoste din partea noastră.

Convenția Democratică din România a dat dovadă de maturitate politică, atunci când l-au ales pe D-nul Emil Constantinescu în funcția de Președinte.

Lucian CRUCEANU

HAMILTON - CANADA

La data de 4 Octombrie 1992, comunitatea Bisericii Române Unite cu Roma a sărbătorit, la Hamilton, împlinirea a 5 (cinci) ani de când Părintele Victor-Aurel Crișan, ce aparține Mitropoliei Române Unite de Alba Iulia și Făgăraș cu sediul la Blaj - România, a înființat prima

parohie românească greco-catolică din regiunea Ontario - Canada pentru toți Canadienii de origine română, ce aparțin religiei romano și/sau greco-catolice.

Cu această ocazie a avut loc alegerea Consiliului parohial, iar Părintele Victor-Aurel Crișan a comuni-

cat participanților la aniversare că a înființat "FUNDATIA FERICITULUI IEREMIA ROMÂNUL" cu incepere dela 4 Octombrie 1992, ca organizație greco-catolică "NON PROFIT" ce va funcționa pe bază de statut propriu.

Correspondent

IARTĂ-MĂ NENE IOANE!

Urmare din pag.19

ciudadă. Pe vremea aceea mai era puțină libertate și oamenii se cunoșteau între ei. A venit însă anul 1948, an în care România a fost îngrădărită pentru 45 de ani, dându-se înapoi cu un secol față de restul Europei. Oamenii erau prinși, arestați, torturați pentru a magnifica culpe sau pentru a îndrăzniseră cândva să aibă un trecut politic, în care se încrâncenau să nu sculpe. Târât și eu prin închisori și coloni de muncă forțată, aveam să aflu de niște

cețeni de prin părțile mele de baștină, ca și Ion Chițoiu, arestat și ținut 6 luni în arestul Securității din Pitești, pentru a recunoaște activitatea lui contrarevoluționară de pe timpul cât se desfășuraseră alegerile rămase proverbiale din anul 1946. Unul din capetele de acuzare, poate cel mai apăsător, care l se puneu în spinare cu ajutorul bănelor de calibrul diferit, era sotia aceea nevinovată de elev, pe care reușiserăm să o regăzim în condițiile cele mai conspirative. Ion

Chițoiu n'a murit în închisoare, dar întâmplarea aceea i-a marcat toată viața situându-se printre dăstăniile cel mai de temut al regimului comunist. Acum, când praful vremii s'a asternut peste toate amintirile, când rănille și plăgile adânci ale trecutului s'au să se cicatrizeze din ce în ce mai mult, nu-mi rămâne să spun decât atât: Iartă-mă nene Ioane, că eu te-am împins nevinovată în fața istoriei.

Ghe. GORUNESCU

În ziua de 20 August 1992 ora 9:15, a încheiat din viață, la Bordeaux - Franța, un mare fiu al neamului românesc: Inginerul agrozoom ALEXANDRU M. MURTAZA (15 Martie 1914 - 20 August 1992)

Fost director general al Agriculturii din Transnistria, inginer-sef la Centropcoop București, decorat cu ordine și medalii în țară și în străinătate, fost ministru al Agriculturii în guvernul condus de Iuliu Maniu (când voturile au fost furate de către comuniști, în 1946).

Urna cu cenușa lui a fost trimisă în țară și îngropată la cimitirul Ghencea, alături de mormântul soției, conform dorinței defunctului.

Dumnezeu să-l odihnească.

- CHICAGO -

ACTIVITATE CULTURALĂ

În ziua de 29 Ianuarie 1993, ora 7.30 p.m. s'a inaugurat "CERCUL CULTURAL MIHAI EMINESCU", cu sediul în Str. N. Paulina Nr.6350, în sala Bisericii "Nașterea Domnului" din orașul Chicago.

Cu ocazia inaugurării cercului cultural, s'au aniversat, în aceeași seară, 143 de ani dela nașterea poetului nostru național Mihai Eminescu (15 Ianuarie 1850).

Programul a cuprins recitări din creația poetului, dramatizarea poe-

mului "Scrisoarea a III-a", precum și conferința "Eminescu în cadrul literaturii universale", ținută de Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu, președintele cercului cultural.

Și-au dat concursul: Preot Protopop Simion Pavel (Parohul Bisericii "Nașterea Domnului"), Eugen Bărsan (Președintele comitetului Bisericii "Nașterea Domnului"), Lucia Pop, Jean Bukiu (Secretarul cercului cultural), Corina Ardelean și Elena Lazăr.

Correspondent

FELICITĂRI

LUI MIKE IONESCU

Familia E.S. Ionescu felicită pe fiul lor, Mike Ionescu, cu ocazia absolvirii Institutului de Tehnologie "De-vry", specialitatea "Associate Applied Science in Electronics", cu diploma de onoare.

PLĂNUIȚI DE ACUM VIITOAREA VACANȚĂ DIN 1993!

Aranjați să fiți la

"CÂMPUL ROMÂNESC"

-HAMILTON ONTARIO CANADA-

In săptămâna

TABEREI DE VARĂ

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ

HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC

1 AUGUST - 8 AUGUST

O SĂPTĂMÂNĂ DE ZILE

PETRECEȚI VACANȚA

ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Lăsați totul deoparte

Vă oferim ceva pentru fiecare, tânăr sau bătrân

Aduceți cu Dvs. corturi sau treiere pentru dormit și cele necesare gătitului

Pentru informații scrieți la adresa:

Asociația Culturală Română
Box 4217, Station D., Hamilton, Ont., Canada

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

ȘTIRI BUNE ȘI ȘTIRI RELE

Singurul progres real în economia țării este șomajul. E lipsă de apă, de căldură, de energie, de locuințe. E lipsă de toate. E lipsă chiar și de inovații: Primăria acuză Prefectura că nu este apă, iar Prefectura acuză Primăria. În plus avem secetă și iarnă grea fără omăt, inflație, jafuri, crime, sperturi, negustori ambulanti cu marfă din surse "nesănătose", iar intelectualii gândesc: un bilet dus, către Apus...

Acestea-s știrile bune: cu ploaie la timp, cu spirit gospodăresc și puțină cinste lucrurile se pot îndrepta. Acum știrile ce ne înspăimântă:

Cu ajutor președinției comunistii au reluat frânele și pregătesc lovitură de grație: suprimarea libertății presei. S'a complătat la acest final din momentul când s'a furat Revoluția. Tovarăși de crime ai fostului regim sunt liberi, ori pe cale de a fi eliberați, eroii Revoluției au devenit persoane incomode, iar despre sacrificiul lor se pomenește rar și cu'n sferă de gură.

După trei ani Procesul comunistilor n'a început, dar procesul lui El și Ea a durat trei zile, inclusiv execuția. Despre banii furati de Ceaușescu nici o vorbă, despre valutele sustrate dela băncile din străinătate, altă muțenie. Prefecturile sunt acaparate de partizanii FDSN-ști care s'în majoritatea fostii PCR-ști, la fel și cu celelalte posturi de administrație. Totul se transferă, nimic nu se schimbă. FDSN ne-a dat un eșantion de "Viitor de aur" ce ne așteaptă:

A fost dată în judecată D-na Doina Cornea. Crima s'a comis acum vreo 20 de luni, dar procuratura are minte lungă de elefant. Vina D-nei Cornea e că pe timpul minierădei, în loc să îndemne publicul să-și scoată haina, cămașa și pantalonii ca să nu se umple de sânge când li se aplicau lecții de "Democrație". D-na Cornea a îndrăznit să-i sfătuiască cum să-și apere viața! Crima pe care FDSN o numește "Subminarea puterii de stat"!

Există o lege: aceleași cauze, aceleași efecte. D-na Cornea a fost o opozantă sub regimul lui Ceaușescu și continuă să fie o opozantă și sub regimul D-lui Iliescu.

CE SE ÎNTÂMPLĂ

LA

PUCIOASA-GLODENI?

Se zice că la Pucioasa-Glodei oamenii ar vorbi cu Dumnezeu!

Ne referim la un grup de tineri ce și-au impus o viață monahală, fără țigară, nu băutură, nu droguri. Ei locuiesc într-o casă particulară unde și-au deschis un atelier "de creație spiritual-artistică creștină ortodoxă" care a fost numit și "Noul Ierusalim".

Zvonurile și "minunile" circula: niște tineri care au pătruns, fără voie, cu tractorul în curtea "aterierului"; la întoarcere li s'a "retezat tractorul în două" și unul a murit. Au fost acuzați că acolo se fabrică arme, droguri, că-i desfrâu etc. A venit poliția a acoromit totul, dar n'a găsit nimic compromițător. Pavel Susara scrie în "România Literară" nr. 38: "Altarul Noului Ierusalim... viețuiește după toate regulile curățeniei gândurilor și a trupului și într-o mare iubire de Dumnezeu o minuscule galerie de tineri... în absența aprobării sinodale. El nu are funcție cultică, ci este folosit deocamdată ca spațiu de expoziție și atelier de creație."

"Noi am ieșit din rândul lumii că să trăim ascunși ca să putem rezista", declară unul dintre tinerii artiști. Notă: Acest grup a câștigat simpatia P.S. Iriueu, vicer al Clujului și pentru acest motiv, după moartea I.P.S. Teofil, Arhiepiscopul Clujului, Sinodul l-a ales ca Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și al Clujului pe Arhimandritul Bartolomeu Valeriu Anania.

C.A.D.A. ACUZĂ

ȘEFII ARMATEI

După Revoluție s'a inițiat "Comitetul de Acțiune pentru Democratizarea Armatei" cu scopul de a scoate armata din jocul politic. Asta a supărat pe militarii politicieni și pe politicieni, care au nevoie de ajutorul militarilor.

C.A.D.A. acuză pe ofițerii superiori că au dat ordin să se tragă în revoluționari; printre cei acuzați sunt: fostul Ministru al Apărării Vasile Milea, Generalul Stănculescu, Gușe, Ghițăc și Topliceanu. S'a citit o listă cu ofițerii care au dat ordin să se tragă și care n'au avut nimic de suferit. S'au adus acuze Sefului Marelui Stat Major, Generalul Cioflină, care a "sfătuit" ofițerii din Timișoara să se înscrie în organizația "supra patriotică" ce-i condusă de comunisti: "Vatra Românească".

CEARTĂ ESTE, DAR APĂ NU-I

"Prefectura nu are nici o implicație în asigurarea cu apă și căldură" a declarat Dl. Ioan Ciocean, subprefectul Capitalei.

"Nu Primăria este vinovată de lipsa apei, ci Prefectura" afirmă Dl. consilier Tudor Pamfil, iar motivul acuzații nu-i altul decât:

"Întotdeauna se lovește în cei aleși și nu în cei numiți."

E...PE JUMĂTATE

Suprafața care trebuie încălzită în București necesită o energie termică de 5.200-5.400 Gcal/h; dar actualmente energia termică e redusă la 3.200-3.300 Gcal/h.

ADRIAN PĂUNESCU E CU DOSAR

Avocat-prof. Traian Tomescu l-a acuzat pe senatorul P.S.M.-ului, Adrian Păunescu, (poetul) că are dosar penal la Direcția Generală a Poliției, pentru următoarele fapte:

Luare de mită, trafic de influență, primire de foloase necuvenite, șantaj, calomnie, Dl. Păunescu n'a fost trimis în judecată pentru că dosarul n'a fost trimis la Procuratură. Cu excepția acuzei "Luare de mită" (art. 254 c.p.), celelalte infracțiuni au fost amnistiate "în timp util". Acuzatorul precizează: "Ori eu sunt mincinos și dacă așa este, înțeleg să suport rigorile legii penale, ori eu am dreptate și Adrian Păunescu (poetul) trebuie arestat imediat, judecat și condamnat".

Bardul dela Bârca n'a răspuns. El are imunitate parlamentară!

U.D.M.R. MERGE PE DRUMUL ÎNTELEGERII

"Este o nebulie ca cineva să se gândească să schimbe frontierele. Nu avem probleme de frontiere de nici un fel."

Reprezentantul guvernului maghiar invitat la Congresul U.D.M.R., Dl. Entz Geza a mai adăugat: "Frontierele sunt garantate de TRATATUL de pace și nimeni nu are vreo îndoaială în această privință. Inviolabilitatea frontierelor este principiul de bază al stabilității internaționale."

Subliniem că înainte de închiderea Congresului s'a aprobat cu 325 voturi DA și 4 abțineri adoptarea în întregime a "Proclamației dela Timișoara", subliniindu-se că dacă s'ar fi aplicat punctul 8, ofensiva comunistă ar fi fost blocată. (Punctul 8 nu permite comunistilor, pentru câțiva ani să candideze la alegeri).

MUȘAMALIZAREA CRIMELOR

În apropiere de fostul sediu al Securității de pe teritoriul comunei Căciulești-Snagov s'au descoperit până acum 348 de cadavre. Ancheta pentru aflarea ucigașilor se tot amână. Procurorul vrea să afle vârsta victimelor și are nevoie de experții americani. O monedă găsită în groapă, stabilește la ce dată s'au comis crimele și deci s'ar putea afla ce agenți "asudau" la sediul Securității. Dar asta înseamnă să-i descoperi pe criminali.

E UȘOR A SPUNE EMBARGOU

Chiar dacă România ar dori să forțeze decizia ONU de a izola economic Serbia de restul lumii, nu s'ar putea realiza: cei care au "impus" embargoul au avut grijă ca să nu se poată impune.

Controlul vaselor, în loc să se facă unde Prutul se varsă în Dunăre (la frontiera dintre Ucraina și România), se face unde Dunărea ne desparte de Bulgari și Sârbi, iar decizia ONU-ului interzice utilizarea forței, deci e la cheremul comandantului, dacă vrea sau nu, să asculte ordinul. Unii amenință că dacă s'opriți dau drumul la petrol și otrăvesc apele Dunării.

(Notă: ONU n'a furnizat echipament pentru curățirea apelor)

FOCARE DE TRICHINĂ

Din circa 6.800 probe de carne de porc, analizate timp de două săptămâni de Circumscripția pentru controlul alimentelor din Dobreta-Turnu Severin, 68 conțineau Trichinella spiralis. Pentru eradicarea bolii se cere eradicarea în masă a șobolanilor.

MINI PRESS

Dacă doriți să consumați băuturi alcoolice falsificate, la prețuri astronomice, vizitați barul de zi "Hectola" din Timișoara! Același lucru e valabil și pentru barul de noapte "Continental", plus un program "artistic", vulgarității la superlativ.

Dl. Claudiu Iordache, fost revoluționar, fost deputat F.S.N., fost deputat independent, fost filo-sindicalist, fost poet, fost căsătorit, fost șpălator al automobilului lui Adrian Păunescu, nu mai e timișorean și nu mai e poreclit "Molusca". Acum i se zice "Măgarul Troian", a Bucureșten și lucrează la "Evenimentul zilei", cotidianul D-lui Ion Cristoiu.

Dl. Ion Cristoiu e milos. I-a dat o "pâine" și fostului romancier proletcultist Titus Popovici. În săptămânalul "Expres-Magazin", acesta ține o rubrică lipsită de har, despre vânătoare și pescuit.

...D-lui George Serban, redactorul-șef al cotidianului "Timișoara", să afle ceea ce știa aproape tot Banatul: că secretarul său de redacție, "D-l" Remus Jurca (fost student cu ani în urmă la Facultatea de Teologie din Sibiu, exmatriculat pentru imolitate) este colaborator al S.R.I.-ului.

Cât îi va mai trebui ca să afle același lucru și despre Lucian Vasile Szabo, redactor la același ziar?

Nicoleta BUZNER

200 de medicamente esențiale pentru tratarea bolilor grave, se pot cumpăra la preț redus, deoarece statul le subvenționează.

Antrenarea în domeniul artelor marțiale se face numai în unități sportive recunoscute de stat. Colegiul Centurilor Negre, e unicul organism care are dreptul să acorde (kyu și dan) în arte marțiale.

S'au descoperit microfoane ascunse în săli de ședințe și la locuințele multor fruntași din Opoziție etc. Securitatea răspunde că microfoanele au fost plantate pentru a compromite imaculatul ei trecut.

Lipsa de zăpadă nu asigură un viitor prea bun noii recolte.

Înainte se construiau 5 km de metrou pe an. În 1992 rețeaua călătorilor subterane s'a prelungit doar cu 500 de metri.

După "Zorile Bucovinei" și "Plai românesc" a apărut acum și "Gazeta de Herța", tipărită la Cernăuți, cu litere latine.

A murit Aura Buzescu, (92) "Doamna scenei românești".

Germania a început să-și retragă deșeurile toxice pe care le depozitase, contra șperț, pe timpul lui Ceaușescu.

Dintr-o populație de 23 de milioane, "10 milioane sunt la limita sărăciei", afirmă Comitetul Director al Partidului Revoluției Române.

S'a aprobat un import de 19.000 de tone de lapte praf și 5.000 de tone de unt. Prețurile de distribuție sunt subvenționate.

Romii, pentru a-și proteja banii de inflație, cumpără dela muzee obiecte de artă, piața artei fiind în continuă creștere.

Au plecat dela stat în ultimul an 700.000 de persoane. (Date furnizate de Academia de Științe Agricole și Silvice).

În luna Decembrie începe să transmită "Radio Evanghelic".

Dobreta-Turnu Severin, 100.000 locuitori (1992): numărul celor născuți 1964, cel al avorturilor 9719.

În București trăiesc peste 500.000 de pensionari.

Rezervele de uranium pot aproviziona uzina termoelectrică dela Cernavodă timp de 25 de ani.

La cazino București s'au confiscat \$27.000 falși. Bancnotele poartă ștampila unei bănci arabe și-s greu de depistat.

Se înlocuiesc cablurile de telefon care sunt vechi de 30-40 de ani. Circa 5.000 de telefoane din Capitală sunt zilnic deranjate.

Dl. Paul Everac este noul director general al Televiziunii Române. Nici o îmbunătățire.

Cetățenii străini în cercetare penală nu mai pot depune cautiunea reglementară de \$2.400 pentru a fi puși în libertate.

Inflația în 1992: produsele alimentare s'au scumplit de 16 ori, nealimentare de 12 ori, restul vieții cam de 10 ori.

Fondul constituit din valorificarea porumbului trimis de Americani trebuie folosit la electrificarea ultimelor sate și cătune.

Munca pușcăriașilor (mobile etc.) aduce un venit de 1,2 miliarde lei. Profitul: statul 90 %, pușcăriașii restul.

Salarii: Dl. Iliescu - 255.000 lei lunar, Dl. Văcăroiu - 180.000; miniștri - 150.000 de lei. Unii țărani dela CAP primesc 14 lei.

În ce țară e Sulina? se întreabă cei șapte mii de locuitori și omșului din Delta Dunării. În timpul iernii ei sunt complet izolați. Un vapor la 10-12 zile cu corespondență.

În foarte multe comune dispensarele au rămas fără medici. Un exemplu: în comuna Sângereu (Prahova) de 6000 locuitori erau 8 medici. Acum face naveta un singur medic generalist.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

STATELE UNITE INTERVIN ÎN BOSNIA CU ACȚIUNI UMANITARE

Președintele Clinton, în timpul campaniei electorale considera că trebuie luate măsuri mai hotărâte pentru oprirea războiului din Bosnia, dar acum, administrația americană s'a hotărât să intervină cu măsuri mai domoale.

După consultări cu Secretarul General ONU și cu Primul ministru britanic John Major, avioane americane cu baza în Germania, vor parașuta baloturi cu alimente și medicamente în zonele din Estul Bosniei, unde convoaiele de camioane ONU nu au fost lăsate să pătrundă de către trupele paramilitare sârbe.

pericol trupele lor din Bosnia. Generalul francez Morillon, comandantul forțelor ONU de aici (8.000 de oameni) a criticat intervenția, considerând-o ca o posibilă explozie.

Președintele Clinton a căutat să mai indulgească aspectul, întâi anunțând că avioanele de transport C-130 neînarmate nu vor fi însoțite de avioane de luptă, apoi că ajutoarele vor fi aruncate și în satele populate de Sârbi și Croați.

Totuși pentru protecția cargourilor aeriene, acestea vor zbura la 3.000 m înălțime (considerată a fi în afara razei de acțiune a anti-

Sunt însă unele temeri că trupele sârbe ar putea împiedica sau chiar deschide focul asupra celor care vor căuta să le ridice.

Intrarea în acțiune a planului american va avea loc după consultarea cu Rusia și cu partenerii din NATO. În întâlnirea sa de la Geneva cu Andrei Kozirev, Warren Christopher a perfectat și prima întâlnire Clinton-Elțin, care va avea loc la 4 Aprilie, probabil într-o terță țară.

Pentru rezolvarea situației din Bosnia, țările europene susțin deocamdată planul Vance-Owen de împărțire a republicii în 10 provincii autonome. Acest plan, la care Președintele Clinton vrea să aducă unele modificări, nu a fost acceptat nici de partea sârbă, nici de guvernul Bosniei.

Cu toate că rezoluția 770 a Consiliului de Securitate dată în August 1992 prevede că pot fi luate "toate măsurile necesare" pentru distribuirea ajutoarelor, puterile vestice s'au temut tot timpul de posibilitatea extinderii conflictului și în alte zone, cum ar fi provincia Kosovo din Serbia (90% Albanezi) și Macedonia. Dar se pare că tocmai neintervenția hotărâtă a permis Sârbilor să facă ce vor. În Kosovo, unde sunt masate trupe sârbești, unele știri anunță și aici un început de purificări etnice.

De reamintit că în Macedonia au fost trimise trupe ONU. De notat vizita făcută aici de Premierul turc Ozal, care a criticat lipsa de voință a Occidentalilor, care nu au luat nici măcar măsura de a asigura zona de zbor interzis de deasupra Bosniei, decretată de Consiliul de Securitate împotriva avioanelor sârbe.

Președintele Clinton a numit pe Reginald Bartholomew ca trimisul său special care va conlucra cu Vance și Owen pentru găsirea unui plan de pace pentru Bosnia. În acest scop au fost invitați la New York atât liderul Sârbilor bosniaci, Karadzici, cât și Președintele Bosniei, Azetbegovici.

Localități din Estul Bosniei

În mod normal parașutarea de ajutoare se face la joasă înălțime pentru maximum de precizie. Înălțimea de 3.000 m poate duce la abateri de la 3-4 km a baloturilor de 1.000 kg. Pentru remediarea acestui neajuns, vor fi aruncate în prealabil manifeste care vor anunța populația când și unde vor cădea baloturile.

Hărțuirea permanentă a echipelor și convoaielor, cu oprirea acestora timp de zile întregi și controlul pachet cu pachet de către paramilitarii sârbi, a dus la momente de exasperare, întâi a guvernului bosniac, apoi a împuternicitorului ONU cu distribuția ajutoarelor, Doamna Sadako Ogata.

Astfel guvernul Bosniei a anunțat că Sarajevo refuză să mai primească ajutoare, dacă convoaiele ONU nu vor distribui aceste bunuri și în orașele asediate din Estul Bosniei.

După câteva zile, Sadako Ogata a ordonat suspendarea ajutoarelor datorită piedicilor permanente, în care părțile implicate amestecă politica cu acțiunile de ajutor umanitar.

A fost necesară intervenția Consiliului de Securitate pentru revenirea la normal a situației.

Planul american de parașutare a ajutoarelor în Bosnia a fost criticat de Belgrad, ca fiind o interferență de ne suportat.

Britanici și Francezi nu au fost entuziasmați de hotărârea americană, considerând că o eventuală ripostă sârbă va pune în

EFORTURI PENTRU RELUAREA CONVORBIRILOR ARABO-ISRAELIENE

Din cauza alegerilor din Statele Unite, rundele de convorbiri arabo-israeliene au fost întrerupte. În încercarea sa de a continua eforturile americane pentru succesul unei conferințe de pace în Orientul Mijlociu, Secretarul de Stat Warren Christopher a făcut un turneu diplomatic, luând contact cu lideri politici din Egipt, Iordania, Siria, Arabia Saudită, Liban, Kuweit, Cipru și desigur cu cei ai Israelului.

Obstacolul major pentru reluarea convorbirilor de pace pare a fi refuzul Palestinianilor de a veni la masa tratativelor dacă cei 400 de conaționali ai lor, expulzați în Sudul Libanului nu sunt rechemati conform rezoluției 799 a Consiliului

de Securitate. Deși în urma presiunilor externe, Israelul a fost de acord cu rechemarea imediată a 100 dintre aceștia și a restului până într-un an, Palestinianii au opinat numai pentru formula - toți sau nici unul.

ANDREI KOZIREV ȘI WARREN CHRISTOPHER

După convorbirile cu Președintele Mubarak, Egiptului s'au arătat dispuși să convingă pe Palestineni să revină la masa tratativelor, și totodată să intervină pe lângă Israel pentru grăbirea reînnoirii deportațiilor.

Vizita la Beirut a fost prima vizită a unui secretar de stat american, din 1983. Christopher a făcut cunoscut suportul guvernului său în efortul Libanezilor pentru independență, integritate teritorială și retragerea tuturor forțelor libaneze.

Convorbirile cu Președintele Assad al Siriei au durat trei ore și jumătate. Secretarul de stat a făcut apel la Siria și Liban să conlucreze pentru retragerea trupelor siriene, conform acordului de pace din 1989, care a dus la încetarea războiului civil început în 1976. (Siria mai are în Liban 35.000 de soldați).

Interesant este faptul că Siria, Iordania și Libanul sunt dornice să revină la

convorbirile de pace, considerând că problema deportațiilor este de ordin secundar.

La Ierusalim, Christopher a purtat convorbiri atât cu guvernul israelian al lui Rabin, cât și cu reprezentanți palestinieni, pentru a găsi o formulă pentru reluarea convorbirilor de pace.

Secretarul de stat american a discutat apoi la Geneva cu Ministrul de Externe al Rusiei, Andrei Kozirev, rezultatul turneului său din Orientul Mijlociu. De reamintit că Rusia și SUA sunt cosponsori ai conferinței de pace arabo-israeliene. Ministrul rus a declarat că în acest sens Yasser Arafat, șeful OPL, va fi invitat la Moscova pentru a fi convins să nu boicoteze convorbirile de pace.

Sunt toate șansele ca cea de-a noua rundă de convorbiri arabo-israeliene să înceapă probabil în luna Aprilie, anul acesta.

ACUTIZAREA SITUAȚIEI DIN SOMALIA

După cum era de așteptat, dezarmarea bandelor somaleze care aparțin diverselor clanuri rivale este o treabă extrem de dificilă, într-o țară în care în fiecare casă există depozite de arme.

Situația s'a acutizat după o ciocnire în orașul Kismayu din Sudul țării, unde bandele generalului Morgan au atacat pe partizanii generalului Aidid, care-și întinde influența până la Mogadishu.

Generalul Aidid a blamat forțele coaliției pentru atacul și pierderile suferite de oamenii săi, susținând că trupele sale au fost făcute vulnerabile, fiindcă au fost dezarmate în proporție mai mare decât rivalii săi.

Au urmat manifestații ostile în Mogadishu, făcute de partizanii lui Aidid împotriva forțelor ONU și a echipelor de ajutoare. Astfel s'au ridicat baricade și ambasadă Egiptului a fost devastată. S'au aruncat cu pietre în mașinile forțelor de pace și s'au strigat sloganuri anti-americane. Generalul Aidid a cerut la radio Somalezilor să-și apere libertatea și onoarea și să nu se lase să cadă sub dominație colonială.

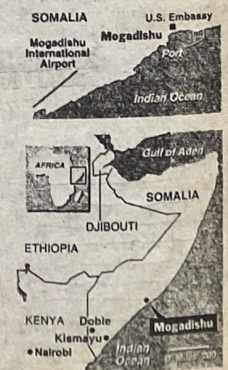
Au fost atacate cu focuri de arme și grenade clădirile cartierului general ONU și cele unde s'au adăpostit echipele Crucii Roșii Internaționale și Corpul Medical Internațional. Trupele nigeriene din coaliția ONU au trebuit să deschidă un puternic foc de apărare de pe acoperișul hotelului, unde erau cazați reporterii internaționali.

SOMALEZI ARUNCÂND CU PIETRE ÎNTR-UN CAR BLINDAT AL TRUPELOR ONU

Incidentele recente pun sub semn de întrebare retragerea planificată a celor 17.500 de soldați americani.

Este greu de înțeles cum o acțiune umanitară internațională costisitoare, în care oameni de pe alte meleaguri au venit cu toată dragostea, ca să ajute un popor în mare suferință, poate să fie astfel răstălmăcită de cei care primesc ajutoarele. Unii din echipele de salvare și-au dat viața pentru această acțiune. Din păcate se pare că în cazul Somaliei, unii cinci ar putea spune că este valabilă zicala, "pe cine nu lași să moară nu te lasă să trăiești".

CRONICA INTERNATIONALĂ

ÎN FAȚA PERICOLULUI SLAV

— Lucian G. COSTI —

Se împlinesc în luna aceasta trei pături de secol de la unirea Basarabiei cu patria mamă, act istoric ce reprezintă nedreptatea ocupării acestei părți a Moldovei de către Ruși, în 1812. Aniversăm acel eveniment în condițiile perpetuării dominației străine asupra unei însemnate părți din Basarabia și a menținerii statutului de subordonare față de Moscova, rezultat al Pactului Hitler-Stalin. Aflat la intersecția drumurilor de pradă ale seminiștilor cu apucături agresive, neamul românesc s'a aflat de-a lungul anilor în poziție exclusivă de apărare a propriului teritoriu național, mereu invadat, prăjit și colonizat. Ocupația străină a marcat existența noastră istorică atât de mult, încât ocaziile noastre de a celebra momente de răscruce se rezumă la rememorarea clipeilor fericite când am reușit să recuperăm părți ale pământului românesc stăpânite de barbari. Am folosit acest cuvânt, "barbari", nu numai cu gândul la perioada evului mediu, ci și pentru a desemna barbarii moderni, cei care au îmbrișcat de formă aspectele creștine ale civilizației europene, dar nu s'au lepădat niciodată de apucăturile strămoșilor lor năvălitori, de jaf și cuceriri însoțite de crime și nesfârșite tragedii omenești.

Imperiul Rus, ultimul dintre coloșii expansioniști ce ne-au călcat în picioare țara, nu s'a prăbușit încă pe de-a ntregul. Religia oficială a acestui stat, creștinismul ortodox, n'a constituit o frână în calea agresiunii rusești contra altor popoare ortodoxe, printre care ne numărăm și noi, Românii. Abjurarea acestei religii și "convertirea" la comunism, efectuată de Lenin, n'a modificat cu nimic mentalitatea politică a Rușilor, din contră, ideologia comunistă a constituit cea mai bună justificare a pretențiilor paranoice de dominație mondială.

Recenta decizie luată de Sinodul Bisericii Ortodoxe Române de a reactiva Mitropolia Basarabiei, desființată de Moscova după ocuparea Basarabiei în 1940, a stârnit o violentă

reacție din partea capilor bisericii rusești, ajungându-se până la o condamnare a gestului Patriarhului român ca provocator de schismă. Este limpede că cele mai elementare noțiuni creștine nu au nici o valoare în fața conducătorilor religioși ruși. Comportamentul acestora nu face decât să probeze (pentru a căta oară) constanta manifestare agresivă a guvernelor rusești, înainte sau după 1917. Unde este respectul creștin pentru adevăr, exprimarea regretului față de răul provocat aproapelui și dorința de îndreptare?

Aniversarea din Martie stă sub semnul amărăciunii de a nu fi reeditat victoria din 1918 în contextul perioadei actuale de destrămare relativă a structurilor opresorului. Există însă o speranță ce se bazează pe o înțelegere superioară a devenirii istorice. Niciodată pierderile nu sunt definitive, și dominația agresorului nu e eternă. Este adevărat că ne-am obișnuit să fim stăpâniți de alții, și să ne acomodăm, să rezistăm, până apar momente favorabile care să ne permită să scuturăm jugul străin. Este adevărat că succesele sunt uneori parțiale, și reușim să recuperăm numai o parte din ce s'a furat. Pământuri românești rămân încă sub autoritatea altora și milioane de Români sunt asimilați, devenind "buni" Ruși, Unguri, Sârbi sau Bulgari.

Să cităm cazul mancurților din Transnistria (Măracuță, de exemplu) ca să ne referim doar la partea cea mai de Răsărit a Marii Români. Intinse pământuri populate ancestral de noi, Crișana și Banatul de Vest, Timocul, zona aromânească, nici nu mai intră în preocuparea istoricilor noștri, cu atât mai puțin în preocupările diplomației românești. Și totuși, în momentele cheie ale istoriei s'au găsit acei oameni politici de geniu care au știut să refacă nucleul Daciei vechi, nepierzând din vedere faptul elementar că păstrarea acestui nucleu nu este posibilă fără o continuare a recuperării provinciilor rămase în afara jurisdicției românești,

dar esențiale geopolitic statului nostru și încă aflate sub dominație străină.

Dacă ne oprim la perspectiva pe scurtă durată, am fi tentați să cădem pradă pesimismului. Și totuși, secolele XIX și XX au însemnat pentru noi refacerea nucleului românesc, culminat cu România Mare din 1918: este previzibil că prăbușirea Imperiului Rus va însemna și încetarea ingerinței în Basarabia și Transnistria, și a scăderii influenței panslave moscovite în Balcani, ceea ce ar permite refacerea teritorială atât în Nord-Est cât și în Sud-Est. Dar fără o strategie pe lungă durată, fără o analiză obiectivă a propriilor noastre slăbiciuni, o viitoare menținere a ordinii românești, singura garată a păstrării ființei naționale, este greu de imaginat.

A lăsa totul să curgă la voia întâmplării, cu gândul la ajutoarele ipotetice ale Vestului, pe care-l credem obligat să ne salveze în clipe grele (și care s'a eschivat în repetate rânduri s'o facă) este o eroare fundamentală. O clasă politică ce conduce țara și se călăuzește după asemenea precepte, duce cu bună știință țara la dezastru. Dacă lecția dură a ocupației muscale (sub haina comunistă, e drept, dar tot muscală) nu ne-a trezit la realitate, nu ne putem aștepta la nimic bun în viitor. Cauzele externe, legate de virulența atacului agresorului, cum a fost cazul năvălirii slave și apoi maghiare, unde impactul provocat de un număr mic de migratori a cauzat răsturnări cu consecințe dramatice, sunt bine cunoscute.

Dar oare Spania nu a avut aceeași soartă, când un pumn de Mauri debarcă în 711 și cucerirea unui teritoriu egal cu Balcanii (excluzând Grecia), impunând limba arabă și islamismul pentru 781 de ani? Fără spiritul de sacrificiu și tenacitatea cu totul ieșită din comun a Spaniolilor din zonele muntoase nordice încă neocupate de Mauri, marea putere numită Spania n'ar fi existat niciodată și independența precară a celor din Nord ar fi durat foarte puțin. Spaniolii și-au impus

la loc limba și religia, acolo unde era dreptul lor s'o facă! Reconquista este poate cel mai înălțător model pe care n-l poate oferi un popor frate latin.

Dar oare Franța nu și-a recuperat cu atâtă greutate tot Vestul, ocupat de Englezi, pe parcursul a două secole? Alsacia, parte integrantă a Galiei ancestrale, ocupată de tribul germanic al Alamanilor (de unde și numele german, care înseamnă "așezarea Alamană") revine sub jurisdicția coranei franceze abia în 1681, după mai bine de un mileniu! Continuitatea politică datorată instituției monarhice a fost un factor decisiv în ambele țări, Spania și Franța, pentru recuperarea pierderilor suferite din cauza invaziilor.

Analiza propriilor noastre defecte politice, a dezorganizării ce a permis victoria barbarilor, dezbinările interne care au fisurat rezistența, toate le-am plătit scump. Consecințele tragice de azi, când mai mult de șapte milioane de Români sunt în prăpăstie prin lume, iar cei rămași sunt sufocați de dezastrul moral și economic adus de lăcheii Moscovei, și pruncucidera în masă este o practică larg răspândită, nu pot fi puse numai pe seama situației noastre geopolitice și superiorității adversarului slav. Dacă noi eram numeroși, nedeziinați politic și ne păstram legea veche morală românească (pe care am lepădat-o occidentalizându-ne și unde nu trebuia, în perioada modernă), nu am fi căzut atât de facil pradă molohului răsăritean.

În ultimă instanță, păstrarea independenței înseamnă perpetuarea propriei tradiții statale, fente de influențe nefaste sau impunerea unor concepții străine nocive, extinderea autorității statale asupra teritoriului național și asigurarea frontierelor necesare protecției eficiente. Istoric, statele mari exercită o influență asupra celor din jur, similar legii atracției maselor din fizică. Pe scară istorică, România va trebui să-și asigure această poziție în zona Sud-Est europeană, dacă vrea să rămână independentă de sufocarea slavă.

EFEMERIDE

Printre metodele folosite cu succes de propaganda comunistă, două dintre ele mi se par a le fi adus servicii deosebite: dezinformarea și lovitura cu efect dublu.

Un aparat secret, bine pus la punct, bun cunoscător al psihologiei maselor, lucra neîntrerupt în slujba opresiunii. Credeam că odată cu Revoluția Tineretului din 1989 și izgonirea comuniștilor dela putere și aparatul respectiv se va nări, dar necesitatea lui era de prea mare importanță pentru hibrida putere nou instalată. Câteva rețușări, o schimbare de nume, eliminarea uniformelor, o îngrijită machiere și vechiul aparat lucrează, modernizat, în aceleași scopuri, în folosul noilor stăpâni.

Cazul Doina Cornea este un exemplu. Dela Iliescu până la ultimul anchetator, nu există unul să fi crezut serios în acuzația adusă ilustrei doamne.

Cazul Doina Cornea este un act de diversione pentru a distra atenția dela alte lovituri preconizate de comuniștii din România. Să ne aducem aminte de taxele pentru învățământ, instituite de Ceaușescu, pentru cei care urmau să plece din România. S'au făcut proteste, Congresul American a amenințat cu încetarea "Clauzei" și Ceaușescu a renunțat la pretenția de plată a taxelor, a obținut "Clauza" pe baza acestui compromis și nimeni nu a mai ridicat alte pretenții pentru drepturile omului în acel an, fapt de care se temea Ceaușescu.

La prima vedere, mișcările Bucureștiului par făcute anume pentru a îngroșa dosarul refuzului de acordare a Clauzei. Se pare chiar că Iliescu nu dorește să obțină Clauza, dar vina neacordării să cadă pe Opoziție. Oficialități fedeseneiste au declarat chiar că ce pot face cu Clauza acordată dacă nu au ce exporta?

Cazul Doina Cornea va produce mare valvă și proteste atât în țară, dar mai ales în străinătate și dosarul va fi clasat, pentru a dovedi Occidentului că în România există democrație și separarea puterilor în stat. Justiția va ieși cu fața curată, iar politicienii din Apus care ne cunosc din povestirile despre Dracula, se vor lăuda cu succesul deschiderii spre democrație din România, iar regimul quasi-comunist instalat în țară, va fi privit cu mai multă îngăduință la excesele de tip comunist.

Dublul efect a fost obținut, Iliescu va căpăta prestigiu dintr'un foc de paie.

Ce nu va sesiza însă democrația apuseană, va fi drama ce se desfășoară în spatele acestei montări.

La 2 Februarie crt. Domnului Paul Everac, noul președinte al Televiziunii Române, i-a fost înmănată o scrisoare din partea FDSN-ului prin care se cerea scoaterea de pe post a "MEMORIALULUI DURERII", documentul serial al ororilor săvârșite de comuniști în România, realizare a curajoasei Doamne Lucia Hossu-Longin.

FDSN-ul comunist și-a scos masca după testul dat în fața Consiliului Europei. Dacă Europeanii nu au reacționat la prezența comunistului Adrian Păunescu în delegația parlamentarilor români, înseamnă că vechiul comunism, chiar cu trăsătură stalinistă, a primit drum liber în fostele țări asuprite de comunism.

Incurajat de aceste acte, comunistul Ilie Verdet s'a dus la Suceava la conferința județeană PSM unde a declarat, fără frică și rușine, că "viitorul aparține socialismului (comunist)"; Nicolae Ceaușescu a fost un mare patriot, un om foarte iute la gândire; PSM este sprijinit de partidul comunist chinez, iar lichidarea a unui milion de tineri în China a fost un fapt pozitiv, dar ceea ce a marcat în mod deosebit îndrăzneala comunistului Verdet este faptul că după aceste apologii a cerut ca... "Memorialul durerii" să fie interzis.

Concentrate toate forțele în cazul diversionist Doina Cornea, apărarea "Memorialului durerii" și a Luciei Hossu-Longin, este dată uitării. Dezinformarea și dublul efect comunist își ating din nou scopul. Să nu ne mirăm dacă într'o bună zi Doamna Longin va fi chemată în judecată pentru acțiunea ei de a prezenta la televiziune "Memorialul durerii"! Și toate acestea pentru că în România s'a refuzat de către putere și nu s'a insistat de către cei lezați și nici de către Opoziție, demararea "Procesului comunismului".

Farisei nechemați au ieșit din bârlaguri și au vorbit de "creștinăscă iertare". A trebuit să vină palma dură și necruțătoare a Evreului Simon Wiesenthal, care aflându-se într'o vizită la București, scârbit de fariseismul unor falși apărători ai drepturilor omului, le-a declarat: "Iertarea este opțiune personală. Dar nimeni nu-i legitimat să ierte în numele morților".

Îți mulțumim Simon Wiesenthal, pentru că dacă am fi făcut noi o afirmație de acest gen, ar fi plouat cu acuzații de fasciști sau naziști.

Zahu PANĂ

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL LA
"CUVÂNTUL ROMÂNESC"

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului
cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

AZILUL POLITIC AL ROMÂNILOR

- II -

— Ion BOIERU —

SITUAȚIA ACTUALĂ

Chiar dacă trecem peste aspectele negative (au fost și unele pozitive) ale diplomației americane în tratarea chestiunilor românești, și încercăm să privim lucrurile de azi, cu optica unui optimist, ne vine greu să facem un astfel de pas. Pentru că nici după schimbarea vechiului ambasador nu a intervenit o schimbare substanțială în vederile diplomației americane față de România.

Alegerile din Septembrie 1992 au fost un prilej strălucit să se facă o reevaluare a structurii politicii românești, condusă de Iliescu cu nomenclatura veche a partidului comunist. Reevaluarea s'a făcut superficial, pentru că s'a verificat numai un număr redus de circumscripții electorale și, în totalul său, electoratul din regiunile rurale, care reprezenta majoritatea absolută a numărului de votanți, a fost complet neglijat.

În zonele rurale, Iliescu domină absolut toate circumscripțiile electorale, cu primari, șefi de plasă, prefeți și funcționari administrativi în toate domeniile. Satele au fost impermeabile la orice propagandă a Opoziției, pentru că regimul lui Iliescu a creat o "cortină de fier" interioară și lumea țărănească nu cunoștea decât palavrele lui Iliescu, pe calea tuturor mijloacelor de comunicare și propagandă, care-i stăteau la dispoziție. Acolo nu s'au înregistrat nereguli de către vreun observator străin, pentru că nu avea ce să observe. Totul era "aranjat" în interiorul administrației locale, fără să poată fi observat ceva deosebit.

Nimeni n'a pătruns cu investigații așa de adânci ca să se vadă că administrația rurală a lui Iliescu este o fraudă permanentă a nomenclaturii comuniste, deci acolo alegerile vor fi câștigate totdeauna; mai ales dacă se adaugă

televiziunea, emisiunile de radio, controlate de Iliescu și presa selectată pe sprânceană de nomenclatură, ca să nu poată pătrunde în sate și ziare ale Opoziției.

Deci, emisarii Departamentului de Stat au raportat ceea ce au interceptat ei din zonele la care au avut acces (foarte redus) și nu au găsit nimic vulnerabil în zonele rurale, adică tocmai în "locul crimei".

În general, diplomații americani nu sunt formați pentru a putea intercepta evoluția evenimentelor, după astfel de transformări ca acelea care au survenit după dislocarea blocului de putere comunistă. Ei nu au o pregătire politică și istorică de o largime care să le permită să facă disocieri ideologice. Se pare că diplomația americană este încă dominată de orientarea mai veche, din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, care era infiltrată de un foarte sofisticat filon pro-sovietic, stângist.

CELE DOUĂ TENDINȚE

În problema azilului politic, există două tendințe fundamentale: cea politică a Departamentului de Stat și aceea a Departamentului de Imigrație, care are un caracter pur național. Departamentul de Stat, în general, lucrează după directive "flexibile", care se schimbă cu fiecare administrație. Imigrația are câteva principii fundamentale, care privesc națiunea americană, ca un întreg, și nu este flexibilă, decât în cazul că intervin elemente importante, care trebuie să fie luate în considerare. Imigrația are o viziune largă a procesului de devenire a națiunii americane, are o concepție clară despre existența națiunii americane.

În "flexibilitatea" ei, diplomația dela Departamentul de Stat nu operează întotdeauna pe principii organice, structurale și permanente și în

felul acesta nu asigură o continuitate ireproșabilă în aspirații, soluții și metode de lucru.

Nu tot așa stau lucrurile cu Departamentul de Stat, unde realitățile sunt percepute după maniere variate și principiul moral nu este neglijat, dar nu este dominant, ci este inclus în principiul mai larg, mai cuprinzător al pragmatismului politic, unde sunt posibile concesile, amănările, capitulările sau cameleonismele de circumstanță.

CÂTEVA EXEMPLE

Cazul în speță al României, ne arată în perspectivă istorică, toate modurile, tatonările și ezitățile diplomației americane. Momentul ambasadorului David Fundeburk este grăitor. Datele culese de el, în contact direct cu realitățile din țară, contraziceau politica pragmatistă, pro-sovietică a centrului care avea alte directive și soluții, contradictorii cu realitățile românești. Și astfel, s'a ajuns la o ciocnire politică și diplomatică, ce a adus la suprafață adevărata stare de lucruri: deficiențele diplomației.

Altă evidență grăitoare a fost Biserica Română Catolică de rit bizantin, care a fost timp de 40 de ani persecutată, episcopi și preoți uciși și bisericile, mănăstirile, școlile, bibliotecile și averile de pământ au fost confiscate.

Departamentul de Stat a tratat chestiunea acestei Biserici, ca pe o problemă minoră, de sectă religioasă. Niciodată nu a luat o atitudine fermă, bazată pe o documentare serioasă (care i-a fost furnizată la timp) de apărare a acestei Biserici, care reprezenta, pe plan spiritual, rezistența cea mai articulată împotriva regimului comunist din România. În timp ce Biserica Română Catolică era neglijată și trecută la "pasivul" Depar-

tamentului de Stat, prelații ortodocși, care erau iobagii partidului comunist, erau primiți și tratați cu onoruri de diplomația largă americană. Și, se făcea mare agitație pentru niște cazuri de violare a drepturilor unor "secte", care nu reprezentau nimic în spiritualitatea românească, și chiar erau inițiate și promovate de guvernul comunist, pentru a distrage unitatea Bisericii Ortodoxe Române. Era un joc politic, tipic regimului comunist.

Diplomația Departamentului de Stat nu a înțeles și nu a dorit să ajute rezistența națională din țară. Imigranții români și refugiații politici au fost tratați fără nici o considerație politică, serioasă, în timp ce elementele nerepresentative și incompetente pe dimensiunea națională românească, erau promovate de "cluburile", "agențiile" și "fundațiile" anexe ale diplomației din Departamentul de Stat, care de multe ori duceau o politică anti-românească, deci și anti-românească, în ultimă instanță.

Se pot cita nenumărate exemple în această chestiune. Departamentul de Stat, cu diplomația sa, "realistă", nu a primit cu simpatie eforturile românești de eliberare din strânsarea comunistă.

În realitate, în România există un curent după care poporul român nici nu are nimic de așteptat dela Americani, mai ales după tragedia închisorilor comuniste din timpul dictaturii, când deținuții politici credeau că Americanii îi vor elibera. Americanii sunt conștienți de acest curent și de faptul că popoarele neolatine din Europa au fost mai prompte în a ajuta refacerea României, decât America, ce a impus prin agențiile ei condiții inacceptabile pentru concepția de suveranitate națională și pentru structura spiritualității românești.

Vom reveni.

NOTE ȘI COMENTARII

DESPRE ABUZURILE UNUI PRELAT COMUNIST

Cine crede că ne face plăcere să vorbim de rău Biserica Ortodoxă Română, se înșală amarnic. Și spunem deschis aici, că noi nu am vorbit niciodată de rău Biserica Ortodoxă ca atare, dar nu am putut trece cu vederea faptele mărunte ale unor prelați - adevărați lupi îmbrăcați în piele de oaie - strecurându-se în sânul bisericii cu misiunea de a o compromite. Cine confundă Biserica în întregime ei, cu slujitorii altarelor, face o greșală capitală.

Că nu suntem singuri, am subliniat ori de câte ori ne-am oprit pe marginea acestui subiect foarte, foarte gingaș. Și, dacă revenim astăzi, o facem datorită faptului că toate zările din ultimul timp dau în vileag scandalul din sânul Mitropoliei Olteniei.

Dar să vedem despre ce anume este vorba. Și iată pe scurt ce s'a întâmplat.

Preotul Iulian Mladin, parohul Bisericii Sfântul Spiridon din Craiova, încă din 1986 este suspendat din funcție și înlocuit cu Preotul Tudorică Mihalcea de către Mitropolitul Nestor Vornicescu. Și nu pe motivul că ar fi fost "nevrednic", căci Biserica și casa parohială erau ca oglinda, ci pe motivul că Părintele Mladin avea alte păreri politice, adică, pe gleau spus, NU ERA FDSN-ist. Enoriașii însă, se adună în jurul său, făcând zid de netrecut și trimițând astfel vorbă Mitropolitului că... "aiasta nu se poate". Și astfel a început acest "talmes-balmes" din Mitropolia Olteniei.

Din declarațiile Părintelui Mladin și ale altor doi parohieni, se dă la iveală adevăratul portret al Mitropolitului. Aflăm astfel că preoții au fost chemați telefonic pe ziua de 21 Ianuarie 1989 pentru a participa la o ședință ce urma să aibă loc a doua zi la Mitropolie. La această ședință, Mitropolitul Nestor Vornicescu a înfierat dur, tovrăgeste pe HULIGANII și DEBREDII dela Timișoara, făcând apoi precizarea: "noi avem o datorie de onoare de a apăra președintele ales". Lucrurile se precipită însă și "După 22 Decembrie 1989, timp de 40 de zile, Mitropolitul Olteniei, Nestor Vornicescu s'a aflat fugit la Mănăstirea Tismana, alături de generali și de Episcopul Gherasim dela Vâlcea... Mănăstirea fiind păzită de militari." După ce situația din țară s'a calmat și tiranul a fost pedepsit, Mitropolitul Nestor revine în scaun și "În 1992, Nestor - Mitropolitul Olteniei - a voit să candideze pe listele FDSN" ... ca să fie - vezi Doamne - iarși cu PUTEREA.

Mărturisirile Preotului Mladin și învinuirile aduse Mitropolitului Olteniei, te lasă înmărmurit.

"Relațiile existente între Mitropolitul Nestor Vornicescu și familia Ceaușescu și, în special Nicu Ceaușescu au fost mai mult decât apropiate. În mod expres pentru Nicu Ceaușescu, Mitropolitul Olteniei a adus, dela Mănăstirea Tismana (în două rânduri) fecioare pe care le viola mezinul năbădăos, CHIAR ÎN MITROPOLIE. Apoi Nestor era zilnic vizitat de o întreagă armată de "ochi albaștri", care pleau de aici cu portbagaje pline. Legăturile directe dintre Nestor Vornicescu și familia Ceaușescu rezultă și din cele arătate de Televiziunea Română în data de 12 Ianuarie 1990, și anume găsirea la domiciliul lui Zoe Ceaușescu a unor obiecte ce aparțin Mitropoliei și care fuseseră dăruite de Nestor (deși nu erau proprietatea sa) ficei dictatorului".

Până aici spovedaniile Părintelui Mladin. Să vedem mai departe ce spune Dl. Nicolae Boroș, jurist și membru în Consiliul parohial.

"...În repetate rânduri am participat, în decursul anilor, la oficierea serviciilor religioase la Catedrala mitropolitană Sfântul Dumitru din Craiova. Nu a fost ocazie, cât de mică, în care Mitropolitul Nestor, în predicile sale, să nu elogieze, până la paroxism, pe Nicolae Ceaușescu și comunismul în general. Astfel, au rămas aceiași lauri ai regimului ateu, aceiași semnatari ai ordinelor de DEMOLARE A BISERICILOR. Propriu zis nici nu putem spune că la ora actuală avem o Biserica Ortodoxă în sens canonic în țara noastră, și asta pentru că înalții ierarhi numiți nu datorită meritelor lor sau prin alegere canonică, ci la presiunile dictaturii comuniste... Apoi mai sunt niște fapte de notorietate: Mitropolitul, conform canoanelor bisericești, nu are voie să locuiască cu femei sub același acoperământ, or, Nestor Vornicescu locuiește, în Catedrala Mitropoliei Olteniei împreună cu mai mult de zece călugărițe (multe tinere), fapt ce nu poate să nu trezească suspiciuni..."

În sfârșit, consilierul județean Andrei Pascu, spune în spovedaniile dânsului: "...Nestor Vornicescu a făcut tot ce s'a putut pentru a se duce la îndeplinire actul de demolare a Bisericii Sfântul Ioan Sebastian din Craiova, biserică-monument istoric..."

Și ziaristul Emilian Mirea își încheie articolul astfel: "Demisia sau...demiterea IPSS Nestor Vornicescu pare a fi singura soluție viabilă la Mitropolia Olteniei".

În noi credem că este rândul Mitropolitului Olteniei să fie... demolat. Altceva nu avem de adăugat.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5

TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNUIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. ....

ORAȘUL.....STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL.....ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$35 ABONAMENT DE SUSTINERE
\$30 ABONAMENT INSTITUȚIONAL
\$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)